

Hacettepe Üniversitesi

Kalite Komisyonu

**Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme
Komisyonu**

Çalışma Raporu

2021

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
SUNUŞ.....	4
A. ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU DEĞERLENDİRME VE İZLEME KOMİSYONU SÜRECİNE İLİŞKİN TARİHÇE VE GENEL BİLGİ.....	5
B. TEMEL STANDARTLARA GENEL BAKIŞ, DENEYİMLER VE ÜNİVERSİTE YÖNETİMİNE ÖNERİLER	11
1. AMAÇ VE HEDEFLER	12
2. EĞİTİM PROGRAMININ YAPISI VE İÇERİĞİ.....	13
3. ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	14
4. ÖĞRENCİLER	15
5. PROGRAM DEĞERLENDİRME.....	17
6. AKADEMİK KADRO.....	18
7. ALTYAPI VE OLANAKLAR.....	19
8. ÖRGÜTLENME, YÖNETİM VE YÜRÜTME.....	20
9. SÜREKLİ YENİLENME VE GELİŞİM	20
C. TEMEL STANDARTLARA GENEL BAKIŞ, DENEYİMLER VE AKADEMİK BİRİMLERE ÖNERİLER	22
1. AMAÇ VE HEDEFLER	22
1.1. Eğitim programının amaç ve hedefleri	22
2. EĞİTİM PROGRAMININ YAPISI VE İÇERİĞİ.....	27
2.1. Eğitim programının yapısı.....	27
2.2. Eğitim programının içeriği	41
3. ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	47
3.1. Ölçme değerlendirme uygulamaları.....	47
4. ÖĞRENCİLER	58
4.1. Öğrenci seçimi, alımı ve sayısı konularındaki yaklaşım	58
4.2. Öğrenci temsiliyeti.....	68
4.3. Öğrencilere yönelik danışmanlık hizmetleri	72
4.4. Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar	77
4.5. Ulusal ve uluslararası değişim fırsatları.....	82
4.6. Öğrencilerle sürekli ve düzenli iletişim.....	84
5. PROGRAM DEĞERLENDİRME.....	87
5.1. Program değerlendirme sistemi.....	87
5.2. Program değerlendirme sonuçlarının kullanımı.....	91
6. AKADEMİK KADRO.....	94
6.1. Akademik kadro politikası	94

6.2. Akademik kadronun sürekli mesleki gelişimi	100
7. ALTYAPI VE OLANAKLAR	109
7.1. Alt yapı ve eğitsel olanaklar	109
7.2. Mali Olanaklar	119
8. ÖRGÜTLENME, YÖNETİM VE YÜRÜTME	122
8.1. Örgütlenme	122
8.2. Yönetim	128
8.3. Yürütme	130
9. SÜREKLİ YENİLENME VE GELİŞİM	134
9.1. Sürekli yenilenme ve gelişim	134
D. ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU, DEĞERLENDİRME VE İZLEME SÜRECİNDE ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ DENEYİMLERİ VE KAZANIMLARI	139
E. ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ ANKET SONUÇLARI	142
F. ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU, DEĞERLENDİRME VE İZLEME SÜRECİNE KATKI VERENLER	148
G. SIKÇA SORULAN SORULAR	167
H. HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ KALİTE KOMİSYONU AKADEMİK TANIM VE TERİMLER SÖZLÜĞÜ	170

SUNUŞ

Bu çalışma Hacettepe Üniversitesi Kalite Komisyonu, Eğitim Öğretim Alt Komisyon üyelerinin Üniversitemiz Kurum İç Değerlendirme Raporunu (KİDR) yazarken olumlu değişime katkı sunmak ve iyi uygulama örneklerini diğer akademik birimlere duyurmak amacıyla ne yapılabilir sorusundan hareketle başladı. Bu nedenle yalnızca eğitim öğretim başlığı ile sınırlı kaldı.

Üniversite üst yönetimimizin oluru ve desteği ile sürdürüldü. Sihirli sözcük bu çalışmanın bir **“Öz Değerlendirme”**, **“Öz Farkındalık”** süreci olmasıydı. **“Gönüllü”** başladı gönüllü katılımcılarla ilerledi. Köklü üniversitemizi düşündüğümüzde küçük bir grupla başladı ancak iki büyük yerleşkemizden yüzlerce Hacettepeli ile gelişti.

“Yüreklendirme” diğer önemli bir sözcüktü. Eğitim öğretimi, Hacettepe aidiyeti, sınavları, özel yaklaşım gerektiren öğrencileri, öğretim üyelerinin gelecek kaygılarını, birlikte üretmenin sancısını konuşmak, değerlendirmek, eleştirmek, muhatap bulmak için **“yüreklendirmek”** hepimize çok iyi geldi, nefes aldırdı.

“Hacettepeli olmak” öncü olmak misyonu, **“nitelikli”** mezunlar yetiştirmemizi sorumluluk olarak bize yüklerken, diğer üniversitelerden de mezunların en azından asgari koşulları sağlayarak yetişmeleri için ulusal boyutta birlikte çalışmak, yardım etmek, destek verme sorumluluğunu zorunluluk olarak bizlere hissettirdi.

Hacettepe tarihine bakıldığında, geçmişinde diğer üniversitelerin, fakülte ve yüksekokulların kuruluşuna emek verdiği, yetiştirdiği akademisyenleri vermekten sakınmadığı görülür. Bu heyecanla henüz çekirdek eğitim programı olmayan, ulusal bir akreditasyon derneği bulunmayan akademik alanlarda Hacettepe Üniversitesi öncülüğünde bir çalışmanın başlaması düşüncesi, iradesi hepimizi çok heyecanlandırdı. Bir bakıma geleneğimize sahip çıkma – geçmişten geleceğe köprü kurma görevimizi anımsattı.

Gerçek heyecan kaynağımız öğrencilerimiz sürece katıldıklarında **“eğitimin öznesi olduklarını”** gösterdiler. Eleştirdiler, önerdiler, sahiplendiler.

Üniversite yönetimimizin akademik birimlerin **“özerkliği”**ne gösterdiği özenle birlikte çalışmalarda rehberlik edecek, kolaylaştırıcılık işlevini üstlenecek birimlerin oluşturulması ile çok önemli yol alınacağını düşünüyoruz. **“Haddimizi aşmamaya dikkat ederek”** iyi niyetle, öneriler geliştirdik. Önerilerimizi süreklilik ve kurumsallık sağlayacak bağlamda sunmaya çaba gösterdik.

Bu kadar büyük ve köklü bir üniversitenin eğitim öğretimde aynı dili konuşmasının çok değerli ve ufuk açıcı olacağını gördük. **“Öğrenen merkezli”**, **“yatay – dikey entegrasyon”** örneklerinde olduğu gibi alan yazınında kullanılan kavramları bir araya getirmek için bir **“sözlük”** çalışmasını da aynı heyecan ve umutla başlattık.

Saygılarımızla...

A. ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU DEĞERLENDİRME VE İZLEME KOMİSYONU SÜRECİNE İLİŞKİN TARİHÇE VE GENEL BİLGİ

Üniversitemiz Kalite Komisyonu, kurulduğu günden bu yana üniversitemizin kalite güvencesi süreçlerini güçlendirmek, örnek uygulamaları üniversite genelinde yaygınlaştırmak, üniversitenin tüm paydaşlarının birbiri ile etkileşim halinde olmasını sağlamak, deneyimlerinden yararlanmak amacıyla hedefler doğrultusunda çalışmalarını sürdürmektedir.

Komisyonun üyelerinin çeşitliliği de bunun güzel bir göstergesidir. Yükseköğretimde kalite güvencesi sürecinin kurumsal iç değerlendirme raporuna da yansıyan pek çok bileşeni bulunmaktadır. Bu bileşenlerden biri olan “eğitim - öğretim” başlığı ile ilgili olarak 2018 yılında komisyon toplantılarında yapılan paylaşımlar ve beyin fırtınası sırasında eğitim programlarının akreditasyonunun önemi ve üniversite genelindeki durum görüşülürken kalite komisyonunda bu konuya ilişkin değerlendirme ve çalışma yapılması gündeme geldi. Bu görüş doğrultusunda kalite komisyonu üyeleri arasında görev paylaşımı yapıldı. Ülkemizde etkinlik gösteren akreditasyon ajanslarının, Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (TEPDAD), Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (FEDEK), Eczacılık Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (ECZAKDER), Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK), Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) program değerlendirme ölçütlerine ilişkin sunumlar yapıldı. Bu sunumların sonunda tüm ajansların 9 temel ölçütte birleştiği görülerek ve bunlar temel alınarak Hacettepe Üniversitesi akademik birimleri için temel ölçütlerinin oluşturulmasına karar verildi. Bu karara paralel olarak Kalite Komisyonu Eğitim Alt Komisyonu ve Bilgi - Veri Yönetimi Çalışma Grubu üyelerinden gönüllü bir çalışma grubu oluştu. Bu gönüllü grup Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu (Tablo 5.1 ve Tablo 5.2.) adını alarak çalışmalarına başladı.

2019 yılında kurulmuş olan Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu'nun amacı; kalite güvencesi süreçlerinin işleyişine katkıda bulunmak, iç kalite güvence sürecinin daha görünür olması için kalite komisyonu ve akademik birimlerin iş birliklerini desteklemek, eğitim programı öz değerlendirme kültürünü yaygınlaştırmak yoluyla kalite güvencesi sürecinde sürekli iyileşmeyi sağlamaktır.

Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu, eğitim programlarının öz değerlendirme süreci özelinde 3 temel konuyu kendine görev edindi. Hacettepe Üniversitesi akademik birimleri göz önüne alındığında bunlar:

1. Ulusal akreditasyon ajansı olan ve akredite olan akademik birimlerin **deneyiminden yararlanmak,**
2. Ulusal akreditasyon ajansı olan ancak akredite olmayan akademik birimlerin akreditasyon konusunda **desteklenmesi / yöreklendirilmesi,**
3. Ulusal akreditasyon ajansı olmayan akademik birimlerin ise Hacettepe Üniversitesi deneyimi / birikimi ile ulusal akreditasyon ajansının kurulması için **öncülük üstlenmesidir.** (Bu madde için Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği kuruluş süreci toplantılarda örnek gösterildi.)

Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu bu amaçlar doğrultusunda, Öz Değerlendirme sürecine ilişkin takvim belirleme ve ilan etme, üniversite bünyesinde eğitim programı yürüten akademik birimlerin öz değerlendirme raporu hazırlaması konusunda rehberlik etme, akademik birim deneyim paylaşım toplantıları düzenleme, danışmanlık eğitimleri düzenleme, öz değerlendirme raporlarını değerlendirme, akademik birim ziyaret sürecini işletme, geri bildirimleri hazırlama ve ilan etme konularında etkinlikler gösterdi.

Akademik birim ziyaret süreçleri pilot ziyaretler çerçevesinde “Deneyim Paylaşım Toplantıları” ile başlatıldı. Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu üyeleri, Dış Hekimliği Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi ve Başkent Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Meslek Yüksekokulu’na ziyaretler gerçekleştirdiler. Bu ziyaretler sırasında edindikleri bilgi ve deneyimleri sürecin yapılandırmasında yol gösterici olarak kullandılar.

Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu sürecinde, eğitim programlarında öz değerlendirme ve öz farkındalık konularındaki güçlü ve gelişime açık yönler göz önünde bulunduruldu. Deneyim paylaşımı, aidiyet duygusu ile üniversitenin tüm yerleşkelerindeki farklı akademik disiplinlerden öğretim üye ve öğrencilerinin katılımı sağlandı. Üniversite genelini kucaklayan bir kalite güvencesi hareketinin başlatılması gayreti içinde olundu.

Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu üyeleri süreçte başta kalite komisyonu üyeleri ve idari personeli olmak üzere, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Yazı İşleri Müdürlüğü ile işbirliği içinde çalıştılar.

Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu çalışmaları:

- Yükseköğretimde ulusal ve uluslararası akreditasyon ajanslarının temel standartları dikkate alınarak (1) Amaç ve Hedefler, (2) Eğitim Programı, (3) Öğrencilerin Değerlendirilmesi, (4) Öğrenciler, (5) Program Değerlendirme, (6) Öğretim Elemanları, (7) Eğitsel Kaynak ve Olanaklar, (8) Yönetim ve Yürütme, (9) Sürekli Yenilenme ve Gelişim olmak üzere dokuz ana başlıkta Hacettepe Üniversitesi Öz Değerlendirme temel standartları belirlendi.
- Akademik birimlerle “Deneyim Paylaşımı Toplantıları” yürütüldü. Bu kapsamda farklı yerleşkelerden akademik birimler seçilerek Diş Hekimliği Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi ve Başkent OSB Meslek Yüksekokulu ziyaret edildi.
- Hacettepe Üniversitesi'nin tüm önlisans ve lisans programlarının akreditasyon durumları akredite, akredite değil, akreditasyon başvurusu var şeklinde belirlendi.
- Ulusal akreditasyon ajansı olan ve akredite olan akademik birimlerin deneyimlerinden yararlanmak, ulusal akreditasyon ajansı olan ancak akredite olmayan akademik birimlerin desteklenmesi / yüreklendirilmesi ve ulusal akreditasyon ajansı olmayan akademik birimlerin Hacettepe Üniversitesi deneyimi / birikimi ile ulusal standartları oluşturarak ulusal ajans kurulması için öncülük etmesi amacıyla akademik birimlere ilişkin akreditasyon durumu çalışmaları yürütüldü. Bu çalışmalar sonucunda 28 Mayıs 2019 tarihi itibarı ile akredite olan lisans programı sayısının yirmi üç (23) olduğu, bu akredite programlardan birinin uluslararası ajans tarafından akredite edildiği yirmisinin ise ulusal ajanslar tarafından akredite edildiği belirlendi. Aynı tarih itibarı ile üniversitede bir (1) akademik birimin uluslararası ajansa, on bir (11) akademik birimin ulusal ajansa lisans eğitim programları için akreditasyon başvurusu yaptığı, bir (1) eğitim programının akreditasyon süresinin bitmesi nedeni ile yeniden başvuru yaptığı, iki (2) eğitim programının ise ara değerlendirme sürecinde olduğu belirlendi. Aynı çalışma kapsamında akreditasyon başvuru olmayan lisans programı sayısının elli üç

(53), herhangi bir akreditasyon ajansı olmayan eğitim programı sayısının ise yirmi yedi 27 olduğu belirlendi.

- Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu tarafından “*Hacettepe Üniversitesi Akademik Birimler Eğitim Programı Gelişim Raporu Hazırlama Rehberi*” oluşturuldu. Bu rehberde birimlerin öz değerlendirmede kullanacakları dokuz ana başlıkta altmış sekiz (68) temel standart yer aldı.
- Akademik birimlere yol gösterici olması amacı ile hazırlanan “*Hacettepe Üniversitesi Akademik Birimler Eğitim Programı Gelişim Raporu Hazırlama Rehberi*”nde yer alan 68 temel standart için kanıt örnekleri belirlendi.
- Akademik birimlerin hazırladıkları öz değerlendirme raporlarını ölçüt bazlı değerlendirecek ve akademik birim ziyaretlerini gerçekleştirecek değerlendirme / ziyaret takımları oluşturuldu. (Tablo 5.3.) Bu süreçte üniversitede görev yapan öğretim üyelerinin yaklaşık %20’si görev aldı.
- Sürecin daha hızlı ve sağlıklı işlemesi amacıyla sisteme giriş yaparak öz değerlendirme raporlarının girişine olanak sunan, değerlendiriciler için rapora erişime olanak sağlayan ve çoklu ölçekten değerlendirme olanağı sunan, değerlendiricilerin yorum ve açıklamalarını paylaşmaları için Web tabanlı bir sistem kuruldu. Süreç boyunca gereksinimler doğrultusunda sistem geliştirildi ve etkin bir şekilde kullanıldı. Bu sisteme daha sonra Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu çalışmalarına katılan öğrencilerin de değerlendirme ve açıklamalarına girmeleri için düzenleme yapıldı.
- Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonunun amaç, gerekçe ve yapılan çalışmaları hakkında 16 Ekim 2019 tarihli Senato Toplantısı’nda bilgilendirme sunumu yapıldı. Hacettepe Üniversitesi Senato üyelerinin değerlendirmeleri alındı, soruları yanıtladı.
- Akademik Birimlerden, Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme İzleme Komisyonu tarafından hazırlanan rehberi kullanarak kendi eğitim programlarını öz değerlendirmeleri talep edildi. Bu aşamada her bir akademik birim eğitim programı için kendi rapor hazırlama birimini oluşturdu. Rapor hazırlama birimlerinde öğretim üyeleri, öğrenciler, mezunlar ve idari personel birlikte çalıştılar. Tanımlanan süre sonrasında 23 Ekim 2019 tarihi itibari ile yüz yirmi iki (122) akademik birimden yüz on dokuzu (119) sisteme giriş yaptı.

- Akademik birimler tarafından sisteme yüklenen öz değerlendirme raporlarının incelenip birim ziyaretlerinin yapılması amacıyla değerlendirici takımları oluşturuldu. Değerlendirici takımları oluşturulurken, üyelerin öz değerlendirme raporunun incelediği birimden olmamasına, en az bir üyenin akreditasyon deneyimi olmasına, Beytepe ve Sıhhiye Yerleşkelerinin ikisinden de öğretim üyelerinin yer almasına özen gösterildi. Akademik birimlerin ziyaret aşamasına öğrenci katılımı da sağlandı. Öğrencilere yönelik bilgilendirme toplantılarında süreç ve çalışmanın gerekçeleri paylaşıldı. Öğrenciler arasından daha önce kendi alanlarında akreditasyon çalışmalarına katılım ve gönüllülük ile her ziyaret takımına kendi alanları olmamasına dikkat edilerek en az bir öğrenci değerlendirmeci katıldı.
- Sıhhiye ve Beytepe Yerleşkelerinde 23 ve 24 Ekim 2019 tarihlerinde öğretim üyelerine yönelik "Değerlendirici Deneyim Paylaşımı Toplantıları" gerçekleştirildi.
- Süreçte değerlendirmeci olarak görev alacak öğrencilere 4 Aralık 2019 tarihinde bilgilendirme toplantısı düzenlendi.
- Değerlendirme / ziyaret takım üyelerinin öz değerlendirme raporlarını okuma süreci web üzerinden 21 Ekim 2019 – 18 Kasım 2019 tarihleri arasında yapıldı.
- Birim ziyaretleri öncesinde Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme İzleme Komisyonundan iki üye ile 3 kişilik öğretim üyesi ve 1 öğrenci değerlendirmeciden oluşan takım üyeleri arasında rapor değerlendirmeleri ve ziyaretlerin nasıl gerçekleşeceği hakkında toplam yüz yirmi iki (122) bilgilendirme / geri bildirim toplantısı yapıldı. Bu toplantıların süresi her akademik birim için 50 dakika olarak gerçekleştirildi.
- Üç öğretim elemanı ve bir öğrenciden oluşan değerlendirme takımları 9 Aralık 2019 – 24 Ocak 2020 tarihleri arasında akademik birim ziyaretlerini gerçekleştirdiler. Bir iş günü içerisinde yaklaşık beş (5) saatte gerçekleştirilen ziyaret programında standart bir ziyaret programı uygulandı. Açılış toplantılarında süreç özetlendi, akademik birimin öz değerlendirme raporlarının güçlü ve gelişime açık yönleri akademik birim eğitim sorumlusu tarafından toplantı katılımcılarına sunuldu. Değerlendirme takımları akademik birimin öğretim elemanları, farklı dönem öğrencileri ile görüştü. Eğitim alt yapı olanakları yerinde değerlendirildi. Eğitim yönetimi ile ilgili sorun ve çözüm önerileri alındı.

- Akademik birim ziyaretleri sonrasında değerlendirme takım üyeleri aynı gün geç öğle yemeğinde bir araya gelip ziyareti değerlendirdiler. Üniversite Rektörlüğümüzün sağladığı olanakla öğretim üyelerinden dileyenlere araç sağlandı. Yerleşkelerde öğretim üyeleri yemekhanesinde ayrılan yerlerde ziyareti değerlendirme, ziyaret raporlarını yazabilme olanağı sunuldu. Ziyaret takım üyeleri için hazırlanan yaka kartları ile kurumsal aidiyet duygusu pekiştirildi.
- Değerlendirme takım üyeleri ziyaret raporlarını en geç 3 (üç) iş günü içerisinde Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu web sistemine yüklediler.
- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu gereksinimleri doğrultusunda sistemde çok sık ve ivedi düzenlemeler yapıldı. Sürecin sağlıklı işlemesi ve sahiplenilmesi konusunda Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nın çabası ve desteği çok olumlu ve güdüleyici etki yarattı.
- Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu üyeleri tarafından veriler değerlendirildi ve süreç raporu hazırlandı.

Yükseköğretimde kalite güvencesi süreçlerinde devamlılık son derece önemlidir. Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme süreci özellikle akademik birim ziyaretleri sonrasındaki geribildirim raporları verme ve sürecin değerlendirmesi kısmında 2020 yılı Rektörlük ataması sürecinin öncesi ve sonrasında bir süre kesintiye uğramış olsa da mevcut yönetim tarafından Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu sürecinin sahiplenilmesi Hacettepe Üniversitesi iç kalite güvencesi süreci açısından çok değerli ve motive edici oldu.

Kalite Komisyonu Koordinatörlüğü tarafından akademik birimlere dokuz ana başlıktan oluşan değerlendirici raporları iletilmiş ve akademik birimlerin görüşleri alındı. Ayrıca dokuz ana başlık üzerinden gelişmeye açık yön ve güçlü yön çalışması yapıp Senato sunumu gerçekleştirildi.

Bu sürece katkı sunan ve gönüllülük ile başlayan Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu çalışmalarının Üniversite Yönetimi tarafından sahiplenip desteklenmesi ve çalışmaların deneyimlerden daha da güçlendirilerek devam ettirilmesi Üniversitemiz Kalite Güvence sürecini sağlamak ve iyileştirmek açısından olumludur.

B. TEMEL STANDARTLARA GENEL BAKIŞ, DENEYİMLER VE ÜNİVERSİTE YÖNETİMİNE ÖNERİLER

Bu bölüm, süreci kapsamında önlisans ve lisans eğitim programlarının hazırladıkları öz değerlendirme raporunda yer alan ve değerlendirme ekiplerinin yaptıkları ziyaretlerde göz önünde bulundurulmuş temel standartlara verilen yanıtların değerlendirilmesini, sürekli iyileşmeye katkıda bulunması amacıyla konuya ilişkin deneyimleri ve önerileri içermektedir.

Çalışmanın yapıldığı dönemde Üniversitemiz bünyesinde 122 eğitim programı bulunmaktaydı. Bu programlardan 23 tanesi akrediteydi. Akredite olan programların tüm eğitim programları içerisindeki oranı %19'du. Üniversitemiz stratejik planında akredite eğitim programlarının tüm programlar içerisinde %50 oranını geçmesi hedefi bulunmaktadır. (https://sgdb.hacettepe.edu.tr/sayfa_dosyaları/raporlar/stratejik_plan/2018-2022_HU_SP.pdf)

Üniversitemiz eğitim programları öz değerlendirme sürecinde 9 (dokuz) ana başlık altında 68 (altmış sekiz) temel standart tanımlandı. "Eğitim Programının Yapısı ve İçeriği" 14 temel standartla yine "Öğrenciler" başlığı 14 temel standartla öz değerlendirme sürecine katıldı. Bu başlıkları 10 temel standartla "Altyapı ve Olanaklar" ana başlığı ve sekizer temel standartla "Akademik Kadro" ve "Örgütlenme, Yönetim ve Yürütme" başlıkları izledi.

Öz değerlendirme sürecinde 23 akademik birim akredite olduğu için tüm standartları karşıladığına karar verildi. Diğer akademik birimlerin her bir temel standarda karşılık yaptıkları açıklamalar ve sunulan belgeler – kanıtlar değerlendirildi. Temel standartla ilgili bir çalışmanın olması – sürmesi temel standardı karşıladığı yönünde değerlendirildi. Bu değerlendirmeler akademik birimler ile ilgili bölümde her temel standarda ait ana başlıkta verildi.

Bu raporda Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme İzleme Komisyonu tarafından değerlendirme ve öneriler üniversite yönetimi ve akademik birimler için ayrı ayrı düzenlendi.

Üniversite yönetimi sürecin değerlendirilmesi için akademik ve idari birimlerin ivedilikle bir araya gelmesi, alan uzmanı akademik birimlerin güncel alan bilgisi rehberliğinde bir bilgilendirme ve farkındalık yaratması, üniversite bütününde bir projeksiyon oluşturulması, planlamanın yapılması, sürecin yasal mevzuat boyutu ile yapılandırılması ve üst normlarla

çelişmemesi ortamına katkı sunacaktır. Ortak kaynakların kullanımı ve aidiyet duygusunun pekiştirilmesi için de sürecin üst yönetimin gözetiminde ilerlemesi değerli olacaktır.

Akademik birimler için geliştirilen önerilerin alan özgünlüğü gözetilerek farklılıklar içerebileceği unutulmamalıdır. Üst yönetimle yapılacak iş birliği ve deneyim paylaşımı, akademik birimler için eğitim öğretim başlığında niteliğin geliştirilmesi ve sürdürülmesinde kurumsallaşma adına, hesap verilebilirlik ve şeffaflık için önemli olacaktır.

Akademik birimler için öneriler ilgili temel standardın altında verildi. Öneriler yapılandırılırken yapılan çalışmaların görünür kılınması, değişim ve gelişimin izlenebilmesi için ölçütler geliştirilmeye özen gösterildi.

Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme İzleme Komisyonu tarafından Üniversitemiz yönetimimiz tarafından eğitim – öğretim başlığında ana başlıklar kapsamında önerileri ve değerlendirmelerimiz:

1. AMAÇ VE HEDEFLER

Üniversite yönetimi ulusal çekirdek eğitim programı olmayan akademik birimler için, ulusal çekirdek eğitim programı olan akademik birimlerin deneyimlerinin paylaşılacağı bir ortam yaratıp olanak sağlayarak, ulusal çekirdek eğitim programlarının oluşturulmasında Hacettepe'nin sürece liderlik etmesini,

Üniversite stratejik plan çerçevesinde eğitim programlarının yarısının akredite olma hedefi doğrultusunda akreditasyon süreçlerinin yakından izlenmesini, akredite birimlerin akreditasyonlarını yenilemeleri için, henüz akreditasyona başvurmamış akademik birimlerin öz değerlendirme raporlarından da yararlanılarak akreditasyona başvurularının desteklenmesini,

Akademik birimlerin eğitim programının amaç ve hedeflerinin oluşturulması, program değerlendirilmesi vb. aşamalarda birlikte çalışacağı en geniş **erişilebilir, bilgilendirilmiş** iç ve dış paydaşlarını tanımlaması, sürekli etkileşimde kalınması, eğitim programının amaç ve hedeflerinin **güncelleme tarihi** belirtilerek yayınlanmış olması konularında gerekli teknik ve yönetsel desteğin sağlanmasını öneriyoruz.

2. EĞİTİM PROGRAMININ YAPISI VE İÇERİĞİ

Üniversite genelinde üniversite yönetiminin öncülüğü ve ilgili akademik birimlerin desteğinde **“program geliştirme danışma birimlerinin”** oluşturulmasını,

Program geliştirme eğitimlerinin verilmesi ve olanaklı ise bir akademik birimde ya da çalışma alanı yakınlığı bulunan birkaç akademik birime birlikte hizmet verecek **alan uzmanlarının yarı ya da tam zamanlı istihdam edilmesini,**

Bu alan uzmanlarının ürettikleri çalışmaları izleyerek etkileşimlerini artıracak organizasyon yapısının oluşturulmasını,

Üniversite genelinde yükseköğretim kapsamında **“öğrenen merkezli eğitim”** kavramının gündem yapılmasını, sadece geribildirim alma ile sınırlı yaklaşımdan her evrede / dönemde öğrenenlerin program geliştirme, program değerlendirme süreçlerine doğrudan ya da temsilcileri ile etkin katılımlarının sağlanması için eğitimler düzenlenmesini, örnek uygulamalarla rehberlik yapılmasını, gerekli mevzuatın oluşturulmasını,

Eğitimde **“yatay ve dikey entegrasyon”** kavramlarının tanımlarının yapıp eğitime sağlayacağı katkı konusunda farkındalığın artırılmasını, akademik birimlerin bu kavramı eğitim kurumları arasında yatay - dikey geçiş olarak algıladıklarının dikkate alınarak bu algının düzeltilmesini,

Üniversite yönetiminden, akademik birimler tarafından öğrenciler için ya da öğrenci toplulukları işbirliği ile düzenlenen toplumsal, sosyal, akademik vb. etkinliklerin, sosyal sorumluluk projelerinin /etkinliklerinin yaygınlığının artırılmasını, bu faaliyetlerin öğrencilerin mezun olduklarında **“diploma eklerinde görünür kılınması”** çalışmalarının yapılmasını,

Akademik birimin eğitimine ilişkin yeterlikler ve yetkinlikler, alanına bağlı olarak aşağıdaki alanlarda:

- Temel alan bilgisi yanı sıra **davranış, etik, sosyal bilimler ve hukuk** gibi bilgilere ilişkin verilen eğitimler,
- Bilgi alışverişini ve diğer iletişim içinde olunan meslekler, bilimsel çevreler ve toplumla **takım çalışmasını** sağlayan **iletişim becerilerine** ilişkin verilen eğitimler,

- Doğru kayıt tutma, sorunları saptama, çözüm geliştirme **eylem planlarına katılma** vb. yetkinliğine sahip olmaya ilişkin verilen eğitimler,
- Pratik / uygulamalarda **sürekli güncel kalabilmek** ve geliştirebilmek için yeni bilimsel bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanımına ilişkin verilen eğitimler,
- Meslektaşlar, öğrenciler ve diğer çalışanlarla ilişkili olarak **danışman, eğitmen** olarak işlev görmeye ilişkin verilen eğitimler,
- Akademik alanı geliştirme ve **araştırma ile katkıda** bulunacak kapasitede bir bilim insanı olabilmeye ilişkin verilen eğitimler,
- **Mesleksel davranışa** ilişkin verilen eğitimler,
- Birey ve **bireyin haklarını savunma** ilgi ve yeteneğine ilişkin verilen eğitimler,
- Alan hizmetlerinin örgütlenmesi, hizmeti sunanlar ve yöneticilerle ortaklık, uygun maliyetli hizmet uygulamaları, ekonomi ve kaynak tahsisi gibi hizmetler bağlamında geniş bir farkındalık ve duyarlılıkla **toplum yararını** gözeten konularda bilgi sahibi olmaya ilişkin verilen eğitimler,
- Akademik alana özgü üretilen bireysel ya da toplumsal üretimleri / hizmetleri anlayabilme ve **sistem bazlı hizmet** geliştirmeyi tanımlama ve gerçekleştirmeye ilişkin verilen eğitimler,
- Teknolojik gelişmelerde gözetilerek akademik birimlerde **bilgi okur - yazarlığı, etik davranış, doğruluk, dürüstlük, mesleki kurallara bağlılık, hakkaniyet, başkalarını düşünmek, onlara hizmet etmek ve saygılı** olmak gibi kavramları ağırlıklı konu alan eğitimler düzenlenmesi konusunda Üniversite genelinde, üniversitenin zenginliğini ortak çalışmalarla ortaya koyacak bu eğitimlerle ilgili eğitim programı gelişimi aşamalarında iç ve dış paydaşların sürece katılımlarını sağlayacak bir akademik organizasyonun oluşturulmasını öneriyoruz.

3. ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Üniversite genelinde üniversite yönetiminin öncülüğü ve ilgili akademik birimlerin desteğinde **“ölçme değerlendirme danışma birimlerinin”** oluşturulmasını,

Yetişkin eğitimi ilkeleri gözetilerek **“ölçme değerlendirme”** konusunda eğitimlerin verilmesini,

Olanaklı ise her akademik birimde ya da çalışma alanı yakınlığı bulunan birkaç akademik birime birlikte hizmet verecek ölçme değerlendirme alan uzmanlarının **yarı ya da tam zamanlı istihdam edilmesini**, bu alan uzmanlarının birbirlerini izleyerek etkileşimlerini artıracak organizasyon yapısının oluşturulmasını,

Öğretim üyelerine yönelik verilen karar verdirici (summatif) ölçme değerlendirme eğitimleri yanı sıra hazır bulunuşluk ve özellikle **biçimlendirici (formatif)** ölçme değerlendirme konularında **sürekli mesleki eğitimlerin** verilmesini, **alana özel örnek** uygulamaların çeşitliliğiyle öğretim üyelerinin kullanımına sunulmasını,

Ölçme değerlendirme sisteminin ilkelerini, kullandıkları yöntem ve araçları, eğitim programındaki süreçlerle ilişkilerini, sorumluluklarını ve sistemin işleyişini, **sınav sonuçlarının ayrıntılı açıklanmasını** düzenleyen, itiraz mekanizmalarını tanımlayan, **üst mevzuatın gözden geçirilerek farklı akademik birimlere özel** mevzuat geliştirme çalışmalarında **hukuksal desteğin** sağlanmasını,

Performans değerlendirilmelerinde **birden fazla değerlendiricinin yer aldığı, çoklu yöntemin kullanıldığı** süreçler için alt yapı ve teknik desteğin sağlanmasını,

Çok amaçlı teknolojik destekli **e-ölçme değerlendirme merkezi kurulması** ya da Ölçme, Seçme, Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) ve benzeri kurumlarla ortak kullanımı için çaba gösterilmesini öneriyoruz.

4. ÖĞRENCİLER

Her akademik birim özelinde program geliştirme ölçütleri kapsamında öğrenci sayısı, kuramsal / uygulamalı eğitim olanakları, yeterli eğitici varlığı, eğitim ve öğretimi nitelikli bir biçimde sürdürmeyi sağlayacak yeterli alt yapı, olanaklarını gösterir çalışmasının yapılması ve **öğrenci kontenjanlarının orta erimli** yapılandırılması,

Her akademik birim özelinde “nitelikli” öğrenci tanımının yapılmasını, bu öğrencilerin eğitim programına alımı için gözlenebilir, ölçülebilir, uygulanabilir bir strateji / politika belirlenmesini, bu stratejinin **geçerliliği ve güvenilirliği** için çalışmalar yapılmasını,

Hazırlık sınıfı, yabancı dil eğitimi ve dili etkin kullanma için gözlenebilir, ölçülebilir, uygulanabilir bir strateji / politika belirlenmesini, bu stratejinin **geçerliği ve güvenirligi** için çalışmalar yapılmasını,

Nitelikli öğrencinin akademik birimi tanıyıp tercih etmesinden, kayıt aşamasından mezuniyet sonrasına tüm eğitim öğretim süreçlerinin tanımlı, karşılaşıcağı sorunlar, çözüm önerileri, seçenekler (yurtdışı seçenekleri vb.), öğrenci yaklaşımı ve bakış açısıyla **öğrencilerin de katıldığı** bir çalışma ile tanımlanmasını, duyurulmasını ve var olanların güncellenmesini,

Ödüllendirme, burslar, özel yaklaşım gerektiren ve uluslararası öğrenciler için gözlenebilir, ölçülebilir, uygulanabilir bir strateji / politika belirlenmesini, bu stratejinin **geçerliği ve güvenirligi** için **öğrencilerin de** katıldığı çalışmalar yapılmasını, akademik birimler için oluşturulan mevzuatın ve var olan çalışmaların duyurulmasını, danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını,

Öğrencilerin **psikolojik** danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine erişimlerinde yol gösterici bir mekanizmanın akademik birimlerde kurulmasını, işleyişin etkinliğinin güvence altına alınmasını, psikolojik sorun yaşayan öğrencilerin **erken fark edilmesi**, örselenmeden ve gecikmeden yardım sağlanması için akademik birimlerde öğretim elemanları, **akranlar ve çalışanların** eğitimler ve olgu örnekleri ile farkındalıklarının artırılmasını,

Öğrencilere sosyal, kültürel, sanatsal, sportif olanaklar ve eşit erişim fırsatı sağlanmış olmasını,

Üniversitemizin sahip olduğu sosyal tesislerin (İnkumu, Elmadağ vb.) kullanımı için özendirici program geliştirilmesini,

Öğrenci ve öğretim elemanlarının özellikle sportif, sanatsal ve kültürel etkinliklerle diğer akademik birimlerle çalışmalarına, aidiyet duygusunu pekiştirecek olanakların yaratılmasını,

Üniversite aidiyet duygusunu geliştirecek biçimde öğrencilerin, öğretim üyeleri ve çalışanların sportif ve kültürel olanaklardan (tiyatro, sinema, konser, bale, opera vb.), **kitap yayın evleri ve satış birimleri ile yapılacak anlaşmalarla** kurum kimlik belgesi ile belirli oranda indirimli yararlanma olanağının tanınmasını, bu olanakların duyurulmasını,

Eğitim - öğretimle ilgili tüm süreçlerde öğrencilerin **nitelikli ve etkin** öğrenci temsiliyetini sağlayacak kurumsal bir sistem kurulması, çalıştırılması, **etkinliğinin güvence altına alınması**, toplantıların kayıtlarının tutulması konularında oluşturulacak mevzuat ve iyi uygulama örnekleri ile akademik birimler için model oluşturulmasını,

Öğrenciler için akademik, sosyal ve kariyer danışmanlık sisteminin **mevzuatının güncellenmesini**, eksik olanların yapılandırılmasını,

Öğrencilerin sosyal sorumluluk projelerine katılmasının özendirilmesini, Üniversite bütününde toplumsal katkı çerçevesinde bu projelerin görünür kılınmasını, öğrencilerin bireysel performanslarının **diploma eklerinde** görünür kılınması için **alt yapının uyumunun** sağlanmasını,

Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler yoluyla öğretim elemanları ile etkileşimlerinin artırılması için yerleşke içinde ve üniversite içinde etkinlikler düzenlenmesini, düzenlenen etkinliklerin **duyurulması, ulusal ve yerel medya ve sosyal ağlarda** etkin yer almasının sağlanmasını,

Öğrencilerle eğitimleri süresince güncel iletişim araç ve ortamları kullanarak sadece duyurularla sınırlı kalmayıp **sürekli ve düzenli** etkileşim ortamı sağlanmasını, bu araçlarla iletişimin mezuniyet sonrasında da sürdürülebilmesi amacıyla öğrencilerin etkin katılımı ile **sosyal medya birimlerinin** kurulmasını öneriyoruz.

5. PROGRAM DEĞERLENDİRME

Üniversite genelinde üniversite yönetiminin öncülüğü ve ilgili akademik birimlerin desteğinde “**program değerlendirme danışma birimlerinin**” oluşturulmasını,

Program değerlendirme konusunda eğitimlerin verilmesi ve olanaklı ise her akademik birimde ya da çalışma alanı yakınlığı bulunan birkaç akademik birime birlikte hizmet verecek **alan uzmanlarının yarı ya da tam zamanlı istihdam edilmesini**, bu alan uzmanlarının birbirlerini izleyerek etkileşimlerini artıracak organizasyon yapısının oluşturulmasını,

Akademik birimlerde eğitim programının değerlendirilmesi amacıyla, programın geliştirilmesi ve/veya etkinliğinin gösterilmesi amacıyla yönelik olarak eğitimle ilgili program işleyişi,

öğrenen katılımı, öğrenen - eğitici geri bildirimleri (tepkisi), öğrenci başarısı ve performansı, öğrenilenlerin uygulamalara yansıtılması, eğitim kurumunun son 5 (beş) yılda eğitimine ara veren, bırakan öğrencilerinin durumlarına ilişkin analizler, mezunların çalıştığı kuruma ve topluma etkisi, mezunların izlemi gibi tüm öğeler üzerinden **kesitsel ve/veya sürekli veri toplanan, analizi ve yorumlanmasının bu süreçlerde belgelendirildiği** model sistemin alt yapı olanakları ile birlikte yapılandırılarak akademik birimlerin kullanımına sunulmasını,

Mezun öğrencilerinin mevcut durumları (işe yerleşme, yıllar içerisinde iş değişim oranları, memnuniyet düzeyi) ve kariyer gelişimlerini gösteren programın hem akademik birimlerde hem de üniversite bütününde izlenebilir, ölçülebilir bir yapısının oluşturulmasını,

Üniversite bütününde akademik birimlerden gerekçesi ile ya da belirtmeden ayrılanların verilerinin analiz edilerek **olası eğitime ara verme / bırakma potansiyeli olan öğrencilerin erken saptanacağı ve destek verilerek öğrencinin eğitiminin sürdürülmesinin sağlanacağı bir sistemin kurulması**, bu sistemin verilerinin ilgililerle paylaşılarak farkındalık yaratılması ve ortak kararlılıkla sorunun nedenlerine yönelik adımlar atılmasını öneriyoruz.

6. AKADEMİK KADRO

Her akademik birim özelinde program geliştirme ölçütleri kapsamında öğrenci sayısı, kuramsal / uygulamalı eğitim olanakları, eğitim ve öğretimi nitelikli bir biçimde sürdürmeyi sağlayacak yeterli alt yapı olanaklarını gösterir çalışmanın yapılmasının yanı sıra **gereksinimlere göre akademik personel planlamasının yapılmasını** ve nitelikli eğitici için gözlenebilir, ölçülebilir, uygulanabilir bir strateji / politika ile öğretim elamanı alımını / yetiştirilmesini, bu stratejinin **geçerliği ve güvenilirliği** için çalışmalar yapılmasını,

Eğitim programının gerektirdiği **eğitici niteliklerini geliştirmeye yönelik**, planlı ve kurumsal bir çerçevede uygulanan eğitici gelişim programları sunulmasını, bu **eğitim programının etkinliğinin** gösterilmesini,

Eğitici gelişimi ve diğer bireysel, sürekli mesleki gelişim etkinliklerine **katılım desteği sağlanmasını, katkı ve katılımların izlenmesini**, etkinliğinin izlenmesini,

Her akademik birim için ayrı ayrı ve birlikte akademik kadrosu için; **aidiyet duygusunu koruyup** geliştirecek uygulamaları, girişimleri derleyip ortak programların, özellikle emekli öğretim elemanları ve **çalışanlar**, mezunlar için önlemlerin alınmasını öneriyoruz.

7. ALTYAPI VE OLANAKLAR

Üniversite genelinde ve akademik birimlerde eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; öğrenciler, akademik ve idari kadro, uygulamalı eğitim alanlarında bulunan kişiler için **ortamların güvenliğinin** (doğal afet, yangın, kimyasal maruziyet, elektrik kaçakları, ses ve aydınlatma sorunları vb.), sağlanmasını, **engelli / özel yaklaşım gerektiren** öğrenciler, öğretim elemanları ve çalışanların gereksinimleri doğrultusunda ve erişimlerini sağlayacak şekilde düzenlemeler yapmış olmasını,

Altyapı ve olanaklar kapsamında öğretim elemanları ve çalışanlar için gerekli mevzuat ve alınacak önlemlerin ilgililerle **paylaşılmasını, etkin denetlenmesinin** yapılması için bir organizasyon yapısının oluşturulmasını,

Eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; yerleşkelerin eğitim etkinlikleri dışında da öğrenci, öğretim elemanı ve çalışanların zaman geçirebilecekleri **“yaşayan fakülte, yüksek okul, üniversite”** olacak şekilde düzenlenmesini,

Akademik birimlerden, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; öğretim elemanlarına **özel çalışma odaları** gereksiniminin tanımlanması için bir çalışmanın başlatılmasını,

Akademik birim eğitimi, ilgili alanın eğiticileri, çalışma alanı ile ilişkili ya da ilgili diğer akademik birimler ile ekip çalışmasını geliştirecek **eğitim / ortak kullanım alanları tasarlanmasını,** uygulamaya geçilmesini, bu alanların etkin kullanımı için programlar yapılmasını, bu çalışmalar için gerekli organizasyon şemasının oluşturulmasını,

Üniversite genelinde eğitim ortamlarında eğitim ve hizmetin, **araştırma ile toplumsal çalışmalarla, sosyal sorumluluk çalışmaları ile entegrasyonu** koşulunu sağlamaya yönelik önlemler alınmasını öneriyoruz.

8. ÖRGÜTLENME, YÖNETİM VE YÜRÜTME

Akademik birimlerin eğitim programının uygulanması için eğitim programının yapısına uygun bir **eğitim örgütlenmesi** yapılandırılmasını, yetki, görev ve sorumlulukları kurumsal mevzuatla tanımlamasını ve işlerliğini sağlamasını,

Her akademik birimin var olan durumunu **ulusal ve uluslararası eşdeğer kurumlarla** karşılaştırmalarının yapılmasını,

Her akademik birimin **güçlü yönler, gelişime açık yönler, fırsatlar ve tehditler** üzerinden güncel durumunun görünür kılınmasını, bu değerlendirmenin akademik birim için işe koşulmasını,

Toplantı verimliliğinin (gündemli, ön hazırlıklı, uygun kişilerle, zaman planlı, amacı belirlenmiş “bilgilendirme, değerlendirme, karar, eğilim”, alınan kararların zamanlı ve sorumlusunun belli olduğu, özenli kayıt tutulduğu, sürekliliği olan) sağlanmasını ve toplantı verimliliğinin değerlendirilmesi,

Akademik birim yöneticisi (dekan, müdür vb.) **akademik birim alan mezunu**, eğitim ve yönetim deneyimine sahip olmasını,

Eğitimle ilgili **karar ve süreçlerin belgeli ve düzenli kayıt** tutulmasını ve **erişilebilir arşiv** sistemi kurulması için rehberlik yapılmasını, bu konuda akademik birikimin ve alan deneyiminden destek alınmasını,

Akademik birim şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi doğrultusunda tüm çalışma alanları ile ilgili bilgileri açık, doğru, güncel ve kolay ulaşılabilir şekilde **kamuoyu ile paylaşmasının desteklenmesini** öneriyoruz.

9. SÜREKLİ YENİLENME VE GELİŞİM

Toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojiadaki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki **yenilenme / gelişim, süreklilik** gösteren kurumsal ve işlevsel bir yapı olarak kurgulanmasını, uygulama örneklerinin kavranılması için mevzuat çalışmaları yanı sıra eğitim ve deneyim paylaşımı, ortak çalışmalar ile **rehber / danışmanlık biriminin** kurulmasını,

Toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojideki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme / gelişim akademik birimin amaçları ve planlarıyla ilişkilendirilmesini, **Teknoloji Destekli Eğitim Çalışma Grubu**, Toplumsal / Sosyal Sorumluluk Projeleri ve **Hacettepe Uzaktan Eğitim Merkezi (HUZEM)** ile desteklenmiş, **mezun buluşmaları** ile güçlendirilmiş yapının kurulmasını ve işletilmesini,

Akademik birime özel “**Sürekli Yenilenme Kurulu**” kurulması ve işleyişi için **yönerge ile** çerçevesinin yapılandırılmasında gerekli yasal ve yapısal desteğin sağlanmasını öneriyoruz.

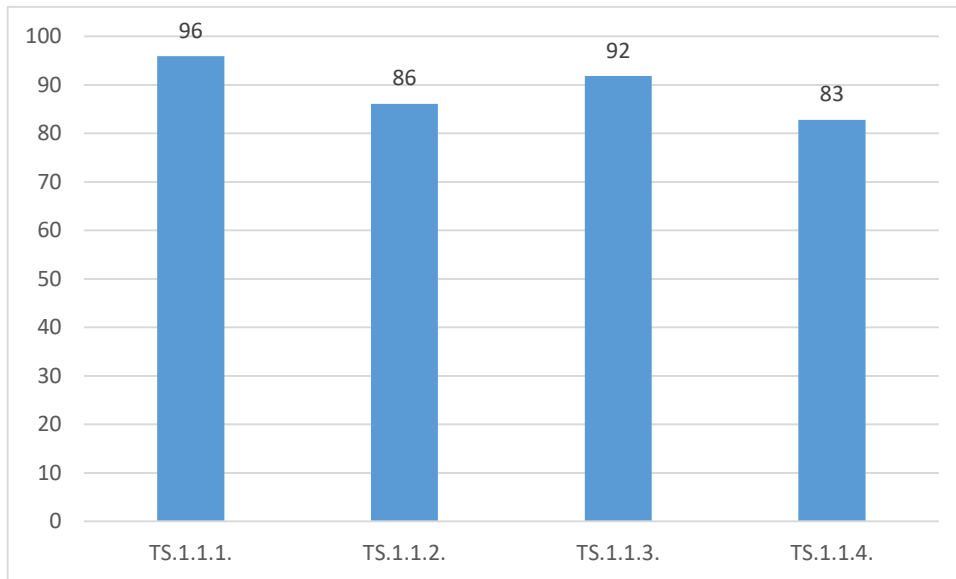
C. TEMEL STANDARTLARA GENEL BAKIŞ, DENEYİMLER VE AKADEMİK BİRİMLERE ÖNERİLER

Bu bölüm, Öz Değerlendirme Raporlarında yer alan temel standartlara akademik birimler tarafından verilen yanıtların özetini sunmaktadır. İyileştirme Döngüsü - PUKÖ (Planla, Uygula, Kontrol et, Önlem al) döngüsünün yapılandırılması ve sürecin kapatılması için akademik birimlere yol gösterici süreç tanımlamaları ile sürecin belgelendirilerek kanıtların sunulması için standartlara özel önerileri içermektedir.

1. AMAÇ VE HEDEFLER

1.1. Eğitim programının amaç ve hedefleri

Grafik 1.1. “Eğitim programının amaç ve hedefleri” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.1.1.1. Eğitim programının amaç ve hedefleri mutlaka; Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi / Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi, Ulusal Çekirdek Eğitim Programı ile uyumlu biçimde, mezunun toplumdaki rol ve sorumluluklarını yerine getirmesine yönelik mezuniyet hedefleri / yetkinlikleri / yeterlikleri / kazanımlar şeklinde tanımlanmış olmalıdır.

Akademik birim Öz Değerlendirme Raporlarında eğitim programlarında Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP) ile uyumun göz

önünde bulundurulduğu, öğretim programı Program Yeterliliklerinin TYYÇ ile ilişkilendirilmesinin yapıldığı, eğitim programı amaç ve hedeflerinin Bologna ders bilgi paketi maddelerinin yer aldığı web sayfaları üzerinden kamuya ilan edildiği belirtilmektedirler.

Öz Değerlendirme Raporlarında ilgili yönetmelikleri (Örneğin Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik” vb.) paylaşan akademik birimlerin yanı sıra hem Öğretim Planının Öğretim Amaçlarına olan desteğini gösteren tabloyu hem de Öğretim Programındaki Program Yeterliliklerinin TYYÇ ile ilişkilendirilmesi ile Öğretim Planının Program Çıktılarına katkısını gösteren tabloyu paylaşan akademik birimler de bulunmaktadır. Raporlarda Eğitim Fakültesi bünyesindeki çoğu eğitim programı güncellemelerinin ve lisans eğitim programlarının Türkiye Yükseköğretim Kurulu eğilimleri doğrultusunda olduğu görülmüştür.

TS.1.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitim programın amaç ve hedeflerinin TYYÇ, varsa Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP) ile uyumunu gösteren belgeler,*
- *İstihdam ihtiyaçları ve eğitim programının ilişkilendirilmesi, İnsan Kaynaklarının Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi (İKMEP) ve programa özgü diğer örnekler vb.*

TS.1.1.2. Eğitim programının amaç ve hedefleri mutlaka; Paydaşların geniş katılımı ile tanımlanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesinin araştırma öncelikli bir üniversite olarak, evrensel değerler ışığında eğitim faaliyetlerini sürdürmekte olduğu ve akademik birimlerin eğitim programlarının amaç ve hedeflerini tanımladığı, bu hedeflerin geniş katılımı ile tanımlanmasında akademik birimler arasında farklılık olduğu görülmektedir. Bazı akademik birimler geniş katılımlı iç ve dış paydaş toplantılarını belgelerle göstermekte ve/veya paydaş geri bildirimlerinin sürece nasıl yansıtıldığını açıklamakta iken bazı akademik birimlerde bunun olmadığı görülmektedir.

TS.1.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Toplantı tutanakları,*
- *Görüş ve anket formları,*
- *Paydaş görüşleri doğrultusunda yapılan değişiklikler,*
- *Geri bildirimle ilişkin belgeler ile programa özgü diğer örnekler vb.*

TS.1.1.3. Eğitim programının amaç ve hedefleri mutlaka; Yayınlanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında, rapor dolduran tüm akademik birimler tarafından eğitim programlarının amaç ve hedeflerinin program ve ders bilgi paketlerinin ilan edildiği web sayfaları üzerinden yayımlandığı belirtilmektedir.

TS.1.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitim programının amaç ve hedeflerinin yayınlandığı belgeler (Erişim tarihli Web sayfası, tanıtım kataloğu vb.) ile programa özgü diğer örnekler vb.)*

TS.1.1.4. Eğitim programının amaç ve hedefleri mutlaka; Düzenli olarak güncellenmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Ön lisans ve Lisans programlarının Ders Bilgi Kataloğunun tüm paydaşların erişimine açık olduğu ve sisteme dair güncelleme çalışmalarının yılda iki kez yapılmakta olduğu belirtilmektedir. Akademik birimlerin misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda önerilen program güncellemelerinin Üniversite Eğitim Komisyonunun değerlendirmesi sonrasında senato gündemine alınmakta olduğu ve senato kararı sonrasında da uygulamaya geçildiği ifade edilmektedir. Yapılan iyileştirme ve değişikliklere ilişkin akademik birim web sayfalarında paydaşların bilgilendirildiği belirtilmektedir.

Öz Değerlendirme Raporlarında eğitim programının amaç ve hedeflerinin düzenli olarak güncellendiği ve güncellemeyi paydaş katılımı ve geribildirimleri ile yaptığını ifade eden ve/veya bu süreci anlatan akademik birimlerin yanı sıra sadece güncelleme yaptığı bilgisini veren akademik birimler de bulunmaktadır.

Öz Değerlendirme Raporu bir numaralı AMAÇ VE HEDEFLER ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Diş Hekimliği, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü, Kimya Bölümü, Dil ve Konuşma Terapisi, Alman Dili ve Edebiyatı, BÖTE, Kimya Öğretmenliği, OKL, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

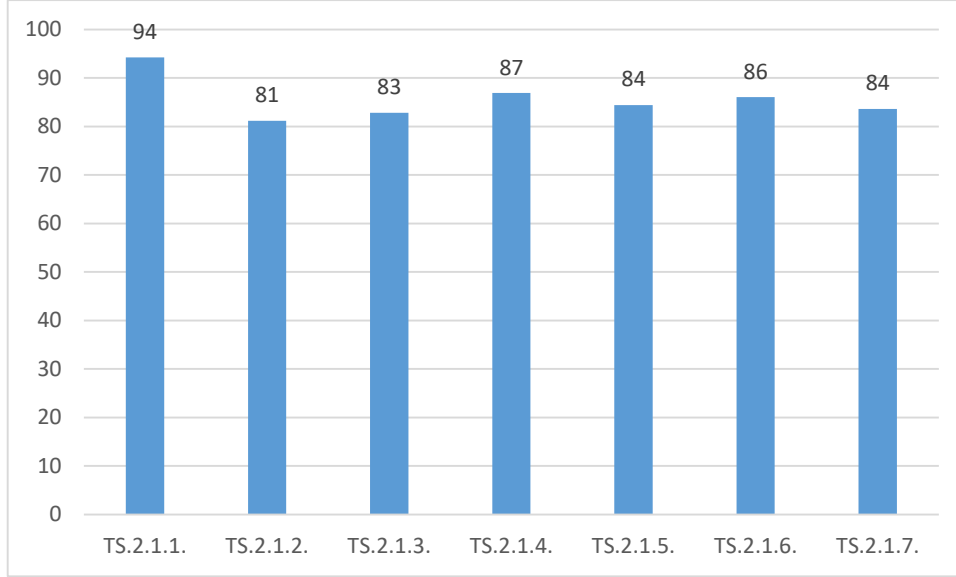
TS.1.1.4. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitim programının amaç ve hedeflerinin düzenli olarak güncellendiğini gösteren kanıt ve belgeler (ders değişiklik tabloları, programa özgü diğer örnekler vb.)*

2. EĞİTİM PROGRAMININ YAPISI VE İÇERİĞİ

2.1. Eğitim programının yapısı

Grafik 2.1. “Eğitim programının yapısı” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.2.1.1.1. Eğitim programı mutlaka; yapısı ve kullanılan öğretim yöntemleri, programın geneli ve evrelere / dönemlerine göre açıklanmış ve paydaşlarla paylaşılmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporları incelendiğinde Hacettepe Üniversitesinde akademik birimlerinde eğitim programı yapısının kullanılan öğretim yöntemlerinin, programın geneli ve derslerin evrelere/dönemlere göre belirlenmesinin stratejik plan, meslekle ilgili yönetmelikler, Bologna kriterleri, TYYÇ ve varsa ulusal çekirdek eğitim programına uygun olarak hazırlandığı görülmektedir. Uluslararası meslek örgütü önerilerinin dikkate alındığı eğitim programlarının yanı sıra disiplinle ilişkili programların (Örn. İnsan Kaynaklarının Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi- İKMEP vb.) önerilerini dikkate alan eğitim programları da bulunmaktadır.

Bilimsel ve teknolojik ihtiyaçlara yönelik olarak sürekli güncellenen eğitim programının yapısı ve programın geneli, amaç ve içerik, ilişkili öğretim yöntemleri, dönemlere göre her eğitim öğretim yılındaki zorunlu-seçmeli dersler, derslerin kodları, ders kredileri ve konuları, sorumlu öğretim üyeleri bilgileri, günlük olarak programda yer alan teorik ve pratik uygulama saatleri ve değerlendirme yöntemleri ayrıntılı bir biçimde Üniversite web sayfasında paylaşılmaktadır.

Ayrıca ders kredilerinin hesaplanması, kabul ve sınıf geçme ölçütleri ve bunlara dair politikaların Hacettepe Üniversitesi Ön Lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre düzenlendiği ve uygulandığı belirtilmiştir. ÖİDB web sayfasında yer alan yönetmelikte ihtiyaç halinde güncelleme yapılmaktadır. Eğitim Fakültesi eğitim programlarındaki müfredatlarda YÖK tarafından yayınlanan Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları kitap içeriğinin dikkate alındığı görülmektedir. Yapılacak güncellemeleri (Örn. müfredat değişiklikleri, çıktı değişiklikleri, vb.) belirlemede iç (Örn. öğrenci, öğretim elemanı vb.) ve dış paydaş (Örn. iş veren, meslek örgütü vb.) görüşünün alındığı ifade edilmektedir.

Eğitim programlarında öğrenci merkezli yaklaşımın benimsendiği belirtilmekte, alan içi ve dışı zorunlu ve seçmeli ders yelpazesi geniş tutulmakta olup (Örn. farklı disiplinlerin açtığı dersler, seçmeli dersler koordinatörlüğünün açtığı dersler), yan dal ve çift anadal uygulamaları da bulunmaktadır.

Raporlarda eğitim programının disipline özgü yapısına göre (Örn. 2-4-5-6 yıllık eğitim süresi, uygulamalı alan olup olmadığı vb.) müfredat içeriğinin yatay ve dikey entegrasyon göz önüne alınarak planlanmakta olduğu, klasik eğitici ders sunumlarının yanı sıra interaktif sunumlar (Örneğin ödev sunum - geri bildirim, küçük grup çalışmaları, olgu tartışmaları vb.), simüle ortamlarda (Örneğin yüksek gerçeklikte simülasyon, standart hasta vb.) veya laboratuvarlarda beceri eğitimleri ve nesnel yapılandırılmış pratik uygulamalarla öğrenme, iş başında (Örneğin hasta, sanat faaliyeti, olgu temelli öğrenme, gezi ve inceleme, deney, okullarda alan çalışması, atölye çalışmaları vb.) öğrenme ve değerlendirme yöntemleri de kullanıldığı görülmektedir.

Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilerin UNİ 101 Üniversite Yaşamına Giriş dersi ile bir hafta boyunca gerek Üniversiteyi gerekse Fakültesini/Yüksekokulunu ve eğitim programını tanıma fırsatı bulduğu vurgulanmaktadır.

Bu standartta ilişkin gerek fiziki koşullar gerekse öğretim elemanı kısıtlılığı nedeni ile sorun yaşadığını ifade eden akademik birimler de vardır.

TS.2.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Ders Kataloğu AKTS Bilgi Paketleri (yapılan değişikliklerin güncel olması)*
- *Web sayfasının güncelliğinin kontrol edilmesi*

TS.2.1.2. Eğitim programı mutlaka; öğrenen merkezli eğitim uygulamalarını her evrede / dönemde içermiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin eğitim programlarında tüm yıllar içerisinde öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu alabildikleri ve kendi kendine öğrenme becerilerinin gelişmesini sağlayan öğrenci merkezli eğitim uygulamalarını esas aldığı belirtilmektedir. Bu uygulamalarda iç ve dış paydaş görüşlerinin dikkate alındığı, eğitim programında öğrencilerin kendi kendilerine öğrenmelerini desteklemek amaçlı disiplinin özelliklerine göre pratik/laboratuvar uygulamalarına, klinik beceri derslerine, seçmeli derslere, kanıta dayalı meslek derslerine, atölye çalışmalarına, bağımsız çalışma saatlerine, sergi çalışmalarına, kazı çalışmalarına vb. yer verildiği, bu hedef doğrultusunda öğrencilere bilgi vermenin yanı sıra bilgiye ulaşma yollarının da öğretildiği ve pratik olarak bu yöntemlerin uygulanışının değerlendirildiği ifade edilmektedir. Ders içerikleri ve eğitim uygulamalarının, disipline özgü problemleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözme becerilerini; disipline özgü uygulamalar için gerekli olan bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanma becerilerini; alan çalışması/terminoloji çalışması, metin/vaka/olgu çözümleme ve yorumlama becerilerini; hem bireysel hem grup içerisinde etkin çalışabilme becerilerini, disipline özgü etkin iletişim kurma becerilerini; yaşam boyu öğrenme bilinci, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izleme ve piyasa şartlarına uyum becerilerini geliştirecek ve mesleki etik ve sorumluluk bilinci kazandıracak şekilde düzenlendiği görülmektedir.

Raporlardan öğrencilerin derse katılmak, sunum yapmak, ödev ve rapor hazırlamak, proje yapmak, mesleki uygulama/staj yapmak vb. yükümlülükleri yerine getirmenin yanı sıra, fikirlerini akademik bir üslupla sınıf ortamında özgürce dile getirmek konusunda motive edildiği, kimi derslerde sınıf içi tartışmalara ve/veya panellere katılmanın, soru yöneltmenin belli bir yüzdeyle notlandırılmakta olduğu anlaşılmaktadır. Raporlarda ders kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin dönem başında ders sorumlusu tarafından ders içeriği ile belirlendiği ve öğrencilere duyurulduğu, akademik danışmanları öğrencilere rehberlik etmekte olduğu da görülmektedir. Çift anadal ve yan dal uygulamaları ve öğrenci değişim programları ile öğrencilere farklı bir akademik bakış açısı kazandırılmakta olduğu ayrıca öğrencilerin katıldığı kariyer günleri, çalıştay, seminer, kongre, sergi, atölye, kazı vb. faaliyetlerin de etkin

olarak kullanıldığı görülmektedir. Öğrenen merkezli eğitim uygulamalarının Bologna web sayfasında, akademik birim web sayfasında paylaşıldığı belirtilmektedir.

Öğrenci sayısının fazlalığı ve yetersiz fiziki koşullar nedeniyle öğrenen merkezli eğitim ortamları için alt yapısının sınırlı olduğunu ifade eden akademik birimler de bulunmaktadır. Bir akademik birim ise öğrenen merkezli eğitim uygulamalarına yönelik dönem bazında bir standart belirlemediğini belirtmektedir.

TS.2.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitim programlarının geliştirilmesi, değerlendirilmesi süreçlerinde öğrencilerin (temsilcilerinin) yer alması*
- *Öğrenen merkezli uygulama örnekleri (simülasyon eğitimleri, proje tabanlı eğitim, küçük grup etkinlikleri vb), Ders Kataloğu AKTS Bilgi Paketleri,*
- *Dönem ders programları*
- *Öğrenci ders değerlendirme formları ve öğrenci görüşlerine ilişkin belgeler.*

TS.2.1.3. Eğitim programı mutlaka; Yatay ve dikey entegrasyonu sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında bazı akademik birimlerde eğitim programlarının yapılanmasında yatay ve dikey entegrasyonun hedeflendiği, yatay entegrasyonda aynı yıl içinde farklı dönemlerde önce görülen derslerin sonrakilere temel oluşturacak nitelikte olmasına, dikey entegrasyonda ise öğrencilerin önceki yıllarda öğrendikleri bilgi ve becerileri anımsamalarına, yeni bilgi ve becerilerini önceden elde ettiği kazanımlar üzerinden yapılandırılmalarına dikkat edildiği görülmektedir. Derslere ilişkin ön koşulların ve bölüm seçmeli derslerinin belirlenmesinde de yatay ve dikey entegrasyonun göz önünde bulundurulduğu belirtilmektedir. Eğitim Fakültesinin anabilim dallarının eğitim programları YÖK tarafından yapılmakta ve bağlayıcılık ön koşulu ile bölümlere gönderilmekte olması nedeni ile derslerin yatay ve dikey entegrasyonun ancak derslerin içeriklerindeki düzenlemeler ya da yöntemsel düzenlemelerle yapılabildiği belirtilmektedir. Yatay ve dikey entegrasyonun oluşturulmasıyla öğrencilerin öğrenme motivasyonlarında, öğrenmenin etkinliği ve kalıcılığında ve eğiticiler arasındaki iletişim ve iş birliğinde artma gibi kazanımlar sağlandığı da belirtilmektedir.

Yatay ve dikey entegrasyona ilişkin doğru uygulamalar yapan akademik birimlerin yanı sıra rapor dolduran çoğu akademik birim tarafından bu temel standartın yanlış anlaşılıp (yatay geçiş ve dikey geçiş olarak yorumlanmış) yorumlandığı ve bu yoruma göre cevaplandırıldığı görülmektedir.

TS.2.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Yatay entegrasyon (Aynı sınıfta 1. Dönem ve 2. Dönem arasında bağlantı kurulmuş olması) varlığının gösterilmesi,*
- *Dikey entegrasyon (farklı sınıflardaki dersler arasında kurulan bağlantı / aynı konu farklı derslerde aynı hiyerarşide anlatılması) varlığının gösterilmesi,*
- *Yatay entegrasyon ile aynı yıldaki dersler arasındaki uyumun, dikey entegrasyon ile yıllara göre her dönemin uyumu, öğretim üyelerinin birlikte dersleri değerlendirdikleri ve uyum sağladıkları çalışmalar, bunlar arasında denge kurulduğunu gösteren belgeler.*

TS.2.1.4. Eğitim programı mutlaka; Seçmeli programlar (alan içi ve alan dışı) ve bağımsız çalışma saatlerine her evrede / dönemde yer vermiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında tüm akademik birimlerin müfredatında alan içi ve alan dışı seçmeli dersler bulunduğu, bu seçmeli derslerin her evreye/döneme dağıldığı, öğrencilerin ders kontenjanları elverdiğince ilgi duydukları konulara göre ders seçimi yapabildikleri, Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü tarafından açılan derslerin tüm üniversite öğrencileri tarafından alınabilmekte olduğu ve bu durumun seçmeli ders çeşitliliği sağlamada önem taşıdığı belirtilmektedir.

Akademik birimlerin alan içi seçmeli dersleri belirlerken paydaş görüşlerini, varsa çekirdek eğitim programlarını ve ilgili disiplinin istihdam ihtiyaçlarını göz önünde bulundurduğu, bu paydaş geri bildirimleri doğrultusunda seçmeli ders sayısı ve çeşitliliğinin arttırılmaya çalışıldığı, akademik birimlerdeki zorunlu/seçmeli ders yükü koşulları üniversitenin belirlediği asgari ve azami koşullara göre düzenlendiği ve seçmeli derslerin Ders Kataloğu /AKTS Bilgi Paketi ve Seçmeli Dersler Koordinatörlüğünün web sayfalarında paylaşıldığı ifade edilmektedir.

Raporlardan ders müfredatları mümkün olduğunca öğrenciye bağımsız çalışma saatleri oluşturulacak şekilde ihtiyaç dahilinde revize edilerek düzenlendiği, ders dışı bağımsız çalışma saatlerinde ise öğrencilerin Üniversitenin ve/veya bölümün sunduğu çeşitli imkanlardan faydalanarak çalışmalarını sürdürdükleri anlaşılmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi Seçmeli Dersler Birimi Koordinatörlüğü Uygulama Usul ve Esasları uyarınca öğrencilerin öğrenim hayatları boyunca 2 yıllık programlar için en fazla 2, 4 ve üzeri yıllık programlar için en fazla 3 adet SEC kodlu ders alabilme kararının Seçmeli Dersler Koordinatörlüğünde var olan derslerden yararlanma düzeyini azalttığı görüşünde olan akademik birimin yanı sıra bağımsız çalışma saatlerini planlamadığını belirten akademik birim de bulunmaktadır.

TS.2.1.4. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Dönemlere/yıllara göre seçmeli dersler ve bunların dönemlere göre dengesini gösteren belgeler. (Örnek; Ders Kataloğu AKTS Bilgi Paketi)*

TS.2.1.5. Eğitim programı mutlaka; Toplum içinde gerçekleşen eğitim etkinliklerini (AKTS kapsamı dışında) içermiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin öğrencilerine AKTS kapsamı dışında etkinlik düzenlediği ve/veya öğrencilerin kendilerinin etkinlikte bulunmalarını teşvik ettiği görülmektedir. Akademik birimler tarafından öğrenciler için düzenlenen toplumsal, sosyal, akademik vb. etkinliklerin yanı sıra öğrenci toplulukları ile işbirliği içinde düzenlenen benzer etkinlikler de bulunmaktadır. Ayrıca öğrencilerin üyesi oldukları öğrenci topluluklarının bünyesinde toplumsal, sosyal ve akademik etkinlikleri düzenlemekte oldukları da görülmektedir. Bu sayede öğrenciler sosyal sorumluluk projelerinde /etkinliklerinde görev almaktadır. Akademik birimler ve öğrenci topluluklarının düzenledikleri etkinliklerin yanı sıra üniversite yönetimi tarafından da düzenlenen etkinlikler bulunmaktadır.

Akademik birimler ve/veya öğrenci toplulukları tarafından düzenlenen bu etkinlikler ilgili disipline göre farklılık göstermektedir. Raporlarda bu etkinlikler; kongre, seminer, kurs, söyleşi, konser, sergi, kolokyum, webinar, tiyatro oyunu, kariyer toplantısı, öğrenci paneli, kısa film çekimi, afiş ve fotoğraf sergisi, kazı, yüzey araştırmaları, çalıştay, yarışma (Örn. kompozisyon, çeviri, tasarım vb.), sosyal medya etkinlikleri, bilim şenliği, sertifikalı öğrenci programları (Örn. iş sağlığı ve güvenliği, cihaz kullanımı, standart eğitimler vb.), mezun - öğrenci buluşması, proje şenliği, gezi, müze deneyimi, atölye çalışması, belgesel haftası olarak belirtilmektedir. Ayrıca üniversite yönetiminin düzenlediği etkinlikler de Kariyer Fuarı, Hacettepe Üniversitesi Teknokent Günleri, KampüSanat, KARMER olarak sıralanmaktadır. Tüm bu etkinliklerin iç (üniversite yönetimi, öğretim elemanı, öğrenci) ve/veya dış paydaşların (disiplin ile ilgili kamu kuruluşları, isim yapmış profesyoneller vb.) katılımı ile düzenlendiği belirtilmektedir.

AKTS kapsamı dışında toplum içinde gerçekleşen eğitim etkinliği bulunmadığını ya da AKTS kapsamı dışında toplum içinde gerçekleşen eğitim etkinliklerinin geliştirilmesine ihtiyaç bulunduğunu belirten akademik birimlerin yanı sıra eğitim programında toplum içinde gerçekleşen eğitim etkinlikleri ile ilgili bir standart tanımlanmadığını belirten akademik birimler de bulunmaktadır.

TS.2.1.5. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Sosyal sorumluluk projeleri,*
- *Toplum merkezli hizmetlere ilişkin belgeler.*
- *Ders bilgi paketleri dışındaki tüm faaliyetler; sertifika programları, öğrencinin katıldığı eğitimler, semineler vb. kanıt ve belgeler.*

TS.2.1.6. Eğitim programı mutlaka; Eğitim programının hazırlanması ve uygulanmasından sorumlu bir eğitim komisyonu, staj / uygulama / mesleki uygulama komisyonu vb. yapılanması ile oluşmuş, program değerlendirme, program geliştirme, ölçme ve değerlendirme çalışma başlıklarında özelleşmiş komisyonlarla güçlendirilmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin çoğunda ilgili disiplinin gerekliliklerine paralel olarak komisyon ve/veya koordinatörlük yapılanmasının mevcut olduğu görülmektedir. Raporlarda geçen bu komisyon ve koordinatörlükleri genel olarak eğitim komisyonu, ölçme ve değerlendirme komisyonu, staj/mesleki uygulama komisyonu, kalite komisyonu, alt yapı ve iş güvenliği komisyonu, anket ölçme değerlendirme komisyonu, mezunlarla ilişkiler komisyonu, stratejik planlama komisyonu, dönem koordinatörlüğü, staj koordinatörlüğü, yan dal koordinatörlüğü, çift anadal koordinatörlüğü ve bitirme projeleri koordinatörlüğü olarak sıralamak mümkündür. Akademik birimlerde yer alan bu yapılanmanın aynı konuda faaliyet göstermekle birlikte adlandırılmasında farklı tercihler olduğu görülmüştür (Örneğin kalite komisyonu – kalite kurulu, staj komisyonu-staj kurulu-staj koordinatörlüğü vb.). Söz konusu bu komisyon ve koordinatörlükler amaçları doğrultusunda ölçme–değerlendirme, ders programı güncelleme, kalite güvencesi vb. konularda faaliyette bulunmakta olup komisyonlarda /koordinatörlüklerde öğrenci temsilci de bulunmaktadır.

Öz Değerlendirme Raporlarında komisyon işleyişini anlatan akademik birimlerin yanı sıra komisyon olmadığını belirten akademik birimler de bulunmaktadır. Komisyon olmadığını ancak gerekli görülen durumlarda görev gruplarının/komisyonların oluşturulduğu akademik birimler olduğu görülmektedir. Verilen cevaplardan komisyon işleyişinin belirtilmediği bazı akademik birimlerde bu görevin akademik kurullarca yapıldığı anlaşılmaktadır. Öğretim elemanı olmaması ya da sayısının çok az olması nedeniyle komisyon işleyişlerinde zorluk yaşandığını belirten akademik birimler de mevcuttur.

TS.2.1.6. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

Bölüm / program komisyonlarının

- *Program geliştirme,*
- *Program değerlendirme,*
- *Ölçme ve Değerlendirme komisyonları vb. yapılanması, işleyişi vb. gösteren belgeler.*

TS.2.1.7. Eğitim programı mutlaka; Ders eklenmesi, çıkarılması, değişiklik süreci tanımlanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında tüm akademik birimlerde ders eklenmesi, çıkarılması, değişiklik vb. yapılması gerektiği durumlarda izlenen bir süreç bulunduğu belirtilmektedir. Bu sürecin üniversite tarafından uygulanan prosedürü (Örneğin bir takvim çerçevesinde olması, resmi yazışma zincirinin olması, Hacettepe Üniversitesi Ön Lisans, Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne uygunluğu vb.) aynı olmakla birlikte akademik birimler arasında disipline özgü yöntem farklılıkları (Örn. paydaş katılımı yelpazesinin geniş ya da dar olması vb.) bulunabilmektedir. Sürece ilişkin bilgiler web sayfasında paylaşılmaktadır.

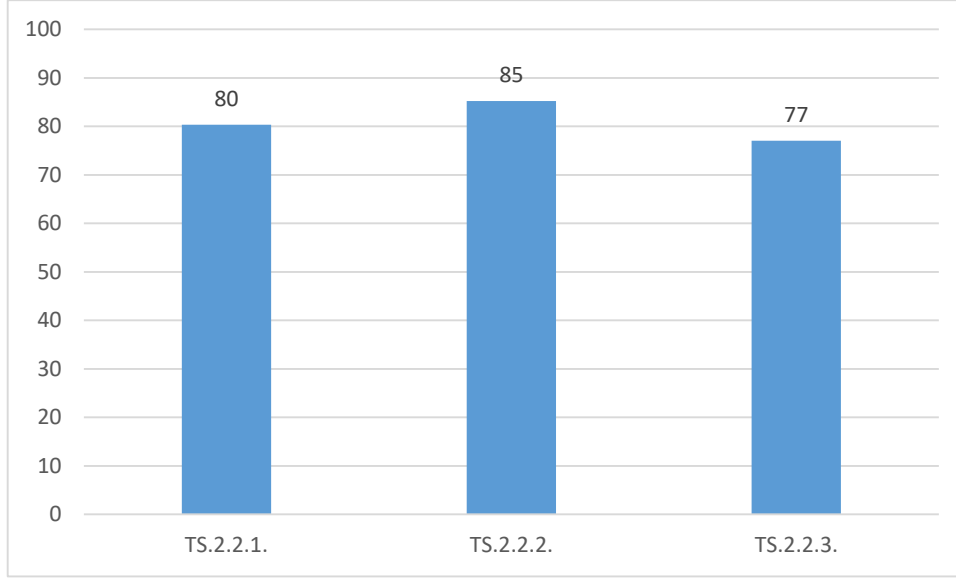
Eğitim Fakültesinin bazı disiplinlerinde müfredatın YÖK tarafından belirlenmesi nedeniyle ders ekleme-çıkarma vb. imkânının bulunmadığını belirten akademik birimlerin yanı sıra raporlarında "YÖK tarafından belirlenen Öğretmen Yetiştirme Lisans Programında "Programda yer verilen seçmeli derslere ek olarak Meslek Bilgisi (MB) ve Alan Eğitimi (AE) seçmeli ders havuzuna öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda gerekçesi ve kur tanımları yapıp en geç Mart ayının son gününe kadar YÖK'e önerilerek YÖK onayından sonra en fazla altı ders eklenebildiği de belirtilmektedir.

TS.2.1.7. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Ders eklenmesi, çıkarılması, dersin içeriğindeki değişiklikler vb. süreçlerin nasıl işlendiğini gösteren algoritmalar,*
- *Bu durumlara örnek son eğitim – öğretim yılından örnek süreçlerin belgeleri.*

2.2. Eğitim programının içeriği

Grafik 2.2. “Eğitim programının içeriği” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.2.2.1. Eğitim programı içeriği mutlaka; Sistematik bir analiz çalışması ile güncel Ulusal Çekirdek Eğitim Programına (UÇEP) uygunluğu sağlanarak gösterilmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında üniversitede her akademik birimin Ulusal Çekirdek Eğitim Programı olmadığı görülmektedir. Eğitim programının UÇEP'e uygunluğunu sağlamış akademik birimlerin yanı sıra uygunluk çalışmalarına devam eden akademik birimler de bulunmaktadır. Raporlarında UÇEP varlığı ya da yokluğu ile ilgili bir bilgi vermeyen akademik birimler de mevcuttur. Önlisans programlarında UÇEP'i olmayan ancak eğitim programının İKMEP uygunluğu olan akademik birimler bulunmaktadır. UÇEP'in gerekliliği olmadığı veya lisans programlarının kapsam ve içeriğinin UÇEP'e uygunluk gerektiren eğitim alanlarından biri olmadığını belirten akademik birimlerin yanı sıra bir akademik birim alana ilişkin standardizasyonu sağlamak adına Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP)'nin Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından oluşturulmasını önermektedir.

Eğitim programlarının tamamının Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenmesi nedeni ile sistematik bir analiz çalışması ile güncel Ulusal Çekirdek Eğitimi Programına (UÇEP) uygun bir çalışma yapılamadığını belirten akademik birimler de bulunmaktadır.

TS.2.2.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Ulusal Çekirdek Eğitim Programına (UÇEP) ile uyumunu gösterir tablolar,*
- *Ulusal Çekirdek Eğitim Programına göre akademik birimin varsa eksik konu başlıkları ve kurumsal zenginliklerini gösterir tablolar,*
- *Ulusal Çekirdek Eğitim Programı yoksa Hacettepe Üniversitesi bünyesindeki akademik birimin bu çalışmayı başlatması önerilir.*

TS.2.2.2. Eğitim programı içeriği mutlaka; öğrencileri mezuniyet sonrası eğitim ve çalışma koşullarına hazırlayacak uygulamalara yer vermiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesi bünyesindeki tüm akademik birimlerde ana hedefin öğrencileri mezuniyet sonrasındaki çalışma koşullarına hazırlama amacı olduğu belirtilmektedir. Bu amaç doğrultusunda, öğrenciler teorik ve pratik dersleri eğitim süreleri boyunca okuduğu bölümle uyumlu olarak almakla yükümlüdürler. Bunun yanı sıra, teknolojinin hızla ilerlediği çağımızda öğrencilerin bu teknolojileri en verimli şekilde kullanabilmeleri ve aradıkları doğru bilgiye ulaşabilmelerinin yolları öğretilmeye çalışılmaktadır. Bu noktada; öğrencilerin bu becerilerini mezuniyet sonrasında da ilerleterek doğru kullanmalarının önemi aktarılmaktadır.

Öğrencilerin mezuniyet sonrasındaki yetkinliklerini arttırmak amacıyla teorik derslerin yanı sıra uygulamalı derslerin de pek çok bölümde zorunlu kılındığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin mezuniyet sonrasında eğitim ve çalışma koşullarına hızlı ve kolay uyum sağlayabilmelerini kolaylaştırmak amacı ile akademik birimlerde önceki dönem mezunları ile buluşmalar, kariyer günleri gibi etkinliklerin düzenlendiği ve bu görüşmelerden elde edilen sonuçlar doğrultusunda eğitim programlarının misyon-vizyonlarının da belirli aralıklarla elden geçirilmekte olduğu ve gerekli düzenlemeler yapıldığı belirtilmektedir.

Yan dal ve çift ana dal programlarının da öğrencilere mezuniyet sonrasında iş bulma olanaklarını arttırmayı ve çeşitlemeyi hedeflediği vurgulanmaktadır. Bunun yanı sıra alan içi ve alan dışı seçmeli dersleri ile de öğrencinin bireysel yetkinliklerinin ve iş bulma olasılıklarının artırılmasının hedeflendiğini belirten akademik birimler mevcuttur. Raporlarda akademik birimlerde kurulan toplulukların, öğrencilerin yarışmalara katılımlarının teşvik edilmesinin, teknik geziler yapılmasının, seminer, çalıştay, sempozyum vb. çeşitli eğitim-öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesinin de mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin iş hayatına bilinçli olarak hazırlanmalarına yardımcı olduğu vurgulanmaktadır.

TS.2.2.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Öğrencilerin mezuniyet sonrası çalışma koşullarına uygun uygulamaların yer aldığı ders programında gösterilmesi, bu çalışmaların güncelliğinin korunması.*

TS.2.2.3. Eğitim programı içeriği mutlaka; eğitim teknikleri ve teknolojileri (endüstri 4.0 vb.) mesleki yeterlilikleri ve eğitim çıktılarına destekleyecek ve tüm öğrencilerin gereksinimlerine yeterli derecede yanıt verecek şekilde entegre edilmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesi Senatosunun aldığı bir karar ile (Aralık 2010), BEB 650 Temel Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı dersinin birinci sınıflarda zorunlu ve internet tabanlı verilmesine ilişkin karara atıfta bulunularak bu ortak zorunlu dersin üniversitenin eğitim teknikleri ve teknolojilerine (Endüstri 4.0), mesleki yeterliliklerine ve eğitim çıktılarına verdiği önemi gösterdiği vurgulanmaktadır. Ayrıca bazı akademik birimlerde belirli dönemlerde zorunlu/seçmeli ders olarak disipline uygun farklı bilgisayar programları dersleri de verilmektedir.

Raporlarda pek çok akademik birimde eğitim öğretim programlarının düzenli aralıklarla yenilenmekte ve güncellenmekte olduğu bu sayede öğrencilerin güncel teknolojik gelişmeleri takip edebilmeleri ve interaktif öğrenme yollarını kullanmaları, bu sistemlerden haberdar olmalarının sağlandığı belirtilmektedir.

Eğitim programında simülasyon eğitimi, üç boyutlu eğitim materyalleri, uzaktan eğitim ve video ile eğitim, projeksiyon, akıllı tahta gibi güncel teknolojinin kullanıldığı pek çok akademik birim bulunmakla birlikte fiziki alanların yetersizliği ya da alt yapı ve donanım eksikliği nedeni ile bu teknolojilerin sınırlı olarak kullanılabilirdiğini belirten akademik birimler de bulunmaktadır.

Öz Değerlendirme Raporu iki numaralı EĞİTİM PROGRAMININ YAPISI VE İÇERİĞİ ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Diş Hekimliği, Hukuk Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü, Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Bölümü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Bilgi Belge Yönetimi Bölümü, İngiliz Dil Bilimi Bölümü, Türkçe Öğretmenliği Bölümü, Aktüerya Bölümü, Biyoloji Bölümü, Maliye Bölümü, Sağlık Yönetimi Bölümü, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Çevre Mühendisliği Bölümü, Ergoterapi Bölümü, Odyoloji Bölümü, Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü, Bilgisayar Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü ve Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Sosyal Hizmetler Bölümü,

Grafik Tasarım Bölümü, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Antropoloji Bölümü, Alman Dili Edebiyatı Bölümü, İstatistik Bölümü, Felsefe Bölümü, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü, Matematik Bölümü, Kimya Bölümü, İnşaat Teknolojileri programı, Antrenörlük Bölümü, Makine (Başkent OSB Programı, Kimya Mühendisliği Bölümü'nde ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

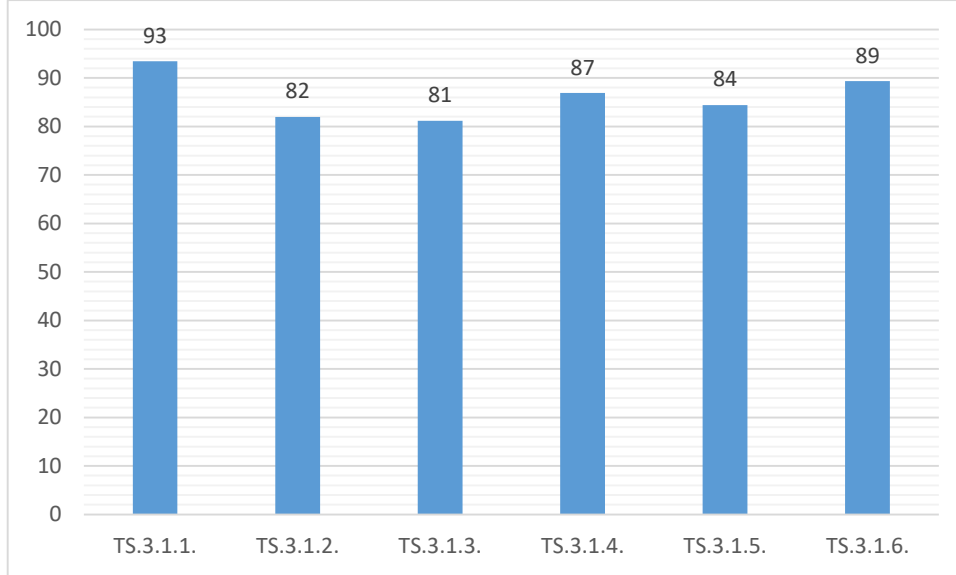
TS.2.2.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitim programında güncel teknolojinin kullanıldığını gösteren belgeler (simülasyon eğitimi, üç boyutlu eğitim materyalleri, uzaktan eğitim ve video ile eğitim vb.)*

3. ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Ölçme değerlendirme uygulamaları

Grafik 3.1. “Ölçme değerlendirme uygulamaları” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.3.1.1. Ölçme değerlendirmede kullanılan yöntem ve ölçütler mutlaka; Yıllara / dönemlere göre belirlenmiş, yayınlanmış, öğrenciler ve öğretim elemanları ile paylaşılmış olmalıdır.

Akademik birimlerin Öz Değerlendirme Raporuna verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde, ölçme değerlendirmede kullanılan yöntem ve ölçütlerin yıllara /dönemlere göre belirlenerek Bologna ders bilgi paketi içinde “değerlendirme sistemi” başlığı altında paylaşıldığı vurgusunun yapıldığı görülmektedir. Ayrıca akademik birimler, ölçme ve değerlendirmelerini H.Ü. Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği çerçevesinde yaptıklarını belirtmektedirler.

Akademik birimlerde yapılan ölçme-değerlendirme yöntemleri disipline özgü (Örneğin yazılı, sözlü, klinik uygulama, saha çalışması, proje, sergi, ödev, yeterlik sınavları, örnek olay inceleme, vaka çözümlene, deney, rapor, seminer, bitirme projesi, laboratuvar sınavları, beceri sınavları, çeviri atölyeleri vb.) farklılıklar göstermektedir. Akademik birimler derslerin öğrenme hedeflerinin düzeylerine ve türlerine uygun olacak şekilde ölçme yöntem ve araçları kullanmaktadırlar. Raporlarda akademik birimler eğitim programlarının eğitim amaçları ve

öğrenme çıktıklarına ulaşip ulaşmadığı konusunu ölçme-değerlendirme yöntemleri ve ders değerlendirme anketleri ile güvence altına aldıklarını belirtmektedirler.

Akademik birimlerde ölçme-değerlendirme ile ilgili bilgi, görüş ve önerilerin öğretim elemanları ile akademik kurul toplantılarında paylaşıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra değerlendirme toplantılarının öğrenci katılımı ile yapıldığı akademik birimler de bulunmaktadır.

Akademik birimler ölçme değerlendirme uygulamalarını web sayfaları aracılığı ile paylaşmaktadırlar. Bazı akademik birimler UNI 101 dersi kapsamında da yeni kayıt yaptıran öğrencilerine bu bilgiyi verdiklerini ifade etmektedirler. Yönetmelik, duyurular, değişen uygulamalar vb. güncel konuları sosyal medya hesabından paylaşan bölümler de bulunmaktadır.

Ölçme-değerlendirme uygulamalarının detaylandırılarak anlatıldığı akademik birim raporları da bulunmaktadır. Belirtke tabloları (her dersin teorik ve uygulama içeriğinin ve değerlendirme yöntemlerinin program amaçları ile ilişkisini gösteren tablo), derslerin her bir ünitesinin içeriğinde bilgi ve becerilerin yeri, öğretim şekli, ölçme ve değerlendirme şeklinin yer aldığı tablolar, beceri değerlendirme formları, sınav madde analizi formu (puan dağılımı, sınav ve anahtarını içeren), öğrenci rotasyon planları, beceri izlem formları (klinik uygulama değerlendirmelerinde hem objektif değerlendirmeyi sağlamak hem de öğretim elemanları arasındaki tutarsızlık olasılığını önlemek amacı ile kullanılan formlar), seminer sunum değerlendirmeleri, veri toplama ve bakım planları, klinik uygulama değerlendirme çizelgeleri, konu ağırlığı da dikkate alınarak hazırlanan içerik ve hedef/soru sayısı matrisi vb. uygulama ve belgelerin kullanıldığı akademik birimler mevcuttur. Ayrıca öz değerlendirme raporundan sınav sorularına dersi yürüten tüm öğretim elemanları tarafından karar verildiği, bu kararı alırken soruların gerek bilimsel gerekse teknik doğruluk yönünden değerlendirildiği ve sınavların (teorik ve uygulamalı) etkililiği konusunda öğrencilerden alınan düzenli geri bildirimlerin alt yapı (fiziksel ve eğitim alt yapısı) iyileştirilmelerinde kullanıldığı akademik birimler olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca "Program Çıktılarına Ulaşma Düzeyinin Belirlenmesi ve İyileştirilmesi" için kullanılacak yöntemlerin görünür kılındığı, kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin (ders değerlendirme formu, ders dışı öğrenci çalışmaları, mezun

adayı anketi, mezun anketleri, danışma kurulu toplantısı vb.) açıklanarak yazıldığı akademik birimler de bulunmaktadır.

TS.3.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Dönemlik ders işleyişinin öğrenciye beyan edildiğinin ve öğrencinin kontrol ettiğini gösteren belgeler,*
- *Ders Kataloğu ATKS Bilgi paketlerindeki özellikle ölçme değerlendirme uygulamalarının gösterildiği biçimde güncellenmesi (Örnek; 1. yıl çoktan seçmeli dersler ve laboratuvar. 3. yıl sözlü ve uygulama vb.).*

TS.3.1.2. Ölçme değerlendirilmede kullanılan yöntem ve ölçütler mutlaka; Amaç ve öğrenim hedefleriyle uyumluluğu gösterilmiş ve geçerliğı sağlanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında bazı akademik birimlerde ölçme değerlendirme yöntemlerini izlemek, düzenlemek ve yöntemler konusunda danışmanlık yapmak, geçerli ve güvenilir ölçme-değerlendirme uygulamalarının objektif olarak yürütülmesini ve güncel değerlendirme sistemlerinin kullanılmasını sağlamak amacıyla “Ölçme ve Değerlendirme Komisyon”larının kurulduğu görülmektedir. Benzer şekilde bazı akademik birimlerde kurulmuş olan Eğitim Komisyonlarının da Eğitim programının yapısını, içeriğini, işleyiş ve çıktılarını verilerle besleyerek sürekli olarak ileriye götüren bir sonuç değerlendirme sistemleri de bulundurduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda akademik birim eğitim komisyonunun öğretim üyeleri ve öğrencilerden alınan geri bildirimleri değerlendirdiği ve bu geri bildirimler doğrultusunda iyileştirme (Örneğin Sınav haftası) yaptığı vurgulanmaktadır.

Üniversite genelinde Bologna sürecinde TYYÇ ile uyumlu olacak şekilde belirlenen program çıktılarının öğretim programının zorunlu ve alan içi seçmeli dersleriyle ilişkilendirildiği ve programda yer alan her dersin söz konusu çıktılara ulaşmasının mümkün olduğu, bunun yanı sıra, bazı akademik birimlerde programa özgü amaç ve ölçütlerin, öğretim programında yer alan dersler ve bunların ölçme değerlendirme şeklinin tablollaştırıldığı belirtilmektedir.

Ders programları hazırlanırken, ders izlencelerinin ilk haftadan itibaren tablollaştırılarak, dönem boyunca dersin nasıl işleneceği, sınavların, sunumların ve ödevlerin nasıl yapılacağı ile bunların nasıl değerlendirileceğine ilişkin detaylı bilgilerin öğrencilerle paylaşıldığı, bazı akademik birimlerde programın öğretim amaçlarına ulaşıldığını gösteren ölçme-değerlendirme süreci amaçları arasında öğrenci memnuniyet anketinin yer aldığı, öğrencilerin bu değerlendirme anketlerini doldurmalarının beklendiği, doldurmadıkları takdirde sınav sonuçlarını görmelerinin mümkün olmadığı ve ders değerlendirme anketlerinin içerisinde sınavlar ile ilgili soruların da bulunmakta olduğu, bu anketlerin sonuçlarının üniversite yönetimi tarafından izlendiği belirtilmektedir. Program çıktılarını ve kullandıkları anket sonuçlarını web sayfasında paylaşan akademik birimler de mevcuttur.

Raporlarda her derse özgü amaç ve hedefler doğrultusunda ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin program amaçları ile ilişkisini gösteren Belirtke Tablolarının kullanıldığı, her bir

dersin ve bu derslerde yer alan her bir ünitenin içeriğinde bilgi ve becerilerin yeri, eğitim şekli, ölçme ve değerlendirme şeklinin yer aldığı tabloların kullanıldığı akademik birimler olduğu görülmektedir.

TS.3.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Ölçme değerlendirmede kullanılan yöntemlerin dersin amaç ve hedefleri ile ilişkisini gösteren tablo ve grafik vb.*
- *Çoklu yöntem ve çoklu değerlendiricinin ölçme değerlendirme süreçlerine katılması.*

TS.3.1.3. Ölçme değerlendirilmede kullanılan yöntem ve ölçütler mutlaka; Öğrenci başarısına ilişkin biçimlendirici (formatif) ve karar verdirici (summatif) değerlendirmeler için ilkeler ve yöntemler belirlenmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında başarı ölçme ve değerlendirme yöntemi, hedeflenen ders öğrenme çıktılarına ulaşılıp ulaşılmadığı, devam durumu, sınava girmeyi engelleyen haklı ve geçerli sebeplerin oluşması durumunda yapılacak uygulamalar vb. konulara Hacettepe Üniversitesi Önlisans Lisans Lisansüstü Eğitim Öğretim ve sınav Yönetmeliklerine göre karar verildiği ve uygulandığı belirtilmektedir. Bu yönetmelikler web sayfasında kamuya açıktır.

Raporlarda akademik birimlerde öğrencilerin öğrenme durumları, lisans eğitimleri boyunca formatif ve summatif değerlendirmelerinin sistematik ve ardışık biçimde yapıldığı belirtilmektedir. Disipline özgü olarak sınavlar yazılı, sözlü, hem yazılı hem sözlü ve/veya uygulamalı olarak yapılmaktadır. Bazı akademik birimlerin raporlarında biçimlendirici (Formatif) sınavlar, öğrencileri sürekli öğrenmeye teşvik eden, gelişmeye açık ve güçlü yönlerini ortaya koymak ve tespit etmek için yapılan sınavlar olduğu, karar verdirici (Summatif) sınavlar ise teorik derslerin gerekliliklerini yerine getiren öğrenciler için yapılan genel sınavlar ve bütünlüme sınavları olarak tanımlanırken çoğu akademik birim raporunda buna ilişkin bilgiye yer verilmediği görülmüştür. Bazı akademik birim Öz Değerlendirme Raporlarında uygulama eğitimi olmayan akademik birimlerde en sık kullanılan değerlendirme yönteminin öğrencinin başarı düzeyini belirleyen, öğrenci hakkında geçti, kaldı, başarılı, başarısız gibi kararlar alınmasını sağlayan özetleyici (summatif) yöntemler olduğu, summatif yöntemle değerlendirme yapan akademik birimlerde ise öğrenciler talep ettikleri taktirde gösterilmek üzere sınav kağıtlarını ve bunların cevap anahtarlarının hazırlandığı, dönem içerisinde önceden belirlenmiş ve duyurulmuş tarihlerde ara sınavlar ve dönem sonunda yıl sonu sınavlarının yapıldığı, bu sınavlara ek olarak proje, ödev, sunum gibi dersin içeriğine uygun çeşitli değerlendirme yöntemlerinin de kullanılmakta olduğu belirtilmektedir. Ayrıca geliştirici (formatif) değerlendirmenin dersler bazında her bir öğretim üyesinin dersin hedef davranışlarını gerçekleştirme düzeyini ve öğrenme eksikliklerini belirlediği ölçme yöntemi olduğu da belirtilmektedir.

Bazı akademik birimler hem formatif hem de summatif ölçme ve değerlendirme sistemleri kullandıklarını, sınav gün ve saatlerinin önceden duyurulduğunu belirtmektedirler.

TS.3.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Ders Kataloğu ATKS Bilgi paketlerinde yer alan değerlendirme sistemini gösteren tablolar/açıklamalar,*
- *Öğrenci gelişimini izlemede biçimlendirici (formatif) değerlendirmelerle yapıldığının gösterilmesi.*

TS.3.1.4. Ölçme değerlendirilmede kullanılan yöntem ve ölçütler mutlaka; Öğrenciler ölçme değerlendirme süreçleri hakkında bilgilendirilmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında öğrenme-öğretme süreçlerinin değerlendirilmesinde Hacettepe Üniversitesi Önlisans Lisans Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliklerinin esas alındığı ve bu yönetmeliklerin web sayfasında kamuya açık olduğu, ayrıca öğretim elemanının BİLSİS 2.0 sisteminden öğrencinin iletişim bilgilerine ulaşabildiği belirtilmektedir.

Raporlarda akademik birimlerin ölçme ve değerlendirme süreçlerinin çıktılarını öğrenciler ile şeffaf olarak paylaşmaya özen gösterdikleri, dönem başında öğrencilere sınav değerlendirme föylerinin, sınavlara itiraz süreçlerinin, dersin nasıl işleneceğine ilişkin detaylı bilgilerin dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından iletildiği, benzer şekilde konuyla ilgili bilgilerin üniversite ve akademik birimlerin web sayfalarında, Bologna Süreci ders bilgi paketleri içerisinde yer alan “Değerlendirme Sistemi” başlığı altında paylaşıldığı belirtilmektedir. Ayrıca öğrenciler mezun oluncaya kadar her yarıyıl için belirlenen görüşme saatinde danışmanlarından ölçme-değerlendirme ile ilgili her türlü bilgiyi alabilmektedirler.

TS.3.1.4. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Ölçme değerlendirilmede kullanılan yöntem ve ölçütlerin öğrencilerle paylaşıldığını gösteren belgeler, düzenlenen toplantılar, güncel web sayfası.*

TS.3.1.5. Ölçme değerlendirme kullanılan yöntem ve ölçütler mutlaka; sınav sonuçları ayrıntılı açıklanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında eğitim hedeflerinin başarısı ve öğrenci performansının ölçülmesinde soru-yanıt, anlatım, tartışma, takım/grup çalışması, rapor hazırlama ve/veya sunma, deney, sorun/problem çözme gibi çeşitli yöntemler bulunduğu, uygulamalarda Hacettepe Üniversitesi Önlisans Lisans Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin esas alındığı, sınav sonuçlarının ilan edildiği (Örneğin Duyuru panosu, ders, BİLSİS vb.), sınav sonuçlarına ilişkin geri bildirim verildiği, sınav sonuçlarının yönetmeliğe uygun olarak saklandığı, bazı akademik birimlerin sınavlarında disipline özgü şekilde jüri sisteminin uygulandığı belirtilmektedir.

Bünyesinde “Ölçme Değerlendirme Komisyonu” bulunan akademik birimler de bulunmaktadır.

TS.3.1.5. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Öğrenciye sınav soruları, cevapları ve sonuçlarına ilişkin geribildirim verildiğini gösteren belgeler,*
- *Sınavların soru ve yanıtlarının öğrencilerle birlikte gözden geçirildiği toplantı kayıtları.*

TS.3.1.6. Ölçme değerlendirilmede kullanılan yöntem ve ölçütler mutlaka; sınav sonuçlarına itiraz yöntemi açıklanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında sınav sonuçlarına itiraz yönteminde Hacettepe Üniversitesi Önlisans Lisans, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin esas alındığı belirtilmektedir. Sürece ilişkin bilgiler hem üniversite idari birimlerinin hem de akademik birimlerin web sayfalarında paylaşılmaktadır. Sanat ve beceri uygulamasına dayalı eğitim öğretim veren akademik birimlerin Öz Değerlendirme Raporlarında özellikle uygulamalı derslere yönelik bir itiraz yönteminin açıklanmış ya da yayınlanmış olmadığı, sınavların uygulamalı olarak tüm sınıfa ve isteyen herkese açık olduğu, değerlendirmelerin daha sanata özgü ve deneyime dayalı olarak gerçekleştirilmekte olduğu vurgulanmaktadır.

Akademik birim raporlarında pek çok akademik birim, sınav sonuçlarının adil ve şeffaf bir şekilde ilan edilmesine özen gösterdikleri için çok fazla itiraz gelmediğini ifade etmektedir.

Öz Değerlendirme Raporu üç numaralı ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Dış Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, Arkeoloji Bölümü, Mütercim Tercümanlık-Fransızca Bölümü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü, Antropoloji Bölümü, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, İngiliz Dil Bilimi Bölümü, Psikoloji Bölümü, Arkeoloji, Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kimya Bölümü, Matematik Bölümü, İngiliz Dil Bilimi, Mütercim Tercümanlık-İngilizce, Almanca Öğretmenliği, Bilgisayar Mühendisliği, Yapay Zeka Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Heykel Bölümü, Resim Bölümü, Seramik ve Cam Bölümü, Aktüerya Bölümü, Opera Anasanat Dalı, Oyunculuk Anasanat Dalı, Gitar Anasanat Dalı, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı, Makine (ASO 1. OSB) Programı, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Grafik Bölümü, Fizik Mühendisliği Bölümü, Makine Mühendisliği Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

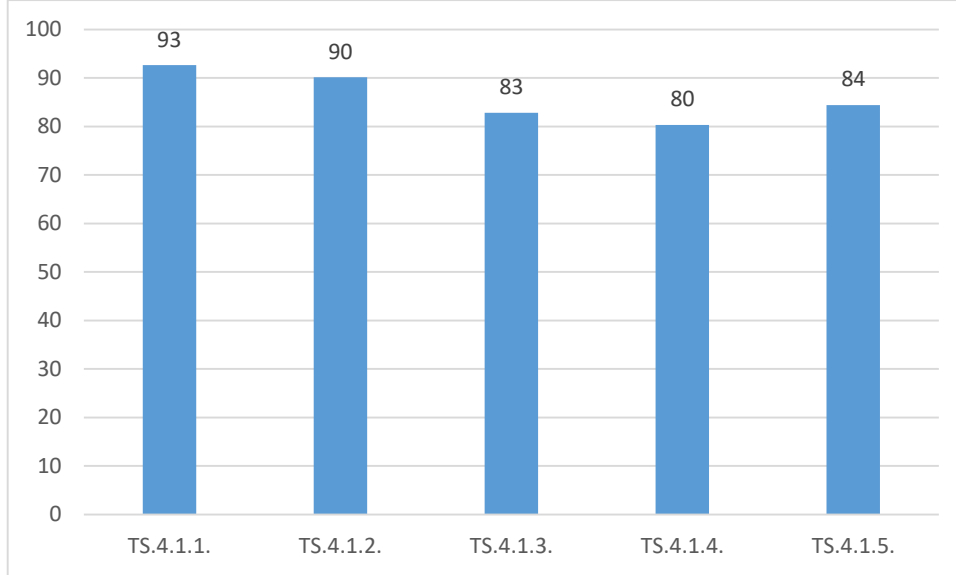
TS.3.1.6. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- Öğrencinin sınav sonucu itirazına ilişkin yöntem belli olmalı, bu süreç yönerge, yönetmelik, duyuru vb. ile güvence altına alınması,
- Üniversitenin ölçme değerlendirme ile ilgili mevzuatı ile uyumlu olmak koşulu ile her akademik birimin kendi özgün alanına uygun eğitim – öğretim özellikle ölçme değerlendirme yönergeleri oluşturmaları,
- Sınav sonuçlarının öğrencinin kişisel gelişimine katkı sunacak zaman aralığında açıklanması için alınan önlemler (vize, komite sınav sonuçlarının açıklanmasında bir standart uygulamanın geliştirilmesi).

4. ÖĞRENCİLER

4.1. Öğrenci seçimi, alımı ve sayısı konularındaki yaklaşım

Grafik 4.1. “Öğrenci seçimi, alımı ve sayısı konularındaki yaklaşımı” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

T.S.4.1.1. Akademik birim mutlaka; eğitim programının hedefleri, yapısı, özellikleri, kurumsal insan gücü ve altyapısına uygun öğrenci sayısını belirlemiş ve talep etmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında bölümlere alınacak öğrenci sayısının her yıl programın hedefleri, yapısı, özellikleri, öğrencilere kazandırılması hedeflenen yeterlilikler dikkate alınarak, derslik ve laboratuvar kapasiteleri, klinik uygulama alanları, öğretim elemanı sayısı, kurumsal insan gücü ve alt yapısına uygun olarak belirlenmekte ve hiyerarşik yazışma yoluyla ÖSYM'e bildirilmekte olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca her yıl bu kapsamda verilen öğrenci sayıları yanında yatay/dikey geçiş, Ek-1 puanına göre gelen öğrenciler ile Uluslararası öğrencilerin de toplam sayıya eklenmesiyle gittikçe artan sayılarda öğrenci alınmasının derslik, laboratuvar gibi fiziksel alanlara yerleşimde sorun yarattığı, öğrencilerin ve ders sorumlularının verimliliğini düşürdüğü, eğitimin üniversite standartlarının altında kalmasına neden olduğu da vurgulanmaktadır.

TS.4.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- Öğrenci sayıları belirlenirken alt yapı ve çalışanların (akademik-idari) dikkate alınarak yapılan gerekli yazışmaların yapıldığını gösteren kanıt ve belgeler,
- Öğrenci sayılarını, idari personel sayılarını, derslik / atölye / stüdyo vb. kapasitelerin eğitim öğretime etkisinin değerlendirildiği çalışmalar.

T.S.4.1.2. Akademik birim mutlaka; Nitelikli öğrenci alımı için politika belirlemiş ve uygulanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin çoğu nitelikli öğrenci alımında öncelikli olduklarını tercih sırası, yerleşme puanı/sırası üzerinden göstererek belirtmektedirler. Bu tercih edilirdikte eğitim programı içinde çift dal ve/veya yan dal yapma, ulusal ve uluslararası dolaşım programlarından yararlanma imkanlarının sağlanmış olması, isteğe bağlı bir yıl yabancı dil hazırlık programı uygulamasının olması, öğretim kadrosunun önemli bir kısmının dünyanın ileri gelen üniversitelerinde yüksek lisans, doktora ve doktora sonrası eğitim almış olması, öğretim elemanlarının yurt içi ve/veya yurtdışı etkinliklere katılması vb. faktörlerin önemli olduğu vurgulanmaktadır. Yetenek sınavı ile öğrenci alan akademik birimlerde sınav jürilerinin çok titiz değerlendirmesi ile nitelikli öğrenci alınması sağlanmaktadır.

Ayrıca Hacettepe Üniversitesi programlarını birinci sırada tercih ederek yerleşen öğrencilerden kendi puan türünde Türkiye sıralamasına göre İlk 10 arasında yer alan öğrencilere Hacettepe Konukevlerinde ücretsiz konaklama, İlk 100 arasında yer alan öğrencilere öğrenci yurt odalarında ücretsiz konaklama ve yerleştirildikleri fakülte/meslek yüksek okullarına ilk 3 sırada yerleşen öğrencilere ücretsiz üç öğün yemek olanağı sağlama imkanının olması da nitelikli öğrencinin tercihinde önemli olduğu ifade edilmektedir.

Akademik birimler web sayfaları, sosyal medya hesapları, görsel ve yazılı basının yanı sıra Beytepe ve Sıhhiye Kampüslerinde lise öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen Tanıtım Günleri ile son iki yıldır düzenlenen Akademik Gençlik Buluşması etkinliklerinde de kendilerini etrafıca tanıtmaya fırsatı bulmaktadır. Akademik birimler Eğitim ve Kariyer Fuarı, Meslek Tanıtım Organizasyonu vb. etkinlikler de düzenlemektedirler. Bu etkinlikler sayesinde tanınırlığın artması nitelikli öğrencilerin tercihlerini etkilemektedir. Raporlarda %100 İngilizce eğitime geçilmesi, program akreditasyonunun YÖK kılavuzunda görünür kılınması vb. durumların nitelikli öğrenci alımını etkilediğini belirten akademik birimler de bulunmaktadır. Ayrıca kontenjan artışının başarı sıralamasını düşürdüğü de önemle vurgulanmaktadır.

TS.4.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- Akademik birimin bilim ve çalışma alanına hangi özellikleri barındıran öğrencilerin seçmesi durumunda daha başarılı olabileceğine ilişkin çalışmalar, bu konudaki ulusal – uluslararası çalışmaların derlenmesi, alan mezunları ile bu konuda yapılan çalışmalar,
- Bu nitelikte olan öğrencilerin akademik birimi tercih ederek bilinçli gelmelerini sağlayacak yapılan tanıtım etkinliklerine ilişkin belgeler,
- Bu etkinlerin geniş yelpazede ve ülke çapında yapıldığına ilişkin belgeler (Sosyal medya hesapları, tanıtım broşürü, tanıtım toplantıları, online toplantılar, hedef lise öğrencileri ile yıl içerisinde yapılan etkinlikler vb.),
- Nitelikli öğrenci alımı için alınan önlemler ve orta erimli eylem planı.

TS.4.1.3. Akademik birim mutlaka; Hazırlık sınıfı, yabancı dil eğitimi ve dili etkin kullanma için politika belirlenmiş ve uygulanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesi genelinde bazı bölümlerin eğitim dilinin %100, bazı bölümlerin %30 İngilizce olmakla birlikte çoğunluğunun eğitim dilinin Türkçe olduğu görülmektedir.

İngilizce Hazırlık sınıfının zorunlu olmadığı çoğu bölümde öğrenciler isterlerse İngilizce, Almanca ve Fransızca hazırlık okuyabilme fırsatı olmakla birlikte eğitim süresinin uzaması, derslerin akşam saatlerinde olması vb. nedenlerle öğrencilerin çok fazla tercih etmedikleri anlaşılmaktadır. Bu uygulamanın yanı sıra üniversitedeki bütün öğrenciler Yabancı Diller Yüksekokulu Modern Diller Bölümü tarafından açılan seçmeli Almanca, Arapça, Çince, Farsça, Fransızca, Korece, İsveççe, İspanyolca, İtalyanca, Japonca, Latince, Rusça ve Yunanca dil derslerinden istediklerini alabilmektedirler.

Öğrencilerin yabancı dil kazanımlarını desteklemek amacıyla akademik birimlerde yabancı dil ders saatinin artırılması, yabancı dilde seçmeli alan dersi açılması vb. iyileştirme planları yapılmaktadır.

TS.4.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Üniversitenin yabancı dille ilgili eğitimine ilişkin düzenlemelerin açıklaması,*
- *Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı (YKS) tercih kılavuzu ve açıklamaları,*
- *Akademik birim tarafından alan gereksinimleri gözetilerek yönlendirilen yabancı dil eğitim programları.*

TS.4.1.4. Akademik birim mutlaka; Öğrencinin kayıt aşamasından mezuniyet sonrasına karşılaşıacağı sorunlar, çözüm önerileri, seçenekler (yurtdışı seçenekleri vb.) tanımlanmış ve duyurulmuş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesini kazanan öğrencilerin kayıttan mezuniyete kadar gerekli olan birçok bilgiyi H.Ü. Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı” web adresinden ve ÖİDB tarafından hazırlanan “Öğrenci El Kitabı”ndan edinebilecekleri belirtilmektedir. Hacettepe Üniversitesine kayıt yaptıran tüm öğrenciler dersler başlamadan ilk ders olarak zorunlu ve bir kredilik olan UNI 101 Üniversite Yaşamına Giriş dersini almaktadırlar. Bu ders kapsamında uygulanan beş günlük programla öğrenciler üniversite, akademik birimler, eğitim öğretim ders programı, yurt içi ve dışı fırsatlar, fakülte içi, kampüs içi olanaklar, güzel sanatlar, müzik, spor, hobi ve sosyal sorumluluk alanları yanı sıra akademik danışmanlık sistemi, yönetmelik maddeleri, yan dal, çift ana dal, Erasmus, Farabi, Mevlana, yatay geçiş konuları hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Bu dersler üniversitenin genelinin yanı sıra akademik birim bazında tanımlanan süreçleri de içermekte, öğrencilerin belirlenen faaliyetlere katılımlarının sağlanması sonucunda kampüs içi ve dışı alanlarda üniversite ve akademik birimin genel yapısını tanımaları sağlanmaktadır. Raporlarda verilen cevaplardan son sınıf öğrencilerinin yeni kayıt yaptıran öğrencilere mentörlük yaptığı bir akademik birim olduğu anlaşılmaktadır.

Akademik birimler öğrencileri için, bilimsel, sosyal, sportif ve kültürel faaliyetler ile ilgili gerekli bilgi ve duyuruları panolarından, web sayfalarından duyurmakta, bazı programlar da bunlara ek olara sosyal medya hesapları üzerinden de bilgilendirme yapmaktadırlar.

Akademik danışmanları aracılığı ile öğrencilerin eğitim yaşantıları boyunca karşılaşılabilecekleri kişisel ve profesyonel sorunların izlenmesi ve çözüm üretilmesi, kariyer ve akademik gelişimlerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Üniversite bünyesinde bulunan KARMER (Kariyer Gelişimi Uygulama ve Araştırma Merkezi) ile öğrencilerin kariyer planlamaları için eğitimler alabildikleri ve hatta merkezde yarı zamanlı olarak çalışarak hem mesleki anlamda kendilerini geliştirme hem de çalıştıklarının karşılığında maddi bir kazanç elde etme şansına sahip olabilmektedirler. KARMER’in yanı sıra akademik birimlerin organize ettiği kariyer günleri etkinlikleri ile öğrenciler tarafından oluşturulan sosyal

topluluklar vb üzerinden öğrencilerin organizasyon ve girişimcilik yeteneklerinin geliştirildiği, mezuniyet sonrası iş olanakları, mesleki uygulama alanları, yurt içi ve yurt dışı fırsatlar hakkında bilgilendirildikleri ve bu fırsatlardan yararlanmalarının sağlandığı belirtilmektedir.

Raporlarda Erasmus Öğretim Hareketliliği Programı ve Mevlana Değişim Programı ile öğrencilerin yurt dışında öğrenim görme, uluslararası ortamda hazır bulunuşluklarını sağlama, Farabi Değişim Programı ile yurt içinde farklı bir üniversitede eğitim görme fırsatı sağlanarak farkındalıklarını arttırma sürecinin hedeflendiği, öğrencilerin bu programlar hakkında detaylı bilgilere ilgili değişim programlarının web adreslerinden, hazırlanan afişlerden ulaşabildikleri, ayrıca bu programlara katılımları kolaylaştırmak ve öğrencilere süreçte yardımcı olmak amacıyla birim koordinatörleri atandığı belirtilmektedir.

TS.4.1.4. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Danışmanlık yönergeleri, raporları,*
- *Mentörlük programı,*
- *Memnuniyet ve şikâyet, değişim programlarına ilişkin toplantı tutanakları veya raporları vb.,*
- *Akademik birim tarafından hazırlanmış rehber broşür (yazılı/elektronik).*

TS.4.1.5. Akademik birim mutlaka; Ödüllendirme, burslar, özel yaklaşım gerektiren ve uluslararası öğrenciler için politika belirlemiş ve uyguluyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında “Önlisans ve Lisans Öğrencilerine Verilecek Ödüller, Armağanlar ve Ödüllendirme Kurallarına İlişkin Yönerge” kapsamında programlarını birinci, ikinci ve üçüncülükte bitiren öğrencilere "Öğrenci Başarı Ödülü" ve "İhsan Doğramacı Üstün Başarı Ödülü" ödülleri verildiği, yarıyıl akademik ortalaması 3,00-3,49 olan öğrencilerin “Şeref Öğrencisi”; 3,50 ve üzeri olanları “Yüksek Şeref Öğrencisi” kabul ederek ödüllendirildiği, Hacettepe Üniversitesi’ne yerleştirildikleri programları birinci sırada tercih eden öğrencilerden yerleştirilme puan sıralamasına göre; ilk 10 arasında yer alan öğrencilere Hacettepe Konukevlerinde, ilk 100 arasında yer alan öğrencilere ve yerleştirildikleri programlara birinci sırada yerleşen öğrencilere yurt odalarında ücretsiz konaklama olanağı sağlandığı belirtilmektedir.

Bazı akademik birimlerde bitirme projeleri/alan projeleri proje sergisinde dereceye giren öğrencilere proje başarı ödülü verilmekte, bazı bölümlerde de başarılı öğrencilerin bölümde yürütülen projelerde bursiyer olarak çalışması teşvik edilmektedir. Ayrıca yurtiçi ve yurtdışı kongrelere katılarak ya da TÜBİTAK vb kurumlar üzerinden programını temsil edip, ödüllendirilen öğrenciler web sayfalarından ilan edilmekte, başarıları kutlanmakta, bölümlerinde düzenlenen konferans, sempozyum, tiyatro, afiş ve fotoğraf sergileri, film gibi akademik ve kültürel faaliyetlerde görev alan öğrencilere sertifika verilerek ödüllendirilmektedir. Bazı akademik birimlerde bölüm öğretim elemanları, kamu ve özel sektör katkıları ile desteklenen dernekler ya da komisyonlar üzerinden ihtiyaç sahibi öğrencilere burs ve kongre desteği sağlandığı görülmektedir.

Raporlarda Hacettepe Üniversitesi Öğrencilerine devlet kaynaklı, sivil toplum kuruluşu kaynaklı ve diğer olmak üzere çeşitli destekler verildiği, bu desteklerin “Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Destek ve Dağıtım Esasları Yönergesi kapsamında Senato tarafından belirlenen ve öğrencilere barınma, beslenme, servis ve yol gibi imkânlar sağlayan düzenlemeler olduğu, aynı zamanda Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından “Kısmi Zamanlı Öğrenci Çalıştırma Programı” uygulanmakta olduğu ve bu program kapsamında çalıştırılan öğrencilerin sigorta primleri ve ücretleri ödenerek desteklendikleri ifade edilmektedir.

Raporlarda “Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği” kapsamında kurulan Engelli Öğrenciler Biriminin öğrenim gören engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını ve toplumsal katılımlarını kolaylaştırmak için gerekli tedbirleri almaya çalışmakta ve bu yönde düzenlemeler yapmakta olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda fiziki alan iyileştirmeleri çalışmalarının sürdürüldüğü, bazı akademik birimlerde özel yaklaşım gerektiren engelli öğrenciler için danışman görevlendirildiği bildirilmektedir. Ayrıca özel yaklaşım gerektiren ve destek isteyen öğrencilere yönelik olarak “Engelleri Birlikte Aşalım Farkındalık ve Ulaşılabilirlik Rehberi” hazırlayarak öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının bilinçlenmesine katkı sağlayan akademik birim olduğu görülmüştür. Benzer kapsamda bazı bölümlerde özel yaklaşım gerektiren öğrenciler için fiziksel ortam düzenlemeleri, uygun sınav koşulları, ek süre, ek gözetmen desteği, danışmanlık desteği ve sınavın olabileceği yazılımın yüklü olduğu bir bilgisayar ile sınava girilebilmesi desteği, engellerinden ötürü ayrı bir ölçme ve değerlendirme sürecine tabi tutulabilmesi gibi çeşitli hususunda gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Görme engelli öğrencilerinin ders programını takip edebilmeleri açısından Güz ve Bahar Lisans Ders Programını Braille Alfabesi şeklinde hazırlayıp bölüm panosuna asarak mağduriyet yaşamalarının önüne geçmeyi amaçlayan akademik birim bulunmaktadır.

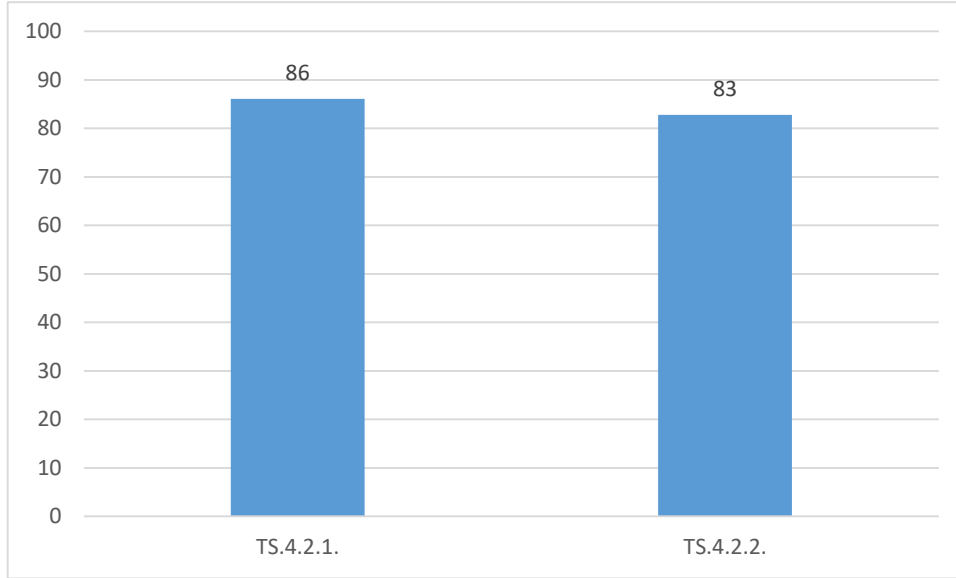
Uluslararası öğrencilerin ilgili programa ve sosyal çevreye adaptasyonunu hızlandırmak için Avrupa Birliği ve Erasmus koordinatörlüğü uygulamaları yanında, gelen öğrencilere danışman atanması ve akran mentör uygulaması gibi katkı sağlayacak diğer adımların atıldığı vurgulanmaktadır.

TS.4.1.5. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- Üniversitenin ilgili düzenlemesine ilişkin açıklamayı içeren dökümanlar,
- Bu düzenlemelere göre akademik birim tarafından yapılan uygulama örnekleri,
- Akademik birimin ödüllendirme, burslar ile ilgili düzenlemeleri, uygulama örnekleri,
- Akademik birimin özel yaklaşım gerektiren öğrencilerle ilgili düzenlemeleri, uygulama örnekleri,
- Akademik birimin uluslararası öğrenciler ile ilgili düzenlemeleri, uygulama örnekleri.

4.2. Öğrenci temsiliyeti

Grafik 4.2. “Öğrenci temsiliyeti” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.4.2.1. Akademik birim, eğitim - öğretim ile ilgili tüm yapı ve süreçlerde mutlaka; Nitelikli ve etkin öğrenci temsiliyetini sağlayacak kurumsal bir sistem kurmuş ve çalıştırıyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Üniversitemizde diploma veren programların çoğunda eğitimin önemli bir paydaşı olarak öğrenci temsilciliği yapılanması bulunmakta olduğu, konu ile düzenlemelerin 20 Eylül 2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Konseyleri ve Yükseköğretim Kurumları Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetmeliği” uyarınca yürütüldüğü, buna bağlı olarak Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Konseyi Yönetmeliği’nin verdiği yetkiye dayanılarak Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Temsilciler Konseyi Yönergesi hazırlandığı belirtilmektedir. Bu yönerge kapsamında, Hacettepe Üniversitesi’ne kayıtlı önlisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerinin eğitim, sağlık, spor, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanması ve görüşlerinin alınması, haklarını gözetmek, öğrencilerin organları ile öğrenciler arasında etkili bir iletişim kurarak öğrencilerin beklenti ve isteklerini yönetim organlarına iletmek ve öğrencilerin eğitim-öğretim konusundaki kararlara katılımını sağlamak amacıyla Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Temsilciler Konseyi oluşturulmuş, konseyin Üniversitemiz Senato’sunda temsiliyeti sağlanmış, kuruluş ve çalışma esasları düzenlenmiştir denilmektedir.

Akademik birimlerde yönerge kapsamında öğrencilerin sorunlarını ya da tekliflerini ilgili birimlere aktarmada, eğitim-öğretim programlarının geliştirilmesi, sürdürülmesi ve değerlendirilmesinde görev almak üzere çeşitli kurul ve komisyonlarda yer alacak sınıf temsilcisi, sınıf temsilcilerinin bir araya gelip seçtiği bir bölüm temsilcisi ve bölüm temsilcilerinin seçtiği bir üniversite öğrenci temsilcisi bulunmaktadır. Program öğrencileri aynı zamanda ilgili programın Tanıtım komisyonu, Kalite komisyonu, Öz değerlendirme Komisyonu, sosyal, kültürel etkinlikleri ve bilimsel konferansları düzenleme komisyonu vb çeşitli komisyonlar ile programlar çatısı altında oluşturulmuş topluluklarda yer alarak eğitim programı, eğitim öğretim ortamı, sosyal, akademik, kültürel ve diğer faaliyetler konusunda görüş sunmakta ve bu değerlendirmeleri ilgili platformlarda dikkate alınmaktadır. Fakülte/Yüksekokul/Konservatuar/Meslek Yüksekokulu/Enstitü adına seçilen öğrenci temsilcilerini temsil eden ve yürütme yetkisi olan “Öğrenci Temsilcileri Konseyi” ulusal ve uluslararası arenada tüm Hacettepeli öğrencilerin temsilcisi olarak görev yapmaktadır. Öğrenci Temsilcileri Konseyi başkanı da senato ve yönetim kurulu toplantılarına katılarak, öğrencileri üniversite yönetiminde temsil etmektedir ancak 2018-2019 Öğretim yılı itibarıyla sınıf ve fakülte temsilcisi seçimi Yükseköğretim Kurulunun resmi bildirimine üzerine, Yükseköğretim Kurulu yeni bir bilgilendirme yapıcaya kadar ertelendiği de raporlarda belirtilmektedir.

TS.4.2.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Öğrenci temsiliyetine ilişkin öğrenci düzenlemeleri ve katılımını düzenleyen yönergeler,*
- *Bu yönergelere uygun eğitim - öğretim ile ilgili tüm yapı ve süreçlerde nitelikli ve etkin öğrenci temsiliyetini sağlayacak kurumsal bir sistemin kurulup çalıştırıldığıının gösterilmesi.*

TS.4.2.2. Akademik birim, eğitim - öğretim ile ilgili tüm yapı ve süreçlerde mutlaka; Eğitim - öğretimle ilgili tüm süreçlerde öğrencilerin aktif katılımı sağlanmalı ve program değerlendirmelerinde öğrenci görüşlerinin dikkate alındığını göstermiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında diploma veren programlarda eğitim programının tasarımı ve değerlendirilmesi sürecinde öğrenci temsilcisinin Fakülte/Yüksekokul/Bölüm Kurul toplantılarının eğitim ve öğrencilerle ilgili gündem maddelerine oy ve imza yetkisi olmaksızın dinleyici olarak katılmakta olduğu, tüm öğrenci temsilcilerinin (Örneğin sınıf, bölüm, fakülte, yüksekokul vb.) eğitim-öğretim ile ilgili konularda yöneticiler ile öğrenciler arasında köprü görevini gördükleri belirtilmektedir. Öğrenci geri bildirimlerinin dönem sonunda ÖİDB tarafından yapılan Ders Değerlendirme Anketi, akademik birim Öğrenci Memnuniyet Anketi, akademik birim Mezun Anketi vb.nin yanı sıra öğrencilerin katıldığı toplantılarda (Örneğin Akademik kurul, Danışman toplantısı vb.) sözel olarak vb. yollarla alındığı bildirilmektedir. Bu geri bildirimlerden edilen bilgi doğrultusunda iyileştirmeler (Örneğin ders içerik güncellemesi, seçmeli ders kontenjan artımı, fiziki mekanın ihtiyaca göre düzenlenmesi vb.) yapıldığı ifade edilmektedir.

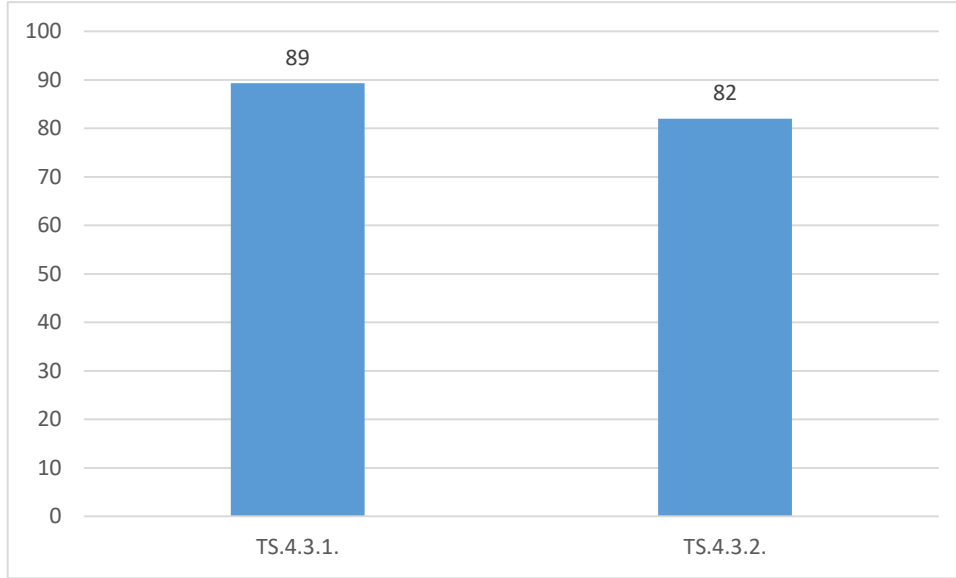
Raporlarda bazı akademik birimlerde öğrenci temsilcilerinin akademik birim komisyonlarında (Örneğin Tanıtım Komisyonu, Kalite Komisyonu, Öz Değerlendirme Komisyonu, Sosyal-Kültürel Etkinlikleri ve Bilimsel Konferansları Düzenleme Komisyonu, Bologna Komisyonu vb.) ve akademik birim çatısı altında oluşturulmuş topluluklarda (Örneğin Hacettepe Ekonomi Topluluğu, Hacettepe İletişim Medya Topluluğu, Yapı Kulübü vb.) da yer aldıkları belirtilmektedir. Diğer taraftan Eğitim Fakültesinin bazı akademik birimlerin eğitim programlarının YÖK tarafından belirlenmesi nedeni ile bu konuda öğrencinin aktif katılımının mümkün olmadığı ifade edilmektedir.

TS.4.2.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Öğrenci temsiliyetine ilişkin öğrenci düzenlemeleri ve katılımını gösteren belgeler (Örneğin, akademik kurul/komisyon toplantı tutanakları),*
- *Komisyon üye isimlerini gösteren web sayfası linki, komisyon yönergeleri vb.,*
- *Öğrencilerden program değerlendirilmesine ve aktif katılımlara ilişkin görüşlerinin alındığına dair belgeler.*

4.3. Öğrencilere yönelik danışmanlık hizmetleri

Grafik 4.3. “Öğrencilere yönelik danışmanlık hizmetleri” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.4.3.1. Akademik birim öğrencileri için mutlaka; akademik, sosyal ve kariyer danışmanlık sistemi kurulmuş ve işlevselliği gösterilmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında öğrencilere ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirme yapılması amacı ile oluşturulan danışmanlık hizmetlerinin 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 22. maddesi 'c' fıkrası ve Hacettepe Üniversitesi Önlisans/Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 19. maddesine dayanılarak hazırlanan “Hacettepe Üniversitesi Önlisans ve Lisans Düzeyi Akademik Danışmanlık Uygulama Esas ve İlkeleri” uyarınca yapılmakta olduğu, akademik birimlerdeki öğrenci danışmanlık sistemi ile akademik konuların yanı sıra sosyal ve kariyer planlaması konularında destek olunmakta olduğu ve bu sistemin farklı akademik birimlerde çeşitlendirilerek güçlenmekte olduğu, üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilere UNİ 101 dersi kapsamında tüm bölüm öğretim elemanlarının katılımıyla gerçekleşen ve bölüm ve danışmanlık sistemi hakkında ayrıntılı bilgilerin verildiği toplantı düzenlendiği belirtilmektedir.

Üniversitede uygulanan danışmanlık sistemine göre öğrenci danışmanlarının ders kayıt işlemlerini (Örneğin yarı yılda/yılda alacağı dersler, yapılacak değişiklikler, kayıt yenileme vb.) kesinleştirdikleri, öğrencilerin yetenek ve gereksinimleri doğrultusunda ders seçmelerine

yardımcı oldukları, gerekli bilgileri (Örneğin mezuniyet için gerekli zorunlu/seçmeli dersler ve kredileri, değişim programları, yurt içi ve dışı eğitim imkanları, sağlık merkezi, psikolojik danışma birimi, kütüphane, spor salonu, öğrenci işleri ve öğrenci toplulukları gibi birimler, yatay ve dikey geçiş koşulları, yandal ve çift anadal programları, yönetmelikler vb) verdikleri ve öğrencilerin akademik birim yönetimi ile iletişim kurmalarına destek oldukları ifade edilmektedir.

Bazı akademik birimlerin öğrencilerini kendi birimleri tarafından oluşturulan yöntemlerle (Örneğin Öğrenci Müfredat İzleme Formu/ Kişisel Form ve Ders Takip Çizelgesi/ Öğretim Programı, İzleme Sayfası, Öğrenci Akademik Hayatı, Müfredat İzleme ve İçinde Bulunulan Öğretim Yılı'nın Karnesi, Akademik Yaşantı Geçmişi, / Akademik İzleme Çizelgesi vb) de izledikleri görülmektedir. Danışmanlar öğrenciler ile iletişimlerini e-posta, telefon vb. ile veya yüz yüze gerçekleştirmekte, öğrenci görüşme saatini öğrencinin erişebileceği bir yolla ilan etmekte, haftalık programında yer alan en az bir saatlik danışmanlık süresinde isteyen öğrencilerle bireysel görüşme yapmakta, grup olarak toplantılar düzenlemekte, yarıyıl en az bir kez grup olarak yapılan görüşmelerin toplantı tutanağını akademik birim yetkilisine sunmaktadır. Raporlarda üniversitede uygulanan danışmanlık sisteminin öğrencinin akademik hayatı ile sınırlı kalmadığı öğrencilerin sosyal, zihinsel ve hatta bazı durumlarda duygusal yönleri ile de öğrencinin kişiliğinin gelişmesine yardımcı olmayı hedeflediği belirtilmektedir. Öğrencilerin sosyal gelişimleri için Psikolojik Danışma Merkezleri ve Hacettepe Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulama ve Araştırma Merkezine (PDRMER) yönlendirmelerde de danışmalar aracı olabilmektedirler.

Danışmanlar öğrencilere ve mezunlara, mesleki yeterliklerini artırmalarına destek olacak ve alanlarındaki gelişmeleri takip etmelerine imkan verecek kurs, konferans, seminer, panel ve sempozyumlar düzenlemek, staj yapabilecekleri kurumlarla iletişim kurmak, kariyer planlaması yapmalarına destek olmak, mezuniyet sonrası istihdamlarına katkıda bulunmak için sektör çalışanları ile görüşmeler yapmak, iş ve eğitim başvurularında kullanılmak üzere niyet mektubu ve CV hazırlamalarına yardımcı olmak, gerektiğinde referans mektubu hazırlamak gibi görevleri de üstlenmektedirler

Mezuniyet sonrası istihdama yönelik çalışmalar Hacettepe KARMER (Kariyer Gelişimi Uygulama ve Araştırma Merkezi) aracılığı ile yapılabildiği gibi, birimler tarafından düzenlenen

“Kariyer Günleri” de etkili olabilmektedir. Danışmanlar aracılığı ile staj ve eğitime ilişkin çeşitli kurumlarla işbirliği protokolleri yoluyla öğrencilerin ilgi, yetenek ve diğer kişilik özelliklerini tanımalarına ve en uygun seçimler yapmalarına yardımcı olunmakta ve iş dünyasının temsilcileri ile fuarlar, kampüs bilgilendirme toplantıları gibi etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Danışmanlık sisteminin daha aktif olmasını sağlamak amacı ile öğrenci danışman değerlendirme anketi düzenleyen akademik birimler de bulunmaktadır

Üniversitede “akran kariyer danışmanlığı” yöntemini uygulayan akademik birim olduğu görülmektedir. Ayrıca Yaşam Boyu Öğrenme Merkezi ve Mezunlar Derneği etkinlikleri de öğrenciler için faydalı olmaktadır.

TS.4.3.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Var olan danışmanlık raporlarında akademik, sosyal ve kariyer danışmanlığını gösteren belgeler,*
- *Danışmanlık yönergeleri,*
- *Danışmanlık sisteminin işleyişi ile ilgili öğrencilerle yapılan toplantı tutanakları, bu öneriler doğrultusunda yapılan düzenleme örnekleri.*

TS.4.3.2. Akademik birim öğrencileri için mutlaka; Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine erişimlerinde yol gösterici görevi üstlenmiş ve gerekli işleyişi kurmuş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında yeni kayıt yaptıran öğrencilere UNİ 101 dersi kapsamında ve ayrıca danışmanları aracılığı ile psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine erişim konusunda bilgilendirmeler yapıldığı, danışmanların öğrencileri ruhsal durumlarını gözlemleyerek, psikolojik destek ihtiyacı duyan öğrencileri ilgili hizmetlere yönlendirdiği belirtilmektedir.

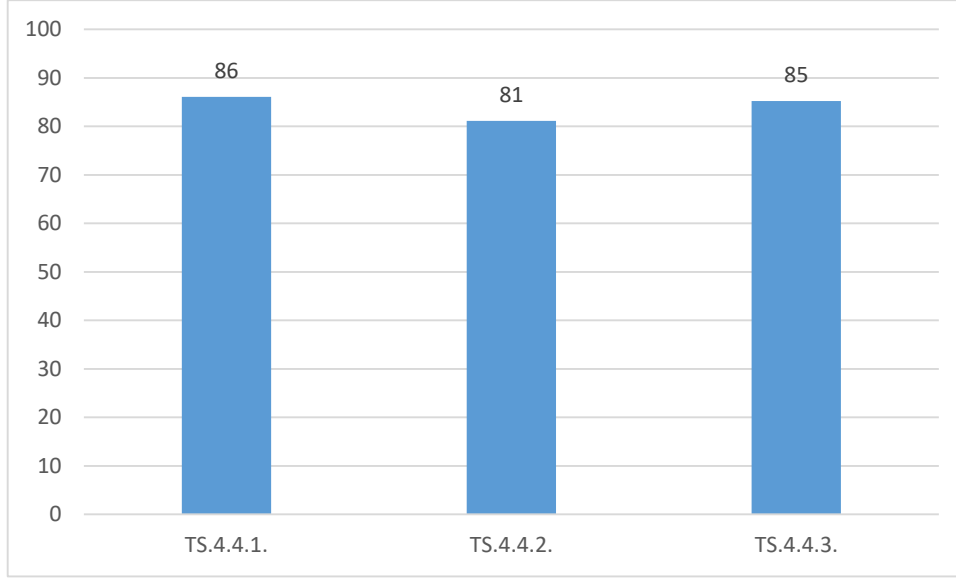
Bu hizmete yönelik olarak Hacettepe Üniversitesi öğrencileri için gerekli işleyişin kurulduğu H.Ü Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulama ve Araştırma Merkezi (PDRMER)'nin bu görevi başarı ile yürütmekte olduğu bildirilmektedir. Buna ek olarak öğrencilerin zihinsel, duygusal ve sosyal potansiyelinin farkına varabilmelerini sağlamak, bu potansiyeli ve çevresindeki kaynakları verimli kullanabilmeleri için destekleyici hizmetler sunmak ve bunun yanı sıra psikolojik sorunlara yönelik koruyucu/önleyici, konsültasyon ve gerektiğinde müdahaleye yönelik bireysel ve/veya grup düzeyinde psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri sunmak amacı ile Üniversitede "Psikolojik Danışma Birimi" (PDB) olarak kurulan birim ile de Sıhhiye ve Beytepe Yerleşkelerinde öğrencilerine destek vermektedir. Ayrıca akademik danışmanlık faaliyetleri ile belirlenen psikolojik danışmanlık hizmetine gereksinim duyan öğrencilerini PDRMER yönlendirildikten sonra bu öğrencilerin tanı ve tedavi sürecini izleyen ve ilgili desteklerin sağlanmasına (öğrencinin mahremiyeti açısından bu takiplere ilişkin kayıt tutulmamaktadır) yol göstermeyi devam ettiren akademik birim de bulunmaktadır.

TS.4.3.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine yönlendirme mekanizmasının varlığı ile ilgili belge. (Örneğin, var olan danışman raporlarında bu tip yönlendirmeyi gösteren belge; psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine yönlendirilen öğrenci sayısı.),*
- *Akademik birim öğretim üyesinden öğrencilerine yaşanabilecek bireysel psikolojik sıkıntıların erken fark edilmesi için özellikle akranların eğitimle farkındalık ve doğru davranışların örneklerle paylaşıldığı bilinçlendirme için bir eğitim programının ilgili birimlerle işbirliği ile belirli periyotlarda yinelenmesi ve etkinliğinin izlenmesi.*

4.4. Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar

Grafik 4.4. “Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.4.4.1. Akademik birim, öğrencilerine mutlaka; Sosyal, kültürel, sanatsal, sportif olanaklar ve eşit erişim fırsatı sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında öğrencilerin bilimsel, sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlere katılımı Üniversite Spor, Sağlık ve Kültür Daire Başkanlığı ve akademik birimlerle işbirliği halinde yürütüldüğü belirtilmektedir. Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilere ÜNİ 101 Üniversite Yaşamına Giriş dersi ile üniversitenin ve akademik birimlerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanakları tanıtılmakta ve bu alanlarda ilgili kişilerle paylaşım ve tanışma fırsatı sunulmaktadır. Üniversite genelinde, öğrencilerin de kullanımına yönelik 3 konukevi, 5 yemekhane ve sosyal tesislerin yanı sıra Sıhhiye Yerleşkesinde toplam 16 sosyal işletme, Beytepe Yerleşkesinde ise toplam 14 sosyal işletme yer almaktadır. Bunun yanı sıra, Sıhhiye ve Beytepe Yerleşkelerinde birer spor salonu ve Beytepe Yerleşkesinde olimpik kapalı yüzme havuzu bulunmaktadır. Ayrıca öğrenciler Bartın İnkumu Tesisi ve Elmadağ Tesisinden de yararlanabilmektedirler.

Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetlerinin desteklenmesinde akademik birim düzeyinde kurulan komisyonlar (Örneğin bilimsel etkinlik düzenleme ve kutlama komisyonu, mezuniyet töreni komisyonu, öğrenci kongresi komisyonu, spor komisyonu vb) görev alması

en yaygın uygulama olmakla birlikte bölüm dersi kapsamında da yapan akademik birim bulunmaktadır.

Raporlarda öğrenci topluluklarının da çok çeşitli etkinliklerde buldukları, düzenlenen bu etkinliklere ek olarak her akademik birimin kendi alanında eğitim verdiği, disiplinin de özelliklerine göre farklı etkinliklere imza attığı, sosyal, kültürel, sportif ve akademik alanlarda düzenledikleri faaliyetleri (Örneğin Tanışma Çayı/Toplantısı, Okula Hoş geldin Partisi, Yeni Yıl Partisi, Hot Pack Partisi, piknikler, sahne ve gösteri sanatları programlarını izleme, tiyatro oyunu sergileme, Konferanslar, paneller, sergiler, eğitimler vb.) genelde ilan panoları, resmî web sayfaları ve sosyal medya araçları ile duyurdukları belirtilmektedir.

Raporlarda üniversitede pek çok sportif faaliyetin yürütülmekte olduğu, her yıl tüm akademik birim öğrencilerinin katılabileceği spor şenlikleri düzenlendiği, akademik birim takımlarının bu şenliklere 12 alanda katılabildiği ayrıca akademik birimlerin kendi içinde turnuva düzenleyebildikleri de belirtilmektedir.

TS.4.4.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Bölüm/program ve/veya dekanlık/yüksekokul ve/veya üniversite yönetimi tarafından düzenlenen etkinlik varlığı,*
- *Bu etkinliklerin öğrenciye erişiminde izlenen yol, öğrenci katılımının nasıl garantiye alındığına dair belgeler,*
- *Akademik birim tarafından düzenlenen sosyal, kültürel, sanatsal, sportif etkinliklerin listesi (yazılı/elektronik) ve öğrenci / öğretim elemanlarının etkin katılımının izlendiğine ilişkin belgeler.*

TS.4.4.2. Akademik birim, öğrencilerine mutlaka; Sosyal sorumluluk projelerine katılmasını özendirmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin öğrencilerinin sosyal sorumluluk projelerine katılımını önemsedikleri belirtilmektedir. Öğrenci katımlı sosyal sorumluluk projeleri akademik birimlerin özelliklerine göre farklılık göstermekte ve çeşitlenmektedir. Bu etkinlik ve katılımların Hacettepe Üniversitesi bünyesinde kurulan Sosyal Sorumluluk Uygulama ve Araştırma Merkezi (HÜSSAM), öğrenci toplulukları, vakıflar ve sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler, bakanlıklar, meslek odaları aracılıkları ile yapıldığı bildirilmektedir. Ayrıca üniversitede bazı dersler kapsamında yapılan sosyal sorumluluk çalışmaları da bulunmaktadır

TS.4.4.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Ders kapsamı içinde olmayan sosyal sorumluluk etkinlikleri yapılan yazışma, afiş, fotoğraf ve web sitesi haber ve duyuruları ile belgelenmeli,*
- *Bu etkinliklere katılan öğrenci sayısı, ile etkinliklerle ilgili öğrenci ve öğretim elemanları görüşleri derlenmeli.*

TS.4.4.3. Akademik birim, öğrencilerine mutlaka; Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler yoluyla öğretim elemanları ile etkileşimlerini artırmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenciler ile öğretim elemanları arasında güçlü bir iletişim sağlanmakta olduğu, bu iletişimin sağlanmasında öğrenciler ile birlikte düzenlenen sosyal, kültürel ve bilimsel etkinliklerin öneminin büyük olduğu belirtilmektedir. Akademik birimlerin özelliklerine göre farklılık gösteren bu etkinlikler, teknik ve sosyal içerikli geziler, seminer, çalıştay, kurultay, kongre, zirve, panel, söyleşi, toplantı, proje sergisi ve yarışması, atölye, kitap okuma günleri, tasarım sunumları, dergi yayımlama, konser, tiyatro oyunu sergileme, müzik, resim, klasik dans kursu, korolar, eğitsel oyunlar, dramalar, sanatsal etkinlikler, spor şenlikleri, mezuniyet kutlamaları, kariyer günleri, özel gün kutlamaları, tanışma günleri, mezun günleri, premezuniyet gün, partiler (Örneğin Yılbaşı Partisi, Hot Pack Partisi, sucuk-ekmek partisi, hoş geldin partisi, pizza partisi) vb geniş yelpazede olmaktadır.

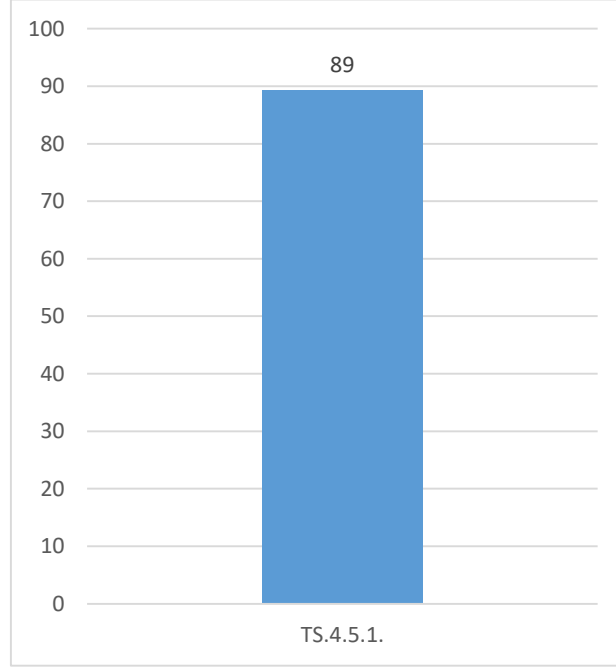
Raporlarda akademik birimlerin bünyesinde oluşturulmuş olan öğrenci toplulukları aracılığı ile de öğretim elemanları ile iletişimin güçlendirilmekte olduğu, üniversite genelinde faaliyet gösteren bu öğrenci topluluklarının her birinin akademik danışmanlarının bulunmasının sürece ilişkin öğrenci-öğretim elemanı etkileşimini arttırmakta olduğu, bu iletişimdeki en etkin faaliyetlerden birinin de sportif faaliyetler olduğu, ayrıca dergi, bilimsel yayın hazırlama vb. etkinliklerin de iletişimde faydalı olduğu, bazı akademik birimlerde bu etkileşim için derslerin de kullanıldığı belirtilmektedir. Bu etkinlikler arasında en kapsamlı olanlardan birinin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler yoluyla öğrenciler ve öğretim elemanlarının etkileşimlerini geliştirmek amacı ile 17-19 Nisan 2019 tarihleri arasında düzenlenen KAMPÜSANAT projesi olduğu da vurgulanmaktadır.

TS.4.4.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- Öğrencilerin öğretim elemanları ile birlikte düzenledikleri, gerçekleştirdikleri etkinlikler,
- Bu etkinliklerin öğrencilere erişiminde izlenen yol, öğrenci katılımını gösteren ve sürekliliğinin garanti altına alındığına dair belgeler.

4.5. Ulusal ve uluslararası değişim fırsatları

Grafik 4.5. “Ulusal ve uluslararası değişim fırsatları” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.4.5.1. Akademik birim mutlaka; Belirli bir plan ve politika çerçevesinde öğrencilerine ulusal ve uluslararası değişim fırsatları sunmuş, idari ve ekonomik destek sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerde değişim programları (Örneğin Mevlana, Farabi, Erasmus vb.) kapsamında pek çok faaliyetin yer almakta olduğu, bu programların hem üniversite hem de akademik birimler tarafından da desteklendiği, değişim programlarının işlevselliğine katkıda bulunma üzere Üniversitede yer alan tüm akademik birimlerde Erasmus, Farabi ve Mevlana Koordinatörlükleri oluşturulduğu, değişim anlaşmalarının olduğu ve bunların üniversitelerin web sayfalarında ilan edildiği belirtilmektedir.

Değişim programları ile ilgili olarak Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilere UNİ 101 dersi kapsamında bilgilendirmeler yapıldığı, broşürler dağıtıldığı, akademik birim koordinatörlükleri aracılığı ile bilgilendirme toplantıları düzenlendiği, danışmanlar ve bölüm başkanlıkları tarafından yönlendirmeler yapıldığı, bilgilendirme ve yönlendirme çalışmalarının sosyal medya araçları ile veya akademik birimde oluşturulan veri tabanlı sistemler aracılığı ile olduğu, ikili

anlaşma yapılan üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarının öğrencilerine ders ve seminerler verdikleri, ayrıca değişim programından yararlanacak öğrencilerin yabancı dil bilgilerini desteklemek amacı ile kurslar düzenlendiği de belirtilmektedir.

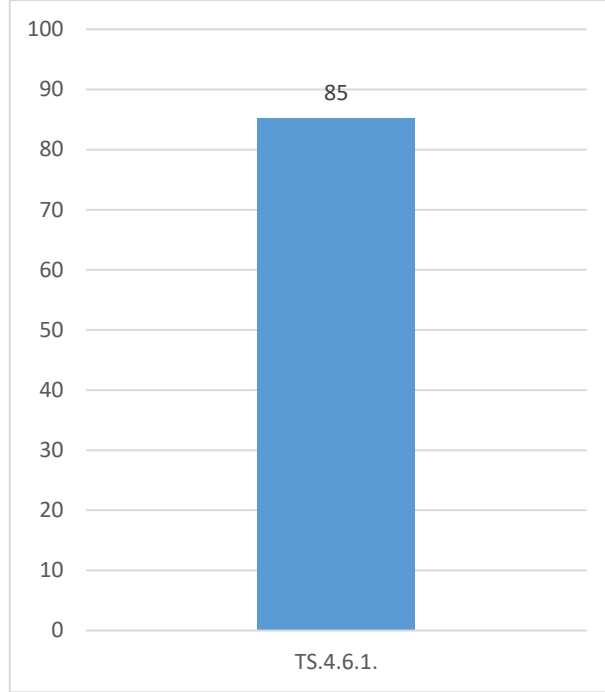
Raporlarda üniversitede yer alan akademik birimlerin çoğu öğrencilerine ulusal ve uluslararası değişim fırsatları sunulduğu ve bu alanda yapılan çalışmaların devam etmekte olduğu ancak Konservatuvarda bu alanlarda çok sınırlı sayıda akademik birimde öğrenci hareketliliği olduğu önlisans programlarında ise yok denecek kadar az olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca hibesiz olarak yapılan değişimlerinde öğrencilerin maddi desteğe ihtiyaç duyabildikleri bu nedenle değişim programlarına katılan öğrenciler için yapılan idari desteklerin artırılması ve ekonomik destekler için de kaynak yaratılması gerektiği de önemle vurgulanmaktadır.

TS.4.5.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Üniversitenin değişim programları kapsamında yaptığı düzenlemelere paralel olarak akademik birimin yaptığı faaliyetleri gösteren belgeler,*
- *Bu etkinliklere katılan öğrenciler, öğrencilerin geri bildirimleri*
- *Orta erimde akademik birimin öğrenci değişimi programı için hedefleri,*
- *Bu hedefleri gerçekleştirebilmesi için eylem planı, gerekli mali ve idari destek gereksinimleri.*

4.6. Öğrencilerle sürekli ve düzenli iletişim

Grafik 4.6. “Öğrencilerle sürekli ve düzenli iletişim” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.4.6.1. Akademik birim öğrencileriyle mutlaka; Eğitimleri süresince güncel iletişim araç ve ortamları kullanarak sürekli ve düzenli etkileşim ortamı sağlamalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin öğrencileri ile sürekli ve düzenli etkileşim ortamını sağlamak amacıyla bazen bölüm ilan panolarında ve daha çoğunlukla kendi web sayfasında gerekli duyuruları paylaştıklarını, akademik birim web sayfalarının pek çok bilgiyi (Örneğin Bölüm hakkında genel bilgi, öğretim elemanı hakkında genel bilgi, iletişim bilgileri vb.) içerdiği belirtilmektedir. Akademik birim haber bültenleri de kullanılan yöntemlerdendir.

Her öğrenciye Üniversite’ye başladığında hacettepe.edu.tr uzantılı bir mail adresi verilmekte olduğu, bu mail adresinin kullanılması için öğrencilerin özendirildiği, danışman e-posta grupları, sosyal medya hesapları, Whatsapp ya da Google Groups vb. yöntemlerin de iletişimde kullanıldığı bildirilmektedir. Ayrıca üniversitede öğrenci temsiliyet sisteminin de aktif olarak çalışmakta olduğu, her akademik birimde yer alan öğrenci temsilcileri aracılığı ile de etkin iletişimler gerçekleştiği, akademik birim öğrenci temsilcilerinin seçimi ile oluşturulan

Üniversite Öğrenci Temsilcileri Konseyinin de Üniversite genelinde iletişimin sağlanması çalışmalarına büyük oranda destek sağladığı vurgulanmaktadır.

Öğrenciler ile ilgili iletişim bilgilerine BİLSİS'te yer alan danışmanlık bilgi sisteminden ulaşılabilmekte olduğu ancak bazı akademik birimlerin buna ek olarak öğrenci bilgi formları düzenlemekte olduğu görülmektedir. Ayrıca raporlarda öğrencilerin akademik birimler tarafından yapılan duyuruları okumadıkları ve bu nedenle iletişimde aksaklıkların yaşandığı da önemle vurgulanmaktadır.

Öz Değerlendirme Raporu dört numaralı Öğrenciler ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Çevre Mühendisliği Bölümü, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, Geomatik Mühendisliği Bölümü, Kimya Mühendisliği Bölümü, Fizik Mühendisliği Bölümü, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Mütercim-Tercümanlık (İngilizce) Bölümü, Biyoloji Bölümü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ergoterapi Bölümü, Heykel Bölümü, Grafik Bölümü, BÖTE, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, Arkeoloji Bölümü, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstatistik Bölümü, Sosyoloji Bölümü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Almanca Öğretmenliği Bölümü, Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü, Matematik Bölümü, Hidrojeoloji Mühendisliği Bölümü, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Odyometri Programı'nda Önek Uygulama olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

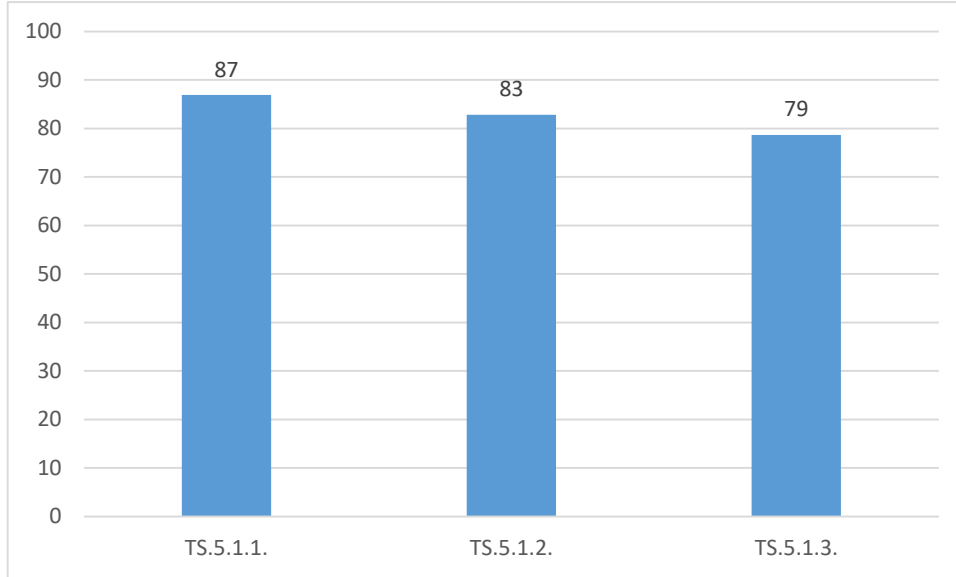
TS.4.6.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- Öğrencilerin hacettepe.edu.tr uzantılı mail adresini etkin ve uzun süreli kullanımları için alınan önlemler,
- Akademik birim sosyal medya hesabı / mail grubu varlığı vb ile kullanım etkinliği,
- Akademik birim sosyal medya platformlarının kuruluşunda / kullanımında öğrenci ve öğretim elemanlarından temsilcilerin de bulunduğu çalışma gruplarının oluşturulduğunun gösterilmesini.

5. PROGRAM DEĞERLENDİRME

5.1. Program değerlendirme sistemi

Grafik 5.1. “Program değerlendirme sistemi” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

5.1.1. Program değerlendirme sistemi mutlaka; öğrenci başarısının düzenli izlenmesi ve değerlendirilmesini kapsamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı (ÖİDB) ile eşgüdüm sağlanarak eğitim öğretim sürecinin düzenli yürütülmesi ve öğrenci başarısının düzenli izlendiği belirtilmektedir. BİLSİS ile öğrencilerin akademik danışmanları tarafından sürekli izlenebildiği, danışmanların öğrenci görüşme saatlerinde (haftada bir gün bir saat) bireysel görüşme yapabildiği, dönemlik danışman toplantılarında (en az dönemde 1 kez) ise toplantı tutanağı düzenlenerek ve bu tutanağın akademik birim başkanlığına iletildiği belirtilmektedir.

Ders bilgi paketinde değerlendirme sisteminin yer aldığını ifade eden bölümler de bulunmaktadır. Öğrenci başarısını ölçmek için uygulanan sınav özellikleri (Örneğin yazılı, sözlü, uygulama, örnek olay inceleme, proje, sergi, hasta izlem raporları, rotasyon raporları vb.) disipline özgü olarak farklılık göstermektedir. Ölçme değerlendirmede prensipler (Örneğin devam durumu, mazeret sınavı, rapor kabul koşulları vb.) Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliklerine göre uygulanmaktadır.

Raporlarda eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarına ulaşip ulaşmadığını, ders değerlendirme anketleri vb. yöntemlerle güvence altına aldığını ifade eden bölümlerin yanı sıra ölçme değerlendirme sürecini anlatan akademik birimler de bulunmaktadır.

Akademik kurul toplantıları, ders değerlendirme anketi ile izlem yaptığını belirten akademik birimlerin yanı sıra farklı disiplinlerden üyelerden oluşan ölçme değerlendirme komisyonu veya akademik birim bünyesindeki değerlendirme ve eğitim komiteleri ile izlem yapan akademik birimler de mevcuttur.

Bu alt ölçütü program değerlendirme süreci olarak anlayıp cevap veren akademik birim de bulunmaktadır.

TS.5.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Öğrenci başarısının düzenli izlenmesi ve değerlendirilmesi için kurulan sistem ve işleyişini gösterir belgeler,*
- *Ölçme değerlendirme komisyonu tarafından öğrenci başarılarının izlendiğini gösterir belgeler.*

5.1.2. Program değerlendirme sistemi mutlaka; düzenli olarak alınan, analizi yapılan ve raporlanan ğrenci ve ğretim elemanı geri bildirimlerini içermelidir.

z Değerlendirme Raporlarında geri bildirimlerin dönem sonunda ğretim elemanlarının da ulaşabildiği ders değerlendirme anketi, akademik kurullarda sözel olarak alınan ğretim elemanı geri bildirimleri, akademik birimin kendi oluşturduğu form, ğretim elemanı anketi, akreditasyon ajansı formları/anketleri, mezun anketi, ğrenci toplantı geribildirimleri yoluyla alındığını belirten akademik birimlerin yanı sıra ğrenci ve ğretim elemanı geri bildirimini aldığını yazan ancak bu geri bildirimlerin ne olduğu ve nasıl alındığına ilişkin bilgi vermeyen akademik birimler de bulunmaktadır. Geri bildirim yöntemlerinden alınan bilgiyi analiz edip iyileştirmede kullanan akademik birimler olduğu gibi analiz sürecine ilişkin herhangi bir bilgi paylaşmayan akademik birimler de mevcuttur. Ayrıca uyguladıkları anket sonuçlarını yazan akademik birimler de mevcuttur.

TS.5.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için neriler:

- *Program değerlendirme sistemi ğrenci ve ğretim elemanı geri bildirimlerini analiz etmeli, analiz sonuçlarını paylaştığını ve bunlar program değerlendirmede kullanıldığını gösteren belgeler,*
- *Sistemin kuruluşu, işleyişi etkinliği ve sürekliliği yönerge ile güvence altına alınmalı.*

5.1.3. Program değerlendirme sistemi mutlaka; mezun izleme (işe yerleşme oranları, yıllar içindeki değişimi, memnuniyet düzeyi vb.) politikası belirlenmiş, uygulanıyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında üniversitenin mezunlar derneğinin yanı sıra akademik birim mezunlarının kurdukları kendi mezunlar derneklerinin de olduğu görülmektedir. Akademik birim mezunlar dernekleri sosyal etkinlik düzenlemenin yanı sıra mezun geri bildirimlerinin iletilmesi işlevini de görmektedir.

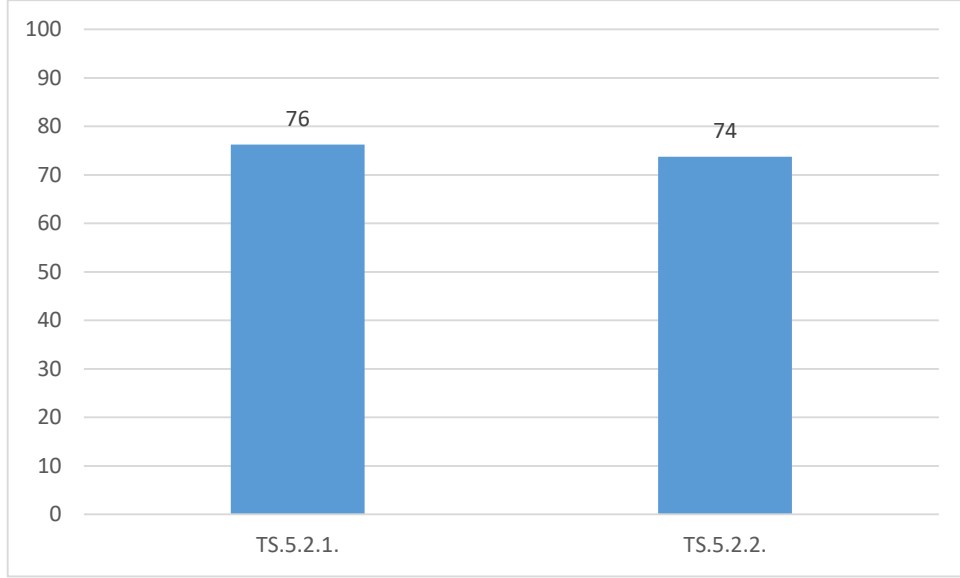
Program değerlendirme sistemlerinde mezun izlemenin yer almadığını ve ellerinde veri olmadığını belirten akademik birimler olduğu gibi bu konuda çalışma başlattığını ifade eden akademik birimler de mevcuttur.

TS.5.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Mezun izleme sistemi varlığına ilişkin belgeler,*
- *Mezun izleme sistemi verilerinin güncellendiğini gösterir belgeler,*
- *Bu sistem üzerinden elde edilen işe yerleşme oranları, yıllar içindeki değişim yanı sıra akademik birimden alınan eğitimin mezunların ilk yıllarında özellikle 5 yıl sonrasında alan gereksinimlerini karşılama durumlarının analiz edilmesi,*
- *Program değerlendirme süreçlerinde mezunlardan elde edilen bu verilerin kullanıldığının gösterilmesi.*

5.2. Program değerlendirme sonuçlarının kullanımı

Grafik 5.2. “Program değerlendirme sonuçlarının kullanımı” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

5.2.1. Program değerlendirme sistemi mutlaka; programın geliştirilmesi ve iyileştirilmesinde kullanılıyor, düzenli olarak raporlanıyor ve değerlendiriliyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında eğitim programının etkinliğinin ve öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde öğretim üyesi, öğrenci geri bildirimleri, öğrencilerin sınav başarıları ve diğer göstergelerin dikkate alındığı bildirilmektedir.

Program değerlendirme sonuçlarının programın geliştirilmesi ve iyileştirilmesinde kullanıldığını, düzenli olarak raporlandığını ve değerlendirildiğini ifade eden akademik birimlerin yanı sıra düzenli raporu olmadığını ifade eden akademik birimler de bulunmaktadır. Bu değerlendirmelerin akademik birim eğitim komisyonunda, akademik kurulda, değerlendirme komitesinde ya da akademik birimin tüm yetkili organlarında (Anabilim Dalı Kurulu, Bölüm Kurulu, Fakülte Kurulu, Fakülte Yönetim Kurulu) yaptığını ifade eden akademik birimler bulunmaktadır. Program güncellemelerinin ÖİDB'nin sunduğu takvime paralel olarak yaptıklarını ifade eden akademik birimler mevcuttur.

TS.5.2.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademi birimin program değerlendirme birim / komisyon raporlarında yer alan önerilerin dikkate alındığının gösterilmesi,*
- *Akademik birim program geliştirme ile program değerlendirme birimlerinin birlikte eğitim programı üzerinde alıştığını gösterir toplantı tutanakları,*
- *Akademi birimin program değerlendirme birim / komisyon raporları doğrultusunda program geliştirme ve sürekli iyileştirmede kullanıldığını gösteren belgeler (PUKO döngüsü).*

5.2.2. Program değerlendirme sistemi mutlaka; eğitim yöntemi (eğitim komisyonu vb.) akademik görevliler ve öğrencilerle paylaşılıyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin iletişim yöntemlerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Resmi yazışmalar, duyuru panoları, e-posta adresleri, duyuru ekranları, akademik birim yetkili organları kullanılan yöntemlerdir. Program değerlendirme sonuçlarını raporlaştırmadığını ve ilgili verileri akademik personel ve/veya öğrenciler ile paylaşmadığını belirten akademik birimler de bulunmaktadır. Ayrıca verileri paylaştığını ama nasıl paylaştığını yazmamış akademik birimler ile mevcut kanıtı olmadığını belirten akademik birimler de mevcuttur.

Verilen cevaplardan bu alt ölçütün bazı akademik birimler tarafından yanlış anlaşıldığı görülmektedir.

Öz Değerlendirme Raporu beş numaralı PROGRAM DEĞERLENDİRME ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Fen Fakültesi, Mütercim-Tercümanlık (İngilizce) Bölümü, Biyoloji Bölümü, Ergoterapi Bölümü, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Kimya Mühendisliği, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü, Kimya Bölümü, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

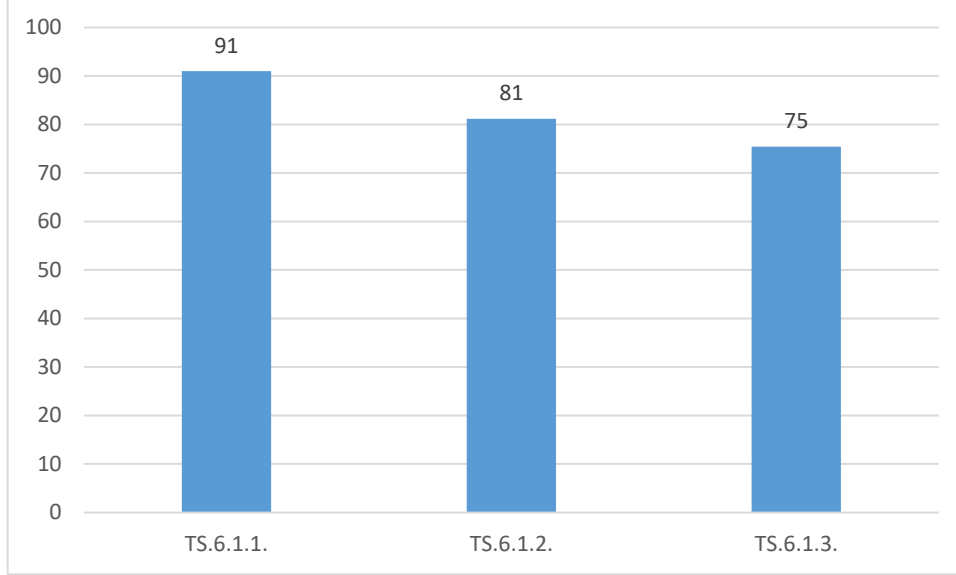
TS.5.2.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Program değerlendirme sonuçlarının akademik birim öğretim elemanları, öğrencilerle ve ilgili paydaşlar ile gerekçeleri ile birlikte paylaşıldığını gösteren belgeler.*

6. AKADEMİK KADRO

6.1. Akademik kadro politikası

Grafik 6.1. “Akademik kadro politikası” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS. 6.1.1. Akademik birim, mutlaka; Gereksinimlere göre akademik personel planlaması yapıyor ve temini için girişimlerde bulunuyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporları incelendiğinde eğitim çeşitliliğine paralel olarak akademik birimlerdeki eğitim süresi (Örneğin 2,4,5, 6 yıl vb.), müfredat özellikleri (Örneğin teorik ağırlıklı, uygulama ağırlıklı vb.), öğrenci sayıları ve akademik personel sayıları farklılık göstermektedir. Akademik birimler kendi iç dinamikleri doğrultusunda akademik personel planlaması yapmaktadırlar. Artan öğrenci kontenjanları nedeniyle öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısında zorluklar yaşandığı görülmektedir. İhtiyaç durumunda bazı akademik birimlerde saat başı ders ücretli öğretim elemanı görevlendirmeleri yapılmaktadır. Artan öğrenci sayısı ile birlikte özellikle bünyesinde kadrolu öğretim elemanı olmayan önlisans programlarında eğitim-öğretim faaliyetinde zorlanma ve motivasyon kaybı görüldüğü belirtilmektedir. Akademik kadro yetersizliği nedeni ile müfredattaki derslerin çoğunluğunun ders saati karşılığı ücret ile kurum dışı görevlendirme yapılan öğretim elemanları tarafından verildiği akademik birimler de bulunmaktadır.

Raporlarda akademik personel planlaması için akademik kurul toplantıları yapıldığı, akademik kurul kararı ile kadro talebinin fakülte/ yüksekokul müdürlüğüne oradan da Rektörlüğe iletildiği resmi yazışma prosedürünün izlendiği, akademik birimlerdeki eğitim yapısı, ders yükü, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı ile eğitim, araştırma ve sağlık hizmeti sunum yükleri arasındaki denge sağlanmasına ilişkin kriterler belirlendiği, mevcut öğretim elemanı sayısı, yaş-kıdem durumları ve gereksinimi karşılama durumu da dikkate alınarak belirlenen akademik kadro planlamasına stratejik planda yer verildiği, öğretim elemanlarının akademik birim uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak akademik kadro planlaması yapıldığı, norm kadro ve anabilim dalı sayıları doğrultusundaki ihtiyaçlar dikkate alınarak kadro planlaması yapıldığı, norm dışı kadro ihtiyacı olması durumunda talep gerekçesi ile kadro isteminde bulunduğu ve akademik kadro teminine ilişkin talepte bulunulması için kadro başvuru kriterleri ve resmi yazışma prosedürlerinin izlendiği görülmektedir.

TS.6.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birimde personel planlamasının hangi kriterlere göre yapıldığını gösteren belgeler ve temini için izlenen yol ve/veya girişimlere ilişkin kanıtlar.*

TS.6.1.2. Akademik birim, mutlaka; Akademik kadronun, eğitim programındaki görev ve sorumluluklarını, çalışma alanlarını, akademik düzeylerine göre belirliyor ve izliyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerdeki akademik kadro görev ve sorumlulukların 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda belirtildiği çerçevede yerine getirildiği belirtilmektedir. Akademik kadronun çalışmalarını izleyecek bir standart bulunmadığını bildiren önlisans programı da bulunmaktadır.

6.1.2. temel standartına ilişkin akademik birimlerdeki uygulamaların; Akademik Personel Görev Tanımları ve Akademik İşleyiş Usulleri Yönergesi'ne ilişkin ihtiyaç belirleme çalışması, akademik kadronun uzmanlığa sahip olduğu alanda kıdemlerinin de tecrübesini yansıtacak şekilde yürütülen eğitim-öğretim faaliyetleri ve yapılan araştırmalar, mesleki bilgi ve tecrübeye sahip rol model olabilecek nitelikte olan akademik personelin ders sorumlusu olduğu uygulamalı dersler, akademik kadronun görev aldığı bilimsel etkinlik ve faaliyetler (Örneğin bilimsel toplantılarda konuşmacı, bilimsel toplantı düzenleme, bilimsel danışmanlık, dergi editörlüğü vb.), akademik personelin varsa idari görevi ve tecrübesi de dikkate alınarak mümkün olduğunca eşit görev dağılımı yapılan bölüm içi (Örneğin jüri üyeliği, danışmanlık, komisyon üyeliği, koordinatörlük, danışmanlık vb.) görevlendirmeler, akademik birim web sayfasında yer alan ve izlenen birim çalışmaları, ders değerlendirme anketleri, her akademik yılın başında o yıla ilişkin yapılan görev dağılımı, akademik birim web sitesinde yer alan akademik kadro özgeçmişleri, akademik kadro yapılanmasında göz önünde bulundurulmuş farklı kadro ve kıdem özellikleri, akademik kadronun eğitim programındaki görev ve sorumluluklarının izlenmesi ve teşvik edilmesinde kullanılan memnuniyet anketleri, akademik teşvik, faaliyet raporu, iç kontrol standartları uyum eylem planı vb. performans ölçütleri, varsa disipline özgü yönergeleri (Örneğin Öğretmenlik Uygulaması ve Okul deneyimi dersleri için ders sorumlusu olma kriterinin MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Müdürlüğü ve YÖK işbirliği ile oluşturulan yönergeye göre belirlenmesi vb.), belli bir periyod (Örneğin 2 yıl) çerçevesinde rotasyon ile yapılan belirli görevler (Örneğin komisyon üyeliği, bölüm baş., böl.bşk.yrd.) ve yapılan tüm kayıt ve bilgi devirleri, Bologna Ders Bilgi Paketi ile ilan edilen, akademik birimin ilgili kurul (akademik kurul, fakülte kurulu vb.) ve komisyonlarınca (eğitim komisyonu vb.) izlenen akademik kadronun eğitim öğretim sorumluluğu, Öğretim Elemanı

Uyum Programı (Örneğin Genç akademik kadronun tecrübe ve yetkinliklerini arttırmak, eğitici rollerini geliştirmek amacı ile rapor hazırlamaları ve sunmaları, ders asistanlığı yapmaları vb.) şeklinde olduğu görülmektedir.

TS.6.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik kadronun görev ve sorumluluklarının belirlenmesinde kullanılan yöntemle ilişkin açıklama ve kanıtlar,*
- *Akademik kadronun öğretim elemanlarının mezuniyet ve uzmanlık alanlarını, yayınlarını gösteren belgeler).*

TS.6.1.3. Akademik birim, mutlaka; Seçim, atama ve yükseltmelerde akademik liyakatları gözeten, fırsat eşitliği sağlayan yöntem ve kriterler kullanıyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesindeki tüm akademik atama ve yükseltmelerde öncelikli olarak Yükseköğretim Kurulu Mevzuatı ve Kanunları (<https://www.yok.gov.tr/kurumsal/mevzuat>) ile T.C. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın (<http://www.uak.gov.tr/>) belirlediği esasların dikkate alındığı belirtilmektedir. Bunun yanı sıra üniversitedeki tüm akademik birimlerdeki akademik atama ve yükseltmelerde üniversitenin kriterleri kullanılmaktadır. Bu kriterler, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla ilgili disiplinin (sağlık bilimleri, fen bilimleri, sosyal bilimler, güzel sanatlar, konservatuvar vb.) özellikleri gereği farklılık göstermektedir. Bu kriterlerin liyakati gözeten, fırsat eşitliği sağlayan yöntemleri içerdiği ve ilan edilen kadronun tüm adaylara açık olmasının da fırsat eşitliğinin bir diğer göstergesi olduğu belirtilmektedir.

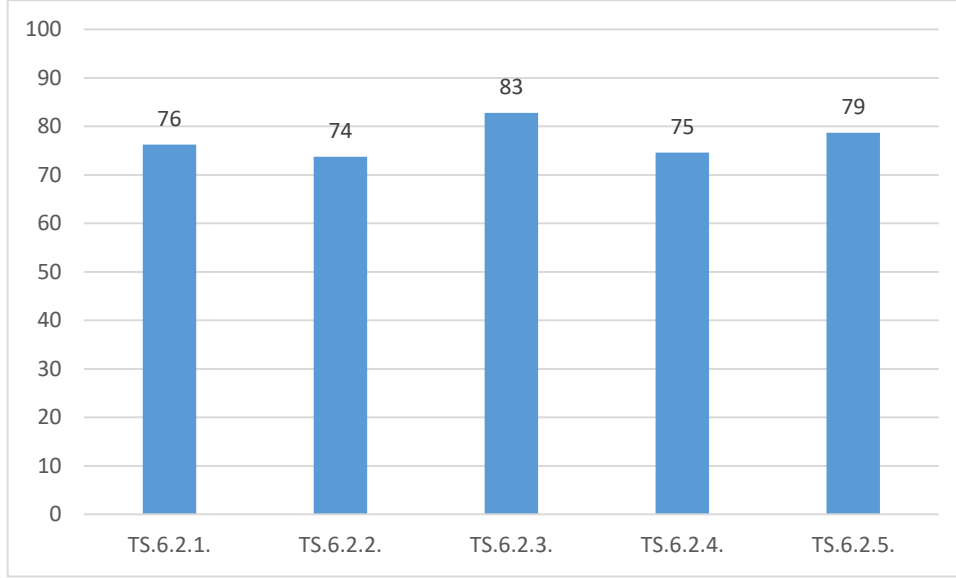
6.1.3. temel standartına ilişkin akademik birimlerdeki uygulamaların; akademik atanma ve yükseltme başvurularının öncelikle çevrimiçi "Akademik Ön Değerlendirme Başvuru Sistemi"ne yapılması, başvurunun Öğretim Üyesi Atama Kriterlerini Belirleme ve Dosyaları İnceleme Komisyonu tarafından incelenerek minimum koşulların sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesi, minimum kriterlerin sağlanmadığı durumlarda kadro başvurusu ya da talebinin yapılamaması, kadro taleplerinin ilgili akademik birimler tarafından ihtiyaç ve liyakata göre belirlenmesi, kadro talebinin akademik kurulun oybirliği ya da oyçokluğu kararı ile iletilmesi, kadro talebinin ilgili akademik kurul kararı ile fakülte dekanlığı/ yüksekokul müdürlüğü/ konservatuvar müdürlüğü aracılığı ile Rektörlüğe iletilmesi, ilan edilen kadroların şeffaf bir şekilde üniversite web sitesinde de kamuya duyurulması, adayların başvurularının bağımsız jüri tarafından değerlendirilmesi, jüri kararları da dikkate alınarak üniversite yönetim kurulu tarafından atamaların yapılması şeklinde olduğu görülmektedir.

TS.6.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Seçim, atama ve yükseltmelerde akademik liyakatı gözeten, fırsat eşitliği sağlayan yöntem ve kriterlere ilişkin kanıtlar.).*

6.2. Akademik kadronun sürekli mesleki gelişimi

Grafik 6.2. “Akademik kadronun sürekli mesleki gelişimi” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.6.2.1. Akademik birim, akademik kadrosu için mutlaka; Eğitim programının gerektirdiği eğitici niteliklerini geliştirmeye yönelik planlı ve kurumsal bir çerçevede uygulanan eğitici gelişim programları sunuyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında öğretim üyesi atama kriterlerinde Eğiticilerin Eğitimi programına katılmanın zorunlu olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle akademik birimlerde bu standarta ilişkin yapılan en yaygın uygulamanın Eğiticilerin Eğitimi programı olduğu görülmüştür. Öğretim elemanının mesleki gelişiminden kendisinin sorumlu olması nedeni ile buna ilişkin bir zorunluluk ve uygulama olmadığını belirten akademik birimlerin yanı sıra yetersiz öğretim üyesi nedeniyle bölüm içi gelişim programlarının uygulanmadığını veya kurumsal çerçevede planlı olarak uygulanan gelişim programları olmadığını belirten akademik birimler de bulunmaktadır.

6.2.1. temel standartına ilişkin akademik birimlerdeki uygulamaların; öğretim elemanlarının Eğiticilerin Eğitimi Programına katılımı, öğretim elemanlarının ulusal ve/veya uluslararası çalıştay, proje, konferans, sempozyum, sergi, atölye çalışması, kurslar ve seminerlere katılımı, toplantıların (Örneğin akademik birim toplantıları, paydaş toplantıları, hizmetiçi eğitim toplantıları, Kariyer Günleri, Klinik Eğitim Ortamında Ölçme Değerlendirme Çalıştayı vb.)

düzenlenmesi, öğretim elemanlarının yurtdışı ve/veya değişim programlarında görevlendirmeleri, öğretim elemanlarının Yaşamboyu Öğrenme Merkezinin etkinliklerine katılımı için teşvik edilmesi, mentörlük uygulaması (deneyimli öğretim üyesinin yeni başlayan öğretim elemanına ders izlencesi hazırlama, içerik belirleme, sınav hazırlama vb.), ders asistanlığı uygulaması, öğretim elemanlarının İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimine katılımı, öğretim elemanlarının SBE tarafından düzenlenen Danışmanlık Eğitimi'ne katılımı ve Oryantasyon Programı şeklinde olduğu görülmektedir.

TS.6.2.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitim programının gerektirdiği eğitici niteliklerini geliştirmeye yönelik eğitici gelişim programları,*
- *Eğiticilerin eğitimi, oryantasyon eğitimi, yabancı dil eğitimi ve sürekli eğitim vb. etkililiğine ilişkin çalışmalar.*

TS.6.2.2. Akademik birim, akademik kadrosu için mutlaka; Eğitici gelişimi ve diğer bireysel, sürekli mesleki gelişim etkinliklerine katılım desteği sağlıyor, katkı ve katılımlarını izliyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birim öğretim elemanlarının, mesleki ilgi alanları ile ilgili olarak kongre, kurs, eğitim çalıştay vb. mesleki gelişim programlarına katılarak kendilerini eğitimsel ve akademik olarak geliştirdikleri belirtilmektedir. Öğretim elemanları bu katılımlarla elde ettikleri deneyimlerini öğrencilerle derslerde ve akademik danışmanlıkları sırasında paylaşmakta ve gelecekteki meslektaşlarını bilimsel ve kişisel gelişim kapsamındaki programlara katılmaya teşvik etmektedirler. Akademik kadro kendi mesleki gelişimlerinin yanı sıra kendi deneyimlerini ve bilgilerini paylaşmak için de yurtiçi ve yurtdışı konferans, sempozyum, söyleşi vb. akademik toplantılara konuşmacı olarak katılmakta ve misafir öğretim üyesi ve/veya araştırmacı olarak görev yapmaktadırlar. Bazı akademik birimlerin (bölüm ve program başkanlıkları) maddi destek bütçesinin olmaması nedeni ile dekanlık/yüksekokul müdürlüğü bütçesinden destek alabildikleri ancak bunun da bazı fakültelerde/yüksekokullarda akademik personel sayısına göre çok yetersiz kaldığı anlaşılmaktadır. Bu durumun yurtiçi ve özellikle yurtdışı toplantılara katılım sayılarında düşüşe neden olduğu belirtilmektedir.

Hacettepe Üniversitesinin eğitim kadrosuna ilişkin geleceğe yönelik süreçlerini, yükseköğretimin hızlı değişen gündemine uyum sağlayabilmek ve tüm iyileştirme çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla destekleme çabası içinde olduğu, bazı akademik birimler tarafından yetersiz bulunmakla birlikte bu amaca hizmet etmek için, öğretim elemanlarına destek sağladığı görülmektedir.

Bölüm ve program başkanlıklarının bütçeleri olmaması nedeni ile bölüm ve program başkanlıklarının öğretim elemanına maddi bir katkısı olamamaktadır. Üniversite tarafından akademik personele verilen maddi destekler için gerekli yasal izin ve görevlendirilmeler ile ilgili yazışmalar akademik birimler tarafından yapılmaktadırlar. Ancak çoğu zaman akademik personel, mesleki gelişim etkinlikleri kendi ekonomik koşulları ile katılmaktadır. Akademik personele ilgili dekanlık veya yüksekokul müdürlüğünün bütçesi ve akademik personel sayıları da gözönüne alınarak yılda bir kez ya da birkaç kez dekanlık/yüksekokul müdürlüğü tarafından yolluk/yevmiye desteği yapılmaktadır. Ayrıca akademik personele, BAP Koordinasyon Birimi, Akademik Gelişim Projeleri Programı (HÜ-AGEP), Bilim İnsanı Yetiştirme ve Geliştirme

Destekleri, Bilimsel ve Sanatsal Etkinlik Katılım ve Düzenleme Destekleri, Bilimsel ve Eğitsel İçerik Geliştirme Destekleri de sağlanabilmektedir. Akademik personel mesleksi gelişim etkinlikleri için diğerkamu ve özel kuruluş (UNİCEF, TÜBİTAK, HT-TTM, Proje Ofisi, Patent Ofisi, Hacettepe Teknokent vb.) projelerinden ve diğerküniuersiteler ile yapılan ikili anlaşmalardan da maddi destek temin edebilmektedir. Gerek akademik birimin gerekse diğerkurumların düzenlediğı mesleksi gelişim etkinlik duyurularını (afiş, e-posta vb.) yapan, katılımı özendirerek ve izleyen akademik birimler de bulunmaktadır. Bunların yanı sıra akademik personelin katıldığı mesleksi gelişim faaliyetlerini akademik kurulda değerlendiren, mesleksi gelişim etkinliklerini faaliyet raporları ile izleyen, mesleki gelişim konusunda UAM leri ile işbirliğı yapan, aylık bülten yayınlayan akademik birimler olduğu da görölmektedir.

TS.6.2.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitici gelişimi ve diğerbireysel, sürekli mesleksi gelişim etkinliklerine, katkı ve katılım desteklerine ilişkin belgeler.*

TS.6.2.3. Akademik birim, akademik kadrosu için mutlaka; bireysel ve toplu performanslarını (akademik yayın, kongre, davetli konuşma, çalıştay, kitap yazarlığı / çevirmenliği vb.) yılda bir kez performans raporları halinde değerlendirip, belgelendiriyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Hacettepe Üniversitesindeki eğitim programlarının farklı disiplinleri içeren geniş bir yelpazede olmasının akademik kadronun sürekli mesleki gelişimine ilişkin uygulanan yöntemlerin ve içeriklerinin de farklılık göstermesine yol açtığı vurgulanmaktadır. Bununla birlikte yıllık faaliyet raporlarının hazırlanması üniversite genelinde en yaygın uygulamadır. Akademik birim bünyesindeki tüm öğretim elemanlarının bireysel performanslarından oluşan toplu performans raporlarını web sayfasında paylaşan akademik birimlerin yanı sıra Hacettepe Üniversitesi Akademik Envanter Sistemi (AES), Hacettepe Üniversitesi Akademik Veri Sistemi (AVESİS) ve ORCID üzerinden performans izlemesi yapan, tüm akademik kadronun öğretim ve araştırma yetkinlikleri ile becerilerini ARBİS formatında belgeleyen, akademik teşvik beyan belgelerini, öğretim elemanı özgeçmişlerini, faaliyet raporlarını arşivleyen ve/veya web sayfasında paylaşan akademik birimler de bulunmaktadır. Ayrıca akademik birim bülteninde akademik personelinin yaptığı akademik faaliyetlere yer veren, öğrenciler tarafından doldurulan ders sorumlusu anketini değerlendiren ve performans değerlendirmelerini (a) eğitim-öğretim, (b) araştırma, (c) yönetim, (ç) girişimcilik ve (d) topluma hizmet kategorilerinde yapan, her bir kategori için, nicelik, nitelik, işleyiş, başarı-gelişim kriterleri gözetilerek öğrenci, öğretim elemanı, programlar, akademik ve idari birimler temelinde ele alan akademik birimler de bulunmaktadır.

TS.6.2.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birimin, akademik kadrosu için bireysel ve toplu performanslarını (akademik yayın, kongre, davetli konuşma, çalıştay, kitap yazarlığı / çevirmenliği vb.) yılda bir kez değerlendirdiği performans raporları.*

TS.6.2.4. Akademik birim, akademik kadrosu için mutlaka; Öğretim elemanı gereksinimlerini (ekonomik ve sosyal) ve memnuniyetlerini (akademik yaşam /geleceği) belirliyor ve değerlendiriyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında üniversitedeki öğretim elemanı memnuniyet anketi uygulamalarının çoğunlukla stratejik plan kapsamında üniversite üst yönetimi tarafından uygulanan anket olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra Öz Değerlendirme çalışmaları kapsamında kullanılan anketler ile bazı akademik birimlerin kendi memnuniyet anketi uygulamaları da mevcuttur. Ayrıca her yıl yapılan Akademik Genel Kurulda ya da daha sık yapılan bölüm akademik kurullarında öğretim elemanlarının gereksinimlerini ve memnuniyetlerini sözel olarak ifade ettiği, belirlenen gereksinimlerin resmi yazı ile üst yönetimlere bildirildiği de görülmektedir.

Üniversitenin düzenlediği sosyal etkinliklerin yanı sıra akademik birimlerin de varsa sosyal komiteleri yoksa anabilim dalı başkanlıkları aracılığı ile sosyal etkinlikler düzenledikleri, sosyal etkinliklerin yanı sıra üniversitenin kreş, anaokulu imkanı, araştırma görevlileri için lojman/misafirhane imkanı bulunduğu da raporlarda belirtilmektedir.

TS.6.2.4. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Öğretim elemanı gereksinimlerini (ekonomik ve sosyal) ve memnuniyetinin (akademik yaşam / geleceği) sürekli belirlendiği, değerlendirildiği ve gelişim için kullanıldığına dair belgeler.(Örneğin Öğretim elemanı memnuniyet anketleri ve sonuçları, akademik birim stratejik planı, faaliyet raporu vb.).*

TS.6.2.5. Akademik birim, akademik kadrosu için mutlaka; Aidiyet duygusunu koruyup geliştirecek uygulamaları, girişimleri yapılandırıyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında üniversite genelinde akademik birimlerde aidiyet duygusunun önemi ve bunun için çaba sarfedildiği vurgulanmaktadır. Aidiyet duygusunun geliştirilip korunması için üniversite tarafından yapılan etkinliklerin yanı sıra akademik birim tarafından yapılan etkinlikler de bulunmaktadır. Akademik birimlerin etkinliklerini, Sosyal Komite/Komisyon faaliyetleri ile ya da mezunlar derneği, öğrenci toplulukları vb. işbirliği ile yaptıkları görülmektedir. Kendi mezunlarına ilişkin mezunlar derneği kurmuş olan akademik birimler olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra aidiyet konusunda geleceğe yönelik planlama yaptığını bildiren akademik birimlerin yanı sıra henüz aidiyet duygusuna ilişkin herhangi bir faaliyette bulunmadığını bildiren akademik birimler olduğu da görülmektedir.

Raporlarda 6.2.5. ölçütüne ilişkin yapılan etkinlikler olarak; üniversite tarafından düzenlenen şenlikler (Örneğin Bahar, Spor, Ağaç dikme vb.), Hacettepe Üniversitesi Mezunlar Derneği (HUMED) etkinlikleri, Vefa / Saygı köşeleri (Örneğin emekli olan ve/veya vefat eden akademik personel fotoğraflarının olduğu köşeler), özel gün kutlamaları (Örneğin bayram, yılbaşı, doğum günü, evlilik, doğum, öğretmenler günü, atama, terfi, akademik birim kuruluş günü, vb), özel gün ziyaretleri (Örneğin taziye ziyareti, hasta ziyareti vb.), akademik birim sosyal komite faaliyetleri (Örneğin yemek, piknik, yürüyüş, gezi, tanışma çayı, pizza partisi, kahvaltı, dönem açılış ve kapanış yemekleri vb.), teşekkür ve veda organizasyonları/toplantıları (Örneğin emeklilik, ayrılma vb.), mezun etkinlikleri (Örneğin mezun kataloğu, mezun-öğrenci buluşmaları, mezun uğurlama toplantıları vb.), hediyeler (Örneğin üzerinde aidiyet sembolü olarak logo içeren kupa, t-shirt, rozet vb. eşyalar, TEMA Vakfına fidan bağışı vb.), Anıtkabir ziyaretleri, ulusal ve uluslararası sergiler, hacettepe.edu.tr uzantılı e posta adresinin kullanımını özendirme ve akademik birim mezunlar derneğinin etkinliklerinin ön plana çıktığı görülmektedir.

Öz Değerlendirme Raporu altı numaralı AKADEMİK KADRO ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Eğitim Fakültesi bölümleri, İstatistik Bölümü, Kimya Bölümü, Çocuk Gelişimi Bölümü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, Arkeoloji Bölümü, Amerikan Kültürü ve

Edebiyatı Bölümü, Kimya Öğretmenliği Bölümü, Kimya Mühendisliği Bölümü'nde ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

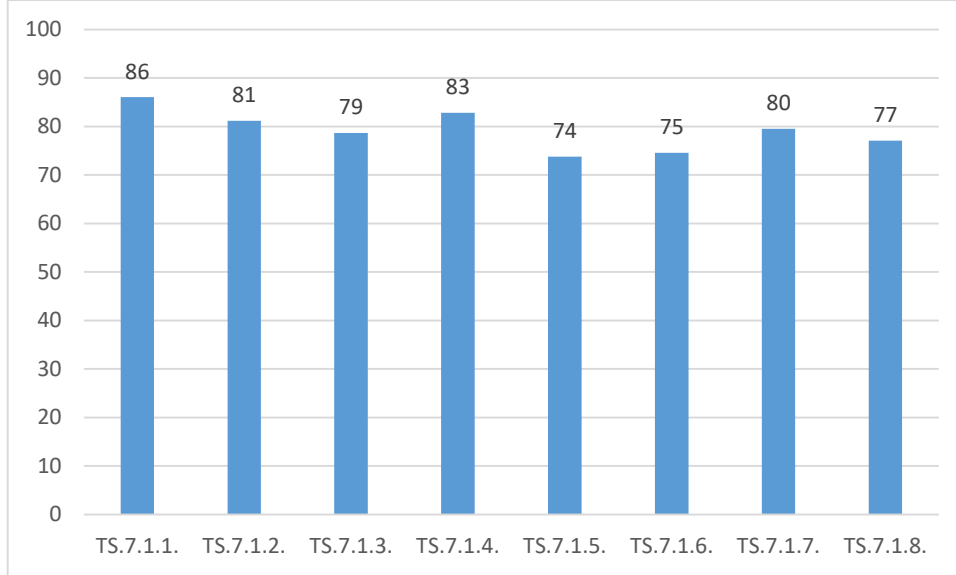
TS.6.2.5. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Aidiyet duygusunu koruyup geliştirecek düzenleme ve uygulamalara ilişkin belgeler (aidiyet duygusunun değerlendirildiği çalışma sonuçları, akademik birimde sosyal ilişkileri güçlendirilecek mekanizmalar vb.).*

7. ALTYAPI VE OLANAKLAR

7.1. Alt yapı ve eğitsel olanaklar

Grafik 7.1. “Altyapı ve eğitsel olanaklar” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

T.S.7.1.1.1. Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; büyük ve küçük gruplarda eğitim etkinlikleri için kullanılan amfi, derslik, seminer odası, öğrenci laboratuvarları ve atölye vb. eğitim ortamlarını içermiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında fiziki alt yapı (Örneğin amfi, derslik, seminer odası, bilgisayar odası, uygulama alanları, atölye, laboratuvar vb) ihtiyacı olduğunu ifade eden çok sayıda akademik birim olduğu görülmektedir. Bu ihtiyacın temel nedeninin artan kontenjanlar karşısında fiziki mekânların yetersizliği olduğu görülmektedir.

Farklı binalardaki dersliklerin kullanılması durumunda ise öğretim elemanlarının ders materyallerinin taşınması, ders aralarında dinlenecek mekan olmaması vb. durumlarla karşı karşıya kaldıkları belirtilmektedir. Ayrıca dersliklerdeki sıraların yüksek ayarlanması, fiziki mekanların bakımsızlığı, projektör perdelerinin bozukluğu, beyaz tahtalarının temizliğinin yeterli olmaması vb. belirtilen diğer konulardır. Bir akademik birim de kendi binasında faaliyet göstermediğini belirtmektedir.

TS.7.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun; büyük ve küçük gruplarda eğitim etkinlikleri için kullanılan amfi, derslik, seminer odası, öğrenci laboratuvarları ve atölye vb. eğitim ortamlarını tanımlayan gereksinim analizi raporları,*
- *Bu rapor ile mevcut durumun karşılaştırıldığı değerlendirme raporları ve yetersiz ise ihtiyacın nasıl karşılandığını gösterir belgeler.*

TS.7.1.2. Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; çalışma salonları, sosyal alanlar ve öğrenci kullanımına ayrılan diğer alan ve olanakları sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin çok büyük bir çoğunluğunun kendi birimlerinde öğrencilerine ait çalışma salonları, sosyal alanlar ve öğrenci kullanımına ayrılan diğer alan ve olanaklarının bulunmadığını ancak yerleşke içerisindeki çalışma salonları, sosyal alanlar, kafeterya vb. fiziki mekanlardan kendi öğrencilerinin de yararlandıklarını ifade etmektedirler.

TS.7.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; çalışma salonları, sosyal alanlar ve öğrenci kullanımına ayrılan diğer alan ve olanaklara ilişkin gereksinim analizler raporları,*
- *Bu raporlarla mevcut durumun değerlendirildiği, uygun koşullar yoksa ihtiyacın nasıl giderildiğinin belgelenmesi.*

TS.7.1.3. Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; öğretim elemanlarına özel çalışma odaları sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında bu alt ölçütün akademik birimler tarafından farklı yorumlandığı görülmektedir. Bazı akademik birimlerin cevaplarını yazarken öğretim elemanlarına yönelik tahsis edilen özel çalışma odasını, bazı akademik birimlerin ise öğretim elemanlarının öğrencileri ile birlikte küçük gruplar halinde çalışabilecekleri fiziki mekânı temel aldıkları görülmektedir. Akademik birimlerin çok büyük bir çoğunluğunda bu alt ölçüte ilişkin eksiklik bulunduğu ifade edilmektedir.

TS.7.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde öğretim elemanlarına özel çalışma odaları gereksinimini analiz ettiği raporlar,*
- *Bu raporla mevcut durumun karşılaştırılması, koşullar uygun değilse bu gereksinimin nasıl karşılanıldığına ilişkin belgeler.*

TS.7.1.4. Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; kütüphane ve İnternet ya da diğer elektronik ortamlar üzerinden bilgiye erişim olanaklarını sunmuş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında bu alt ölçüte ilişkin problem bildiren akademik birim bulunmamaktadır. Genellikle tüm akademik birimler üniversite yerleşkesi içerisinde sunulan bilgiye erişim ve kütüphane hizmetlerinden öğrencilerin yararlandıklarını ifade etmektedirler.

TS.7.1.4. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Kütüphane ve İnternet ya da diğer elektronik ortam olanakları.*

T.S. 7.1.5. Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; öğrencilerin bilgi, beceri ve uygulamalarında yeterli deneyim kazanmalarını sağlayacak eğitim ortamlarını sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında öğrencilerin bilgi, beceri ve uygulamalarında yeterli deneyim kazanmalarını sağlayacak fiziki donanım ve ekipman bulunduğunu belirten akademik birimlerin yanı sıra artan öğrenci kontenjanını karşılayacak yeterlikte fiziki alana sahip olmadıklarını belirten akademik birimler de bulunmaktadır. Derse özgü ekipman eksikliği yaşayan akademik birim sayısı oldukça azdır. Öğrenci sayısına kıyasla eğitim ortamlarının fiziki yetersizliklerinin yanı sıra havalandırma sorunu, pencere olmaması, tesisat sorunları (Örneğin su sızması vb.) vb. nedenlerle iyileştirme ihtiyacının olduğunu belirten akademik birimler de bulunmaktadır. Artan öğrenci sayısı karşısında dersin şubelendirilmesinin bir çözüm olmasında karşın fiziki alan yetersizlikleri nedeni ile şubelendirmede zorluk yaşadığını belirten akademik birimler de bulunmaktadır. Simülasyon laboratuvarına sahip akademik birim de bulunduğu görülmektedir.

TS.7.1.5. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; öğrencilerin bilgi, beceri ve uygulamalarında yeterli deneyim kazanmalarını sağlayacak eğitim ortamlarını tanımlayan analiz raporları,*
- *Bu raporla var olan durumun karşılaştırılması, olanaklar uygun değilse eğitim ortamının nasıl sağlandığına ilişkin belgeler.*

TS.7.1.6. Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; öğrenciler, akademik ve idari kadro, uygulamalı eğitim alanlarında bulunan kişiler için ortamların güvenliğini sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimler, ortam güvenliğinin Üniversitenin Koruma Güvenlik Amirliği tarafından sağlandığını, bunun yanı sıra İş Sağlığı ve Güvenliği konularında da eğitim ve tedbir aldıklarını belirtmektedirler.

TS.7.1.6. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; öğrenciler, akademik ve idari kadro, uygulamalı eğitim alanlarında bulunan kişiler için ortamların güvenliğini analiz eden raporlar,*
- *Bu raporlar ile mevcut durumun güncel değerlendirildiği belgeler.*

T.S.7.1.7.Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; engelli/özel yaklaşım gerektiren öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda ve erişimlerini sağlayacak şekilde düzenlemeler yapmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında üniversitede ve akademik birimlerde engelli/özel yaklaşım gerektiren öğrencilerin üniversite yaşamlarını rahat geçirebilmeleri için yasaların öngördüğü standartların karşılanarak gerekli olanakların sunulduğu belirtilmektedir. Bedensel engelli öğrenciler için asansör ve rampalar, engelli lavabosu, görme engelli öğrenciler için yürüme yolları, üniversite kütüphanesinde Braille Alfabe (kabartma yazıyla) çıktısı alınabilen fotokopi cihazı, tüm engelli/özel yaklaşım gerektiren öğrencilerin kütüphane olanaklarından en üst düzeyde yararlanmalarını sağlamaya yönelik donanım ve hizmetler (Örneğin döküman okuyucu, ekran okuma programı, elektronik ve kabartmalı kitap ve kaynaklar vb.) sunulduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca engelli otoparkı olanağı da bulunmaktadır. Danışmanlardan gelen geri bildirimlerin üniversitenin Engelliler Araştırma ve Uygulama Merkezine iletildiği ifade edilmektedir. Görme engelli öğrencilere dersin yazılı materyallerinin sözel olarak açıklanması, sınavlarda büyük punto kullanılması yapılan diğer uygulamalardır.

Üniversitede faaliyet gösteren Engelli Öğrenciler Birimi sayesinde bu öğrencilerin öğretim hayatlarını ve toplumsal katılımlarını kolaylaştırmak için gerekli tedbirlerin alındığı ve bu yönde düzenlemeler yapılmakta olduğu belirtilmektedir.

Çok sınırlı sayıda da olsa Engelli Koordinatörünün olduğunu ve işitme engelli öğrenciler için yönlendirme tabelası bulunduğunu ifade eden akademik birimler bulunmaktadır. Ayrıca sınavlar, erişilebilirlik, ders ortamının düzenlenmesi, ders materyallerinin uyarlanması ve akran desteği vb. yaklaşımların uygulandığı akademik birim de bulunmaktadır.

Bunların yanı sıra özellikle çok eski binalarda faaliyet gösteren akademik birimlerden engelli öğrenciler için rampa ve diğer donanımların olmadığını belirtenler bulunmaktadır.

TS.7.1.7. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; engelli/özel yaklaşım gerektiren öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda ve erişimlerini sağlayacak şekilde yaptığı düzenlemeleri gösterir düzenlemeler.*

T.S.7.1.8.Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde mutlaka; yerleşkesini eğitim etkinlikleri dışında da zaman geçirebilecekleri “yaşayan” birimler olacak şekilde düzenlemiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında Üniversite yerleşkesinde bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikleri için gerekli alanlar (Örneğin Fuaye alanı, konferans salonları, spor salonu, kondisyon salonu, aerobik salonu, masa tenisi odası, yüzme havuzu, stadyum, amfi tiyatro, yurtlar vb.) bulunduğu belirtilmektedir. Bu alanlarda spor etkinlikleri, kongre, panel, seminer, kurs, tören, tiyatro, konser, resital, dans, folklor, müzayedede, sergi ve kermes vb. etkinlikler gerçekleştirilebilmektedir.

Bünyesinde “yaşayan” birimlere sahip olma imkanlarına sahip olabilecek fiziki alana sahip az sayıda akademik birim bulunmaktadır. Öğrenciler ağırlıklı olarak üniversite olanaklarından yararlanmaktadırlar.

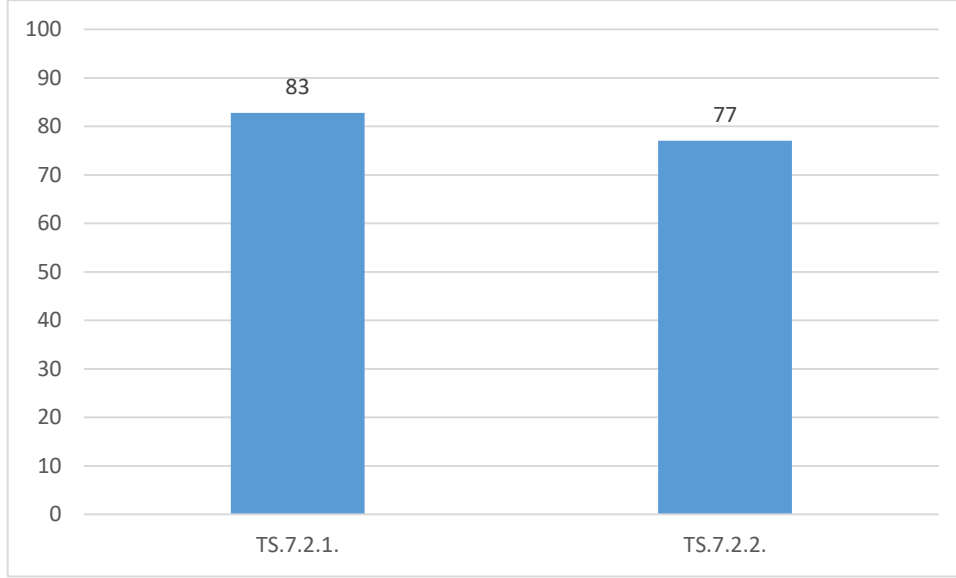
Beytepe Yerleşkesi içinde yer alan Yeşil Vadi ve göletlerinden tüm öğrenciler yararlanabilmektedir. Ayrıca Beytepe yerleşkesinde Gün Hastanesi, kitapevi, postane, banka, kuaför, şehirlerarası otobüs bileti satış noktası, terzi, eczane, kırtasiye, market vb. yaşam alanları da bulunmaktadır.

TS.7.1.8. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim, eğitim programının yapısı, özellikleri ve öğrenci sayısına uygun şekilde; yerleşkesini eğitim etkinlikleri dışında da zaman geçirebilecekleri “yaşayan” birimler olacak şekilde yaptığı düzenlemeleri gösterir belgeler.*

7.2. Mali Olanaklar

Grafik 7.2. “Mali olanaklar” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.7.2.1. Akademik birim mutlaka; eğitim programı ile altyapı ve olanaklarının sürdürülmesi, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için mali kaynak yaratmış ve kaynakları etkin kullanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarına verilen cevaplar incelendiğinde bu alt ölçütün pek çok akademik birim tarafından yanlış anlaşıldığı görülmektedir. Bazı akademik birimler öğretim elemanları tarafından çay vb. giderler için toplanan ödemeleri bu alt ölçütte belirtirken bazı akademik birimlerin ise üniversite yönetimi tarafından kendilerine herhangi bir mali kaynak aktarılmadığını belirttikleri görülmektedir. Raporu dolduran akademik birimlerin çoğunluğu Üniversite tarafından sağlanan kaynakları kullandıklarını ifade etmektedir. Üniversite tarafından tahsis edilen bütçenin yanı sıra üniversitenin Bilimsel Araştırmalar Koordinasyon Birimi, TÜBİTAK, TÜBA da mali kaynak sağlanan diğer kurumlar olarak belirtilmektedir.

TS.7.2.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Kullanılan mali kaynaklar, nasıl kullanıldığı, etkinliğin nasıl sağlandığı, akademik birim stratejik planı.*

TS.7.2.2. Akademik birim mutlaka; bütçesini, misyon, hedef ve amaçlarını destekleyecek şekilde, stratejik planı ile uyumlu ve verimli kullanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimler arasında üniversite tarafından tahsis edilen mevcut kaynakların kullanımına ilişkin farklılıklar olduğu görülmektedir. Bazı akademik birimler bu kaynağı kendilerinin kullandığını belirtirken bazı akademik birimler yüksekokul tarafından kullanıldığını, bazı akademik birimler ise bütçelerinin olmadığını belirtmektedir.

Öz Değerlendirme Raporları incelendiğinde Üniversite içerisinde sınırlı sayıda birimin Stratejik planı olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle birimlerin kendilerine özel stratejik planlarının var olup olmadığı konusunun öncelikli olarak tespit edilmesinin daha doğru bir yaklaşım olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca birimlerin/öğretim elemanlarının Üniversitenin stratejik planını ne kadar bildikleri konusunun da gündeme alınmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Akademik Birimlerin, stratejik amaç ve hedeflerini gerçekleştirebilmek için üniversitenin mevcut kaynaklarını kullanmak yerine çeşitli hibe veren kuruluşlara verecekleri projelerle bu amaca ulaşmaları gerektiği konusunda farkındalık oluşturulmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Öz Değerlendirme Raporu yedi numaralı ALTYAPI VE OLANAKLAR ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Ergoterapi Bölümü ve Mütercim Tercümanlık Bölümleri'nde ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

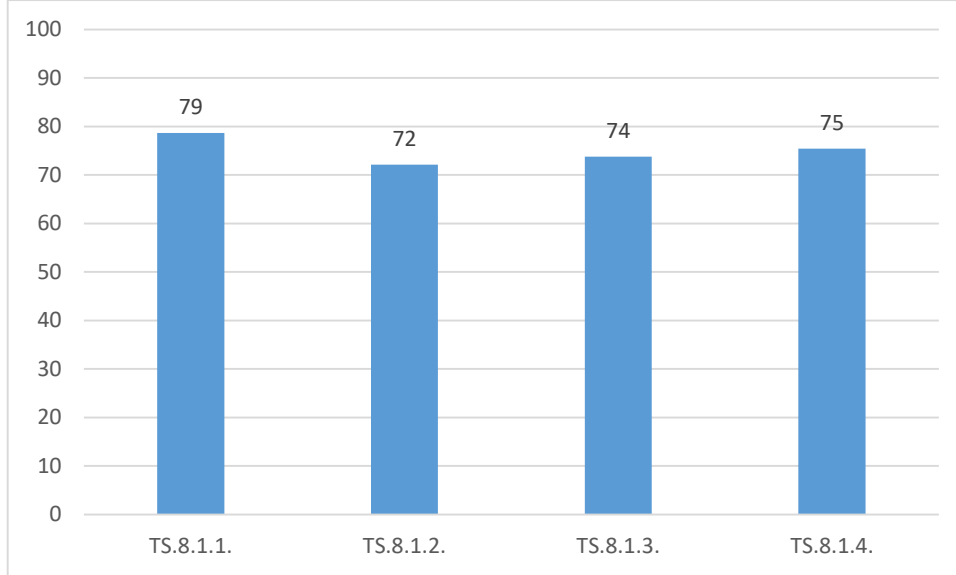
TS.7.2.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Bütçenin stratejik plan, misyon, hedef ve amaçlar doğrultusunda kullanıldığının belgelenmesi, akademik birimin stratejik planı.*

8. ÖRGÜTLENME, YÖNETİM VE YÜRÜTME

8.1. Örgütlenme

Grafik 8.1. “Örgütlenme” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.8.1.1. Akademik birim mutlaka; Eğitim programının yapısına uygun bir eğitim örgütlenmesi kurmuş, yetki, görev ve sorumlulukları kurumsal mevzuatla tanımlamış ve işlerliği sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında her bir Akademik birimin Yüksek Öğretim Kurulunun (YÖK) 2547 no'lu kanunu ve “Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği”nin ön gördüğü ve tanımladığı şekilde yapılandırıldığı belirtilmektedir. Buna göre, yönetim ve eğitimden birincil derecede sorumlu olarak Dekan ve Dekan Yardımcıları, bu alanlardaki çalışmalarını Fakülte Kurulu, Fakülte Yönetim Kurulu, Bölüm Başkanlıkları, Anabilim Dalı Başkanlıkları, komisyonlar ve idari kadro ile beraber yürütmektedir. İdari ve akademik faaliyetler ilgili büro işleri, Fakülte

ve Bölüm Sekreterleri tarafından koordine edilmektedir. Bölümlerde her bir öğretim üyesinin öğrenci danışmanlığı bulunmaktadır.

TS.8.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim; Eğitim programının yapısına uygun bir eğitim örgütlenmesi kurmuş, yetki, görev ve sorumlulukları tanımladığı kurumsal mevzuat,*
- *Bu mevzuata uygun işleyişin sağlandığını gösterir belgeler.*

TS.8.1.2. Akademik birim mutlaka; Uygulama alanları ve eğitimin sürdürüldüğü diğer akademik birimlerle, yönetici ve öğretim elemanlarının karşılıklı görev ve sorumluluklarını, ilişkilerini tanımlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarından 8.1.2 standartı ile ilgili olarak akademik kurul tarafından, yönetici ve öğretim elemanlarının karşılıklı görev ve sorumluluklarının anabilim dalları ve diğer görevler (Çift ana dal, yan dal vs.) şeklinde sistemli bir şekilde ayrılmış olduğu anlaşılmaktadır. Öğretim elemanlarının koordinatör olarak belirlenmesi ile de sorumlulukların dengeli şekilde dağıtılmasına çalışıldığı görülmektedir.

Ayrıca idari yönetim ve koordinatörlerin üniversitemiz kurul ve komisyonları ile bağlantılarını sürdürmekte olduğu, iletişim sürecinin işleyiş şemalarının tanımlandığı, üst birimlerden birime iletilen talep, görüş ve önerilerin bu şemaya uygun olarak yanıtlanmakta olduğu belirtilmektedir. Eğitim programına diğer programların öğretim elemanları tarafından verilen derslerde ise ders sorumlularının diğer bölümlerce belirlenmekte olduğu ve Bölüm Başkanlıkları arasındaki yazışmalar ile tanımlanarak kayıt altına alınmakta olduğu vurgulanmaktadır.

Eğitim Fakültesi'nde bulunan öğretmen yetiştirmeden sorumlu akademik birimlerin önemli bir paydaşı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı uygulama okullarıdır. Bu noktada Milli Eğitim Bakanlığına bağlı uygulama okulları ile yürütülen işbirlikleri ve çalışmalar doğrultusunda hem yöneticiler hem de uygulama öğretmenleri ve öğretim elemanları ile karşılıklı görev ve sorumluluklarını tanımlamıştır.

Bunların yanında bu temel standart ile ilgili olarak belirlenmiş yazılı bir kriter veya planlı bir çalışma belgesi olmadığını söyleyen programlar da bulunmakta, bu Öz Değerlendirme süreci ile iyileştirme çalışmalarına başlandığı ifade edilmektedir.

TS.8.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Uygulama alanları ve eğitimin sürdürüldüğü diğer akademik birimlerle, yönetici ve öğretim elemanlarının karşılıklı görev ve sorumluluklarını, ilişkilerini tanımlayan yönerge, yönetmelik ve resmi yazışmalar.*

TS.8.1.3. Akademik birim mutlaka; Eğitim yönetimi ve örgütlenmesine idari, teknik ve sekreterlik desteği veren kurumsal yapıları oluşturmuş ve işlerliğini sağlamış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 51. maddesinin (b) fıkrasına göre, her fakültede, dekana bağlı ve fakülte yönetim örgütünün başında bir fakülte sekreteri, enstitü ve yüksekokullarda ise enstitü veya Yüksekokul müdürüne bağlı enstitü veya yüksekokul sekreteri bulunduğu belirtilmektedir. Buna bağlı olarak akademik birimlerin eğitim yönetimi ve örgütlenmesinde idari, teknik ve sekreterlik desteği veren kurumsal bir yapıdan oluşmakta olduğu ve akademik birimlerin web sayfalarında idari personel bilgilerinin yer aldığı vurgulanmaktadır. Ancak personel eksikliği olduğu belirtilen akademik birimler olduğu da görülmektedir. Özellikle teknik personel desteğine ihtiyaç duyduğunu vurgulayan birçok akademik birim bulunmaktadır. Bunun yanı sıra özel laboratuvarları bulunan akademik birimler tarafından da burada yapılan çalışmalarını kontrol altında tutup planlamaların yapılmasında ve çalışmaların yürütülmesinde etkin rol alacak, bu alanda yetkinlik kazanmış uzmanlara ihtiyaç olduğu belirtilmektedir.

Akademik birim bünyesinde görevli bulunan tüm idari personelin görev tanımları yapıldığı, personel çalışma ve davranış kuralları ile etik sözleşmelerin tanımlandığı "İç Kontrol Standartları Uyum Çalışması" yapan akademik birim olduğu da görülmektedir.

TS.8.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Eğitim yönetimi ve örgütlenmesine idari, teknik ve sekreterlik desteği veren kurumsal yapıların oluşturulduğu ve işletildiğine ilişkin belgeler.*

T.S.8.1.4. Akademik birim mutlaka; Toplantı verimliliğini (gündemli, ön hazırlıklı, uygun kişilerle, zaman planlı, amacı belirlenmiş “bilgilendirme, değerlendirme, karar, eğilim”, alınan kararların zamanlı ve sorumlusunun belli olduğu, özenli kaydın tutulduğu, sürekliliği olan) sağlamış ve toplantı verimliliğini değerlendirmiş olmalıdır.

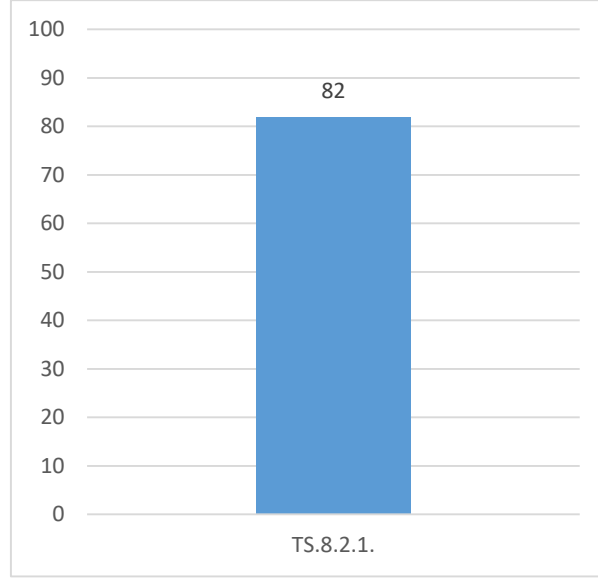
Öz Değerlendirme Raporunda bazı akademik birimler toplantıların gündemi ve zamanlamasının önceden planlanarak katılımcılara duyurulduğunu (Örneğin EBYS, e-posta vb. ile), bazı akademik birimler ise her hafta belirledikleri günde düzenli olarak toplandıklarını bildirmektedirler. Toplantı tutanaklarının kayıt altına alındığı, bu tutanakların bölüm başkanlığında veya bunun için hazırlanmış odalarda basılı olarak arşivlendiği veya e-posta ile katılımcılara yönlendirildiği akademik birimler olduğu gibi toplantı kaydının ve raporlama işleminin yapılmadığı akademik birimler de bulunmaktadır. Ayrıca raporlarda toplantı gündemine ve süresine uyulduğunu ifade eden akademik birimler olduğu gibi toplantı verimliliği değerlendirme işlemini kısmen yaptığını veya hiç yapmadığını ifade eden akademik birimlerin de bulunduğu görülmektedir.

TS.8.1.4. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim toplantı verimliliğini (gündemli, ön hazırlıklı, uygun kişilerle, zaman planlı, amacı belirlenmiş “bilgilendirme, değerlendirme, karar, eğilim”, alınan kararların zamanlı ve sorumlusunun belli olduğu, özenli kaydın tutulduğu, sürekliliği olan) sağlamak için aldığı önlemleri,*
- *Bu önlemler üzerinden toplantı verimliliğini değerlendirdiğini gösteren belgeler (gündem, tutanak vb.).*

8.2. Yönetim

Grafik 8.2. “Yönetim” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.8.2.1. Akademik birim yöneticisi (dekan, müdür vb.) mutlaka; Akademik birim alan mezunu, eğitim ve yönetim deneyimine sahip olmalıdır.

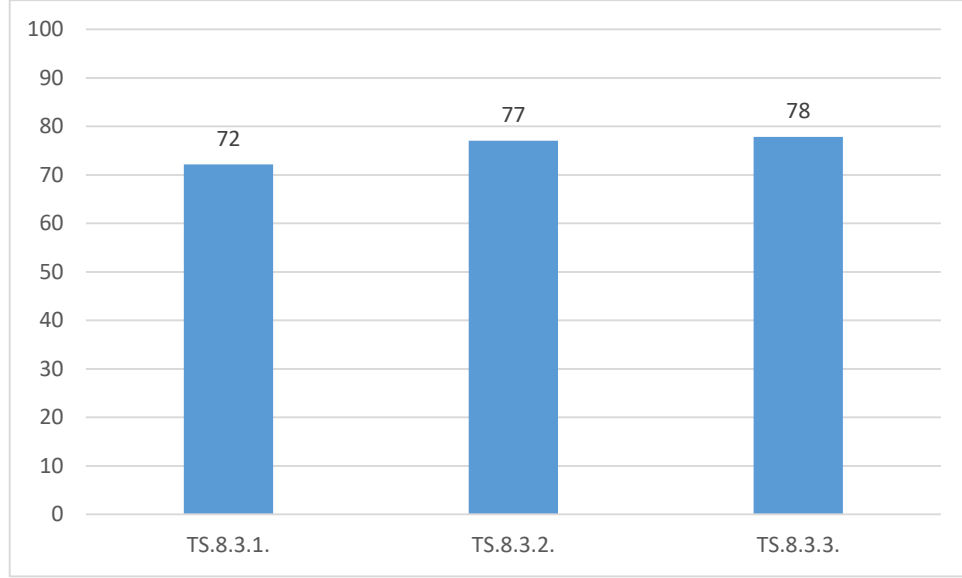
Dekan, fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur. Öz Değerlendirme Raporunun hazırlanması sürecinde Hukuk Fakültesi Dekanlık görevi o dönemdeki Üniversite Rektörü Prof. Dr. A. Haluk Özen tarafından vekâleten yürütülmüştür. Öz Değerlendirme Raporlarında Hukuk Fakültesi dışındaki fakülte dekanları ve yüksekokul müdürlerinin ilgili akademik birim alanı ile ilişkili eğitim ve yönetim deneyimine sahip olduğu belirtilmekte ve web sayfalarında özgeçmişlerine ulaşılabilir olduğu vurgulanmaktadır. Bölüm ve anabilim dalı bazında verilen bilgilerde ise yeni açılmış olan bazı programlarda ya da ön lisans programlarında yöneticilerin alan uzmanı olmadığı ancak birim için gerekli eğitim ve yönetim deneyimine sahip olduğu belirtilmektedir.

TS.8.2.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim yöneticinin alan mezunu olduğunu ve deneyimini gösteren belge (yöneticinin özgeçmişi).*

8.3. Yürütme

Grafik 8.3. “Yürütme” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.8.3.1. Akademik birim mutlaka; Eğitim programlarını, belirlediği kurumsal amaç ve hedefler doğrultusunda düzenlemek, ilgili mevzuatı oluşturmak ve uygulamak konusunda özerkliğe sahip olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında 8.1.3. standartı ile ilgili olarak akademik birimlerde eğitim, öğretim, araştırma ve yönetsel faaliyetlerin 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu kanunlara dayanarak çıkarılmış ilgili diğer yönetmelik hükümlerine göre yürütüldüğü ifade edilmektedir.

Eğitim-Öğretim ile ilgili tüm süreçlerin (Örneğin yeni akademik birim açılması önerisi, yeni öğretim programı açılması önerisi, açık olan bir öğretim programının kapatılması ya da birleştirilmesi önerisi, eğitim-öğretim programlarında değişiklik yapılması önerisi, üniversitenin eğitim ve öğretim ile ilgili yasal düzenlemeler konusunda görüş bildirilmesi, Rektörlük tarafından yönlendirilen konuların incelenmesi ve görüş bildirmesi vb.) Eğitim Komisyonu tarafından incelendiği ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14. Maddesine

dayanılarak Hazırlanmış Eğitim Komisyonu yönergesi kapsamında faaliyet gösterildiği belirtilmektedir.

Raporlarda Eğitim Fakültesi bünyesindeki öğretmenlik programları dışındaki akademik birimlerin eğitim-öğretim programlarını özerk biçimde hazırlayarak veya düzenleyerek Üniversite Eğitim Komisyonuna başvurabildikleri görülmektedir. Öğretmen yetiştiren eğitim programlarında yürütülen lisans eğitim programının Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından oluşturulmuş olduğu belirtilmekte ve programda düzenlemeler yapılması konusunda özerkliğinin sınırlı olduğu ifade edilmektedir.

TS.8.3.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birim özerkliğini gösteren belgeler (örgütsel şema, yönetmelik, akademik kurul kararları.).*

TS.8.3.2. Akademik birim mutlaka; Eğitimle ilgili karar ve süreçleri belgelemiş, düzenli bir kayıt ve arşiv sistemi kurmuş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerde arşivleme yönteminin T.C. Yükseköğretim Kurulu tarafından bildirildiği şekilde yapıldığı belirtilmektedir. http://www.yok.gov.tr/documents/10279/23755242/Standart_Dosya_Planı/ Ayrıca eğitim ve öğretim faaliyetlerine ilişkin verilerin kayıt altına alınmasında elektronik (Örneğin EBYS, Bilsis 2.0 vb.) ve fiziksel arşivlenme yöntemlerinin kullanılmakta olduğu da ifade edilmektedir. Fiziksel belgelerin korunduğu bir arşiv odasına sahip olduğunu ifade eden akademik birimlerin yanı sıra düzenli bir kayıt ve arşiv sistemine sahip olma konusunda gelişmeye açık olduğunu ifade eden akademik birimler de bulunmaktadır. Arşiv mekanı konusunda fiziki koşullarının yetersiz olduğunu belirten akademik birimler de bulunmaktadır.

TS.8.3.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birimin eğitimle ilgili karar ve süreçleri belgeleyen, düzenli bir kayıt ve arşiv sistemini gösteren kurumsal hafızanın kurulduğunu ve korunduğunu gösteren belgeler.*

TS.8.3.3. Akademik birim mutlaka; Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi doğrultusunda tüm faaliyet alanları ile ilgili bilgileri açık, doğru, güncel ve kolay ulaşılabilir şekilde kamuoyu ile paylaşıyor olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerin web sayfalarında öğrenciler ile ilgili alınan kararların, sınav tarihlerinin, ders programı ve benzeri bilgilerin duyurularak öğrenciler ile paylaşıldığı belirtilmektedir. Ayrıca duyuru panolarını kullandığını belirten akademik birimler de bulunmaktadır. Akademik birimler öğrencilere yönelik duyuruların yanı sıra bölüm öğretim programının genel yapısı ve öğretim kadrosu ile ilgili de oldukça ayrıntılı bilgilere de web sayfalarında yer vermektedirler. Akademik kurul kararları ile ölçme ve değerlendirme sonuçlarının kamuoyuna açık olmadığına raporlarda vurgu yapıldığı görülmektedir. 8.3.3.temel standartının gelişmeye açık yön olduğunu ifade eden birimler de bulunmaktadır.

Öz Değerlendirme Raporu sekiz numaralı ÖRGÜTLENME, YÖNETİM VE YÜRÜTME ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi ve Mütercim-Tercümanlık (İngilizce) Bölümü'nde ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

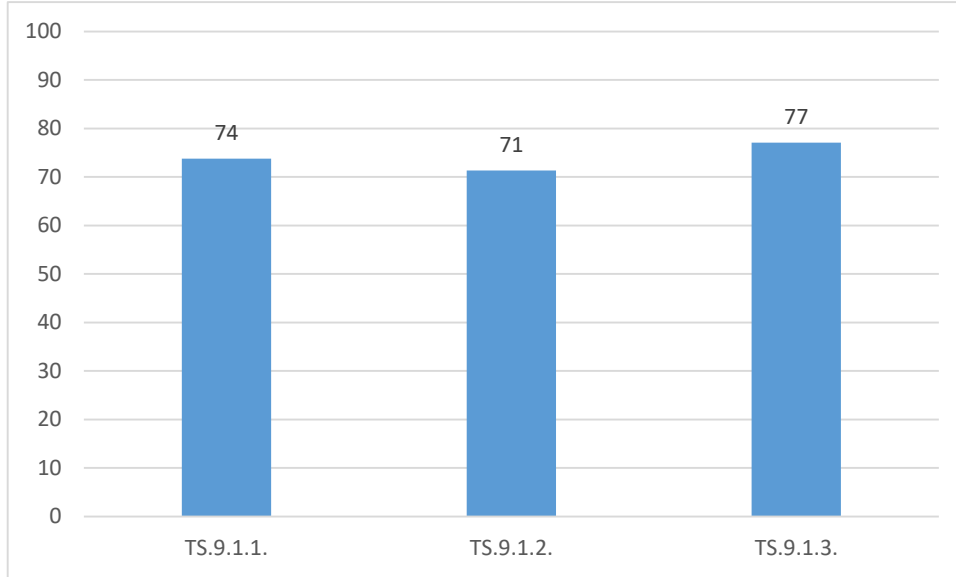
TS.8.3.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birimin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi doğrultusunda tüm faaliyetlerin açık, doğru, güncel ve kolay ulaşılabilir şekilde kamuoyu ile paylaşıldığını gösteren belgeler. (yazılı ve sözlü basın açıklamaları, bilgilendirme notları, web sayfası vb.)*

9. SÜREKLİ YENİLENME VE GELİŞİM

9.1. Sürekli yenilenme ve gelişim

Grafik 9.1. “Sürekli yenilenme ve gelişim” ile ilgili temel standartlara cevap veren akademik birimlerin toplam akademik birim sayısına oranı.

TS.9.1.1. Toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojiadaki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme / gelişim mutlaka; Akademik birimin amaçları ve planlarıyla ilişkilendirilmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında vizyonunda toplum sorunlarını öncelmesi öne çıkarılarak, toplumsal sorumluluk projelerine ve uygulamalarına önem veren Üniversitemiz, toplumsal katkı süreçlerinde de yapılması gereken faaliyetleri planlayıp yürüterek, güncelleyerek, amaç ve hedeflerini gerçekleştirmektedir denilmektedir. Bu yönde stratejik hedeflerin oluşturulmasını, üretilen politikaların uygulanmasını, kontrol edilmesini, gerekli durumlarda önlem alınmasını, bütünsel ve merkezî bir mekanizma ile desteklemektedir.

Akademik birimlerde program izleme ve güncelleme çalışmalarının toplumsal katkılarının kanıtları da alana özgü farklılık göstermektedir.

Akademik birimler bölüm öğrencilerinin bölüm içerisinde edindikleri bilgi ve becerilerini uluslararası ve çok kültürlü ortamlarda etkin olarak kullanabilmeleri, kendilerini değerlendirebilmeleri ve geliştirmeleri için Erasmus, Mevlana ve Farabi değişim programları kapsamında öğrenci değişim programına aktif olarak katılımlarını sağladıklarını bildirmektedirler.

TS.9.1.1. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademi birimde toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojideki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme / gelişim, akademik birimin amaçları ve planlarıyla ilişkilendirilmiş olduğunu gösterir değişim ve gelişmeye yönelik çalışmalar,*
- *PUKO (Planla - Uygula - Kontrol et - Önlem al) döngüsü vb. sistemlerle süreçlerin yönetildiğinin gösterilmesi.*

TS.9.1.2. Toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojideki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme / gelişim mutlaka; Süreklilik gösteren kurumsal ve işlevsel bir yapı olarak kurgulanmış olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarında akademik birimlerinin köklü değerlerinin olması ve iyi yetişmiş, yurt dışı bağlantısı olan güçlü eğitici kadrosunun bulunmasının hem üniversitemizi seçen öğrenci profilinin çok iyi olmasını hem de mezuniyet sonrası bazı akademik birimlerde uzmanlık eğitiminde ilk sıralarda tercih edilmesini sağladığı belirtilmektedir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen alt yapı projeleri ile hem akademik çalışmalar yapılabilmekte hem de akademik birimlere kazandırılan teçhizatla eğitim ve öğretime de katkı sağlanmaktadır. Yurtdışı işbirliği ile yürütölen projeler ve Erasmus programları sayesinde yurtdışındaki çeşitli üniversitelerden gelen öğretim elemanları ile bilgi paylaşımı mümkün olmaktadır. Akademik birimlerde düzenlenen seminer, sergi, toplantıların vb. yanı sıra disipline özgü geziler (Örneğin teknik, saha vb) , yapılan projeler sayesinde öğrencilerin bilimsel ve kişisel gelişimine katkıda bulunmaktadır.

TS.9.1.2. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Akademik birimin toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojideki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme / gelişim; Süreklilik gösteren kurumsal ve işlevsel bir yapı olarak kurgulandığını gösterir belgeler.*
- *Sistemin süreklilik ve işlevselliğini gösterir olgu örnekleri.*

T.S.9.1.3. Toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojideki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme / gelişim mutlaka; Teknoloji Destekli Eğitim Çalışma Grubu, Toplumsal / Sosyal Sorumluluk Projeleri ve Hacettepe Uzaktan Eğitim Merkezi (HUZEM) ile desteklenmiş, mezun buluşmaları ile güçlendirilmiş olmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporlarından, akademik birimlerde toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojideki gelişmeler, öğrencilerin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme ve gelişme sürecinin desteklenmesine katkıda bulunan derslerin olduğu görülmektedir. Bu derslerin bazıları için Hacettepe Uzaktan Eğitim Merkezi'nden (HUZEM) teknik destek alındığı belirtilmektedir. Akademik birimlerde dış ve iç (öğrenciler) paydaşların katılımları ile sosyal ve toplumsal sorumluluk projeleri gerçekleştirilmektedir

Raporlarda Üniversitedeki pek çok bölümün diğer üniversitelere göre daha yüksek puanla öğrenci aldığı, kontenjan doluluk oranının %100'e ulaştığı, mezunların istihdam sorunu yaşamadıkları belirtilmektedir. Bu durumların mezunların sektörel ihtiyaçlara uygun eğitim aldıklarının göstergesi olduğu gibi aynı zamanda toplumsal katkı göstergesi olarak da değerlendirilebileceği vurgusu yapılmaktadır. Ayrıca Üniversitenin lisansüstü eğitim programlarına başvuru oranlarının yüksek olması da uzmanlaşma ve akademik katkı yönünden topluma katma değer sağlamaktadır denilmektedir.

Öz Değerlendirme Raporu dokuz numaralı SÜREKLİ YENİLENME VE GELİŞİM ölçütü ve alt ölçütlerine ilişkin olarak Hemşirelik Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Dış Hekimliği Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Çocuk Gelişimi Bölümü, Odyometri Programı ve Makine (ASO 1. OSB) Programı'nda ÖRNEK UYGULAMA olarak değerlendirilebilecek uygulamalar olduğu görülmektedir.

TS.9.1.3. kapsamında PUKÖ Döngüsünün Yapılandırılması ve Sürecin Kapatılması için Öneriler:

- *Toplumun gereksinimleri, bilim ve teknolojideki değişimler, öğrencilerinin özellikleri ve eğitim öğretim alanındaki yenilenme / gelişim; Teknoloji Destekli Eğitim Çalışma Grubu, Toplumsal / Sosyal Sorumluluk Projeleri ve Hacettepe Uzaktan Eğitim Merkezi (HUZEM) ile desteklenmiş, mezun buluşmaları ile güçlendirilmiş olduğunu gösterir belgeler.*

D. ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU, DEĞERLENDİRME VE İZLEME SÜRECİNDE ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ DENEYİMLERİ VE KAZANIMLARI

Öğrenciler Üniversitelerdeki kalite güvencesi sürecinin en önemli paydaşlarından biridir. Bu görüş ışığında Öz Değerlendirme Raporu, Değerlendirme ve İzleme sürecinin içselleştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla öğrenci katılımının sağlanmasına ve katkılarının alınmasına önem verilmiş ve öğrencilerimiz değerlendirme takım üyesi olarak süreçte aktif rol oynamıştır.

Raporun bu kısmında sürece değerlendirici olarak dahil olan üç öğrencimizin görüşleri ve on altı değerlendirici öğrencinin yer aldığı anket sonuçları yer almaktadır.

ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Çağatay KOŞKA (Mezun Öğrenci, Başkent OSB İnşaat Teknolojisi Programı)

“Bu sürece dahil olduğumda kalite güvencesi sistemi hakkında hiç bir bilgim yoktu. Öğrenciler ile yapılan Öz Değerlendirme Raporu, Değerlendirme ve İzleme tanıtım toplantısına okulumuzu temsilen katıldım. Bu toplantıda her şeyden önce Üniversitemizin biz öğrencilerine ne kadar değer verdiğini hissettim.

Akademik birim değerlendirmesinde Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Diş Protez Teknolojisi bölümüne gittim. Üniversitemizdeki farklı birimlerde ne gibi çalışmalar yapıldığı hakkında bilgi sahibi oldum. İlk kez bir rapor yazdım ve bu beni çok heyecanlandırdı. İçimde yanlış yapma olasılığını da taşıdım. Ancak bu süreci değerlendirme ekibindeki hocalarımızla aştım.

Hacettepe Üniversitesinde kalite güvencesi alanında yapılan çalışmaların tam olarak aktarılmadığı düşüncesi oluştu bende. Raporu hazırladığımız ve görüştüğümüz bölüm hocalarımızın ve öğrencilerinin raporda dile getirdikleri sorunlarının çözüldüğünü düşünmüyorum. Öğrencilerin en büyük sorunlarından biri o zaman pandemi olmamasına rağmen dersliklerin yetersiz ve çok küçük olmasıydı ki şu an pandemi döneminde bu sorun daha da önem kazandı. Bu alanda çalışma yapılması gerektiğini düşünüyorum. Öz Değerlendirme Raporu, Değerlendirme ve İzleme ziyaretlerinin sonucunda sorunların çözülmesi halinde çok başarılı bir proje olduğunu düşünüyorum.

Daha sonra ... Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümüne dikey geçiş yaptım. Bu Üniversitede bu süreçler daha farklı işliyor sanırım. Bu deneyimlerimi oraya aktarabilecek bir yapılanma ile karşılaşmadım açıkçası.

Sizler ile birlikte olduğum için çok mutlu oldum. ... Üniversitesinde de bu alanda çalışmak isterim.”

Eda EREN (Mezun Öğrenci, Hemşirelik Fakültesi)

“Ben Eda EREN, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 2020 mezunuyum. Eğitimime Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Esasları ve Yönetimi Bütünleşik Doktora Programı öğrencisi olarak devam ediyorum. ÖRDİK faaliyetleri ile ilk kez 2019 yılında tanıştım, bu faaliyetler kapsamında 2020 yılında bir ziyaret takımında öğrenci üye olarak görev aldım. Bu faaliyet öncesinde üniversitemiz kalite komisyonu tarafından ziyaret takım üyelerine verilen eğitimler ile üniversitemizin Öz Değerlendirme Raporu, Değerlendirme ve İzleme süreçlerini yakından tanıma ve ziyaret takımının diğer üyeleriyle tanışma fırsatı buldum. Hacettepe Üniversitesi, akredite olmuş veya akredite olmaya hazırlanan birimlerden oluştuğu için Öz Değerlendirme Raporu, Değerlendirme ve İzleme ziyaretleri ile derslerimizde üzerinde sıklıkla durduğumuz kalite ve akreditasyon süreçlerini de gözlemleme, başka bir deyişle bu süreçlerin simülasyonuna katkı verme fırsatı edindim. Öz Değerlendirme Raporu, Değerlendirme ve İzleme ziyaretlerinin temel amacı, birimlerdeki mevcut durumu üniversite, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve ilgili akreditasyon kuruluşunun belirlediği standartlar doğrultusunda incelemek ve ilgili birimin geliştirmeye açık olan yönlerine odaklanarak ilerlemeyi sağlamaktır. Bu bakış açısı ise hem ziyaret edilen birim hem de ziyaret takım üyeleri olan bizler açısından ziyaret oldukça olumlu bir havada ve en yüksek verimle gerçekleşti. Bu ziyaretler ile birimlerin geliştirmeye açık olan yönleri, diğer birimler için örnek teşkil edecek uygulamalar ve birimin performans çıktıları gibi daha birçok parametre değerlendirildi. Bu değerlendirmeler objektif olarak raporlandı. Bu raporlardan elde edilen bilgiler doğrultusunda ilgili birimlere üniversitemiz tarafından olumlu geri bildirimler verildi ve geliştirmeye açık yönleri vurgulandı. Bir öğrenci olarak süreci değerlendirdiğimde, bu sürecin bana katkılarını şu şekilde özetleyebilirim;

- Öz Değerlendirme kavramının sadece kurumlar bazında değil hayatın her alanında uygulanabileceğini, özellikle bireysel olarak bir öz değerlendirme yapmanın ne kadar önemli olduğunu,
- Üniversite birimlerinin öz değerlendirme süreçlerine öğrencilerin de dahil edilmesinin, kurumun objektif durumunu belirlemede önemli olduğunu,
- Öz değerlendirme sürecinde elde edilen verilerin, akreditasyona hazırlık açısından önemli yol gösterici olabileceğini,
- Olumlu ve yapıcı bir ortamda gerçekleşen öz değerlendirme ziyaretlerinin birimler arası katkı ve kaynaşma açısından önemli olduğunu görmüş oldum.”

Berkay TARIM (Mezun Öğrenci, İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölümü, halen Yüksek Lisans Öğrencisi)

“Kalite ve akreditasyon süreçlerinde geçirdiğim vakit boyunca, dahil olan herkesin ne kadar emek verdiği ve içtenlikle çalıştığına ilk elden şahit oldum.

İşleyişe öğrencilerin katılımıyla üniversitemizin bütün halinde hareket ettiğini görmek, hepimizin görüş ve çalışmalarının bizi daha ileriye götürdüğünü deneyimlemek ufuk açıydı. En iyiye ulaşmanın bir takım çalışması olduğunu, birlikte daha da anlamlı olduğunu öğrendim. Uğraşlarımızın boşa gitmediğini gördükçe, kendimi gayet dolu hissettim. Bu gayeyi haklı yerde gösterebilmek için memnuniyetle çalıştım. Eğitimi her zaman el üstünde tuttuğumuz kurul ve kuruluşlarımızda önce kendimizi, sonrasında çevremizi elimizden geldiğince bilinçlendirmeyi amaç edindik. Yıllar boyunca yardımını esirgemeyen, isimlerini teker teker yazsam sayfayı dolduracak hocalarıma teşekkürü borç bilirim. Benim gibi birçok öğrencinin görüşlerinin nafi kalmadığını bilmesini isterim çünkü neler yapabileceğimizi bizzat gördüm. Sayenizde daha ileriye, en iyiye...”

E. ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ ANKET SONUÇLARI

Raporun bu kısmında 2019-2020 yılları içerisinde program değerlendirme çalışmalarına katılan öğrencilerin Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu (ÖRDİK) sürecine ilişkin değerlendirmeleri yer almaktadır. Değerlendirme sürecine 111 öğrenci katılmış olup, ankete katılanların sayısı 16 (%14,41) dir.

Tablo 4.1. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri (n=16)

Tanıtıcı Özellikler	Sayı	%
Cinsiyet		
Kadın	11	68.8
Erkek	5	31.2
Mezuniyet Durumu		
Mezun	12	75.0
Mezun Değil	4	25.0
Mezuniyet Yılı		
2020	9	75.0
2021	3	25.0
Öğrencisi/Mezunu Olduğu Bölüm		
Gıda Mühendisliği	1	6.25
Matematik	1	6.25
Bilgisayar Mühendisliği	1	6.25
Hemşirelik	2	12.5
Grafik	1	6.25
Tıp	1	6.25
Dil ve Konuşma Terapisi	2	12.5
Çocuk Gelişimi	1	6.25
Türk Dili ve Edebiyatı	1	6.25
Arkeoloji	1	6.25
Tıbbi Laboratuvar Teknikleri	1	6.25

İnşaat Teknolojisi	1	6.25
Ergoterapi	1	6.25
Okul Öncesi Eğitim	1	6.25

Ankete katılan öğrencilerin %68.8'i kadın %31,2'si erkektir, öğrencilerin %75'i 2020 yılında mezun olmuştur. Ankete cevap veren öğrencilerin öğrenim gördüğü programlar; Gıda Mühendisliği, Matematik, Bilgisayar Mühendisliği, Hemşirelik, Grafik, Tıp, Dil ve Konuşma Terapisi, Çocuk Gelişimi, Türk Dili ve Edebiyatı, Arkeoloji, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri, İnşaat Teknolojisi, Ergoterapi, Okul Öncesi Eğitimidir (Tablo 4.1.).

Tablo 4.2. Öğrencilerin ÖRDİK program değerlendirme sürecine ilişkin değerlendirmeleri (n:16).

Soru ve Cevaplar	Sayı	%
ÖRDİK program değerlendirme sürecinde aktif olarak yer aldınız mı?		
Evet	16	100
Hayır	0	0
ÖRDİK program değerlendirme sürecinde aldığınız eğitim/bilgilendirmeye ilişkin görüşünüz:		
Yeterli	11	68.8
Kısmen Yeterli	5	31.3
Yetersiz	0	0
ÖRDİK program değerlendirme sürecinde değerlendirdiğiniz programa ilişkin rapor hazırlayıp sisteme yüklediniz mi?		
Evet	14	87.5
Hayır	2	12.5
ÖRDİK program değerlendirme sürecinde içinde bulunduğunuz takım çalışmasından memnuniyet durumunuz nedir?		
Memnunum	14	87.5
Kısmen Memnunum	2	12.5
Memnun Değilim	0	0
ÖRDİK program değerlendirme deneyiminizi KALİTE ÇALIŞMALARINI İÇSELLEŞTİRME açısından yararlı bulma durumunuz nedir?		
Yararlıydı	11	68.8
Kısmen Yararlıydı	5	31.3
Yararlı Değildi	0	0
ÖRDİK program değerlendirme deneyiminizi YENİ BECERİLER EDİNME açısından yararlı bulma durumunuz nedir?		
Yararlıydı	9	56.3

Kısmen Yararlıydı	7	43.8
Yararlı Değildi	0	0
Genel olarak ÖRDİK program değerlendirme deneyiminizden memnuniyet durumunuz nedir?		
Memnunum	12	75.0
Kısmen Memnunum	4	25.0
Memnun Değilim	0	0

Öğrencilerin tamamı ÖRDİK program değerlendirme sürecinde aktif olarak yer almış, çoğunluğu (%87.5) değerlendirme süreci sonunda rapor hazırlayıp, sisteme yüklemiştir. %87.5'i değerlendirme sürecinde takım çalışmasından memnun olduğunu, %68.8'i program değerlendirme deneyimini kalite çalışmalarını içselleştirme açısından yararlı bulduğunu, %56.3'ü program değerlendirme deneyimini yeni beceriler edinme açısından yararlı bulduğunu ve %75'i genel olarak ÖRDİK program değerlendirme deneyiminden memnun olduğunu belirtmektedir (Tablo 4.2.).

Tablo 4.3. ÖRDİK program değerlendirme deneyiminin öğrencilerin bireysel yaşamına olan katkıları (n: 14)

Öğrenci	İfadeler
1.	<i>"ÖRDİK programı sürecinde lisans öğrencisi olarak okulumuzun değerli hocalarıyla aynı ortamda bulunma ve aynı konu üzerinde farklı bakış açılarını dinleme şansını yakaladım."</i>
2.	<i>"Multidisipliner çalışma açısından diğer bölümleri tanımak, özellikle Sıhhiye kampüsü ile Beytepe kampüsü arasında bağlantı kurulması faydalıydı."</i>
3.	<i>"Birlik olmanın önemi"</i>
4.	<i>"Farklı bölümlerin mesleki anlamda kattıkları yetkinliklere bakış açılarını deneyimleme fırsatı buldum. Farklı meslek gruplarından uzmanların ve öğrencilerin bulunduğu ya da görme fırsatı bulduğu diğer meslek gruplarına kendi pencerelerinden nasıl baktıkları ve halihazırda var olan beceri setleri üzerinden nasıl yorum yaptıkları bağlamında deneyimler kazandım ve bu durumu aslında günlük yaşamımda nasıl kullanacağıma dair bir üslup fikri de edinmiş oldum."</i>
5.	<i>"Farklı fikirler doğrultusunda hareket edip hayata yön verebilme düşüncesinin oluşması."</i>
6.	<i>"Bir programın değerlendirme ölçütlerini öğrenmiş oldum, farklı programların işleyişleri ile ilgili detaylı bilgi sahibi oldum, farklı bölümlerden hocalarımla tanışıp iletişim kurdum."</i>

7.	<i>“Öğrencisi olduğum programın sahip olması gereken olanakları öğrendim.”</i>
8.	<i>“Genel iletişim ve değerlendirme tecrübeleri.”</i>
9.	<i>“Böyle bir programda görev almak özgüvenli olmama fayda sağladı.”</i>
10.	<i>“Farklı alanlardan öğrenciler ve öğretim elemanları ile tanışmak hayatıma zenginlik kattı. Farklı görüşler ve hikayeler dinlemek bakış açımı genişletti.”</i>
11.	<i>“ÖRDİK sürecinde almış olduğum eğitimi bireysel performansımı değerlendirmek için kullanmaya başladım.”</i>
12.	<i>“Akademik hayatta kalite çalışmalarının neden gerekli olduğunu anladım ve içselleştirdim.”</i>
13.	<i>“Yeni insanlarla tanıştım, hiç bilgi sahibi olmadığım bir bölüm hakkında çok fazla bilgiye vakıf oldum. Hacettepe’nin her bölüme eşit imkan sağlamadığını gördüm.”</i>
14.	<i>“Üniversitemizin diğer bölümleri hakkında bilgi aldım. Bu bölümlerde neler yapıldığını ve öğrenci profillerini öğrendim.”</i>

Tablo 4.3.’de ÖRDİK program değerlendirme deneyiminin öğrencilerin bireysel yaşamına olan katkılarına ilişkin öğrenci ifadeleri verilmektedir. Genel olarak katkılar; farklı bakış açıları edinme, multidisipliner çalışma deneyimi edinme, birliktelik duygusu yaşama, farklı bölümleri tanıma, farklı fikirlerin yaşama katkısını anlama, iletişim becerilerinin gelişmesi, kendi programının öz değerlendirmesini yapma, değerlendirme becerisi kazanma, özgüven artımı, bireysel performansın öz değerlendirmesi, kaliteyi anlama ve içselleştirme.

Tablo 4.4. ÖRDİK program değerlendirme deneyiminin öğrencilerin mesleki yaşamına olan katkıları (n: 13)

Öğrenci	İfadeler
1.	<i>“Bu program değerlendirme süresinde akademik birim ziyaretleri kapsamında değerlendirdiğimiz birimin güçlü ve zayıf yönlerini gözlemledik, akademik birimde emek veren her bireyi, öğreticilerin ve öğrencilerin fikirlerini dinledik. Bu durum sadece bireysel olarak değil, içinde bulunduğum herhangi bir oluşumdaki bütünün her parçasının değerli olduğunu daha somut bir şekilde öğretti.”</i>
2.	<i>“Antropolojik genetiği tanıma imkanı buldum.”</i>
3.	<i>“Kaliteli işler yapmak, evrak işlerinin önemi.”</i>

4.	<i>“Mesleki anlamda akreditasyon ya da belirli bir standardın oluşturulmasının ne denli önemli ve kaliteyi arttırıcı bir etken olduğunu gördüm. Ayrıca farklı görüşlerin alınmasının da uzman olunmayan bir alan dahi olsa oldukça yararlı olabileceğini deneyimledim.”</i>
5.	<i>“Olaylara karşı farklı bakış açıları elde etmek.”</i>
6.	<i>“Kısa süreli bir görevde bulunduğum için mesleki yaşamımdan ziyade sosyal hayatıma katkı sağlamıştır.”</i>
7.	<i>“Çok yönlü gelişim ve kalite standartları.”</i>
8.	<i>“Öğrenci gözüyle bakmamız gerekenleri, artıları ve geliştirilmesi gerekenlere dikkat etmemi sağladı.”</i>
9.	<i>“ÖRDİK program değerlendirme deneyiminin öğrenciler ve öğretim elemanları ziyaretinin meslek hayatımda öğretim programı ortamı hazırlama ve uygulamada gerekli olan çok yönlü bakış açımı olumlu anlamda etkilediğini düşünüyorum. Kaliteyi etkileyen pek çok faktör var, bazen bazı faktörleri gözümüzden kaçırabiliyoruz. Bu noktada çok yönlü düşünme çok değerli. Bu deneyimi yaşamama aracı olduğunuz için sizlere teşekkür ederim.”</i>
10.	<i>“Hastaneler ve fakültemiz kapsamında yürütülen kalite çalışmalarına ilişkin bakış açımı geliştirdi.”</i>
11.	<i>“Mesleki anlamda ilerleyici bir bakış açısı kazandım ve her anlamda kendimi geliştirmek için çabalamanın önemini kavradım.”</i>
12.	<i>“Bir program içerisinde lider olabilmek, tehditleri önceden sezip önlem alabilmek gibi becerilerimi geliştirdi. Akademik anlamda ilerlemenin önemini bilmeme rağmen yeterince kıymet verilmediğini gördüm.”</i>
13.	<i>“Öğrendiğim bilgiler sayesinde yüksek lisansımı işletme üzerine yapmayı düşünüyorum.”</i>

Tablo 4.4.’de ÖRDİK program değerlendirme deneyiminin öğrencilerin mesleki yaşamına olan katkıları verilmektedir. Bu katkılar; bütünü ve bütünü oluşturan parçaları görebilme, parçaların bütünü oluşturmada değerini anlama, farklı bir alanı tanıma, kaliteyi anlama ve içselleştirme, dokümantasyonun önemini kavrama, mesleki uygulamalarda standartların önemini farketme, farklı görüş/fikirlerin önemini anlama, farklı bakış açıları edinme, sosyalleşme, çok yönlü gelişim,

geliştirilmesi gereken yönleri farkedebilme, çok yönlü düşünme, gelişim için çabalamanın önemin kavrama, liderlik becerilerinin gelişmesi, riskleri görebilme, yeni vizyon oluşturmaktır.

F. ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU, DEĞERLENDİRME VE İZLEME SÜRECİNE KATKI VERENLER

Bu bölümde Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme sürecine katkı veren akademik personel, idari personel ve öğrenci isimleri yer almaktadır.

Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu üyeleri, Standartları Belirleme Takımı (Tablo 5.1.) ve Danışmanlık ve Eğitim Takımı (Tablo 5.2.) olarak etkinliklerde bulundular.

Akademik birim ziyaretlerinde görev almak üzere üniversite öğretim üyeleri ve öğrencileri görevlendirildi (Tablo 5.3.)

Tablo 5.1. Standartları Belirleme Takımı Üyeleri

Prof. Dr. Rahime M. NOHUTCU	Rektör Yardımcısı
Prof. Dr. Nesrin GÖKHAN KELEKÇİ	Eczacılık Fakültesi
Prof. Dr. Orhan ODABAŞI	Tıp Fakültesi
Prof. Dr. G. Aydan GENÇ	Sağlık Bilimleri Fakültesi
Prof. Dr. Güliz GÜNCÜ	Diş Hekimliği Fakültesi
Doç. Dr. Sergül DUYGULU	Hemşirelik Fakültesi
Doç. Dr. Şener KARABULUT	Ankara Sanayi Odası 1. OSB Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Dr. Nalan KALKAN	Başkent OSB Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu

Tablo 5.2. Danışmanlık ve Eğitim Takımı Üyeleri

Prof. Dr. Rahime M. NOHUTCU	Rektör Yardımcısı
Prof. Dr. Nesrin GÖKHAN KELEKÇİ	Eczacılık Fakültesi
Prof. Dr. Orhan ODABAŞI	Tıp Fakültesi
Prof. Dr. G. Aydan GENÇ	Sağlık Bilimleri Fakültesi
Prof. Dr. Güliz GÜNCÜ	Diş Hekimliği Fakültesi
Prof. Dr. Bilge SAYIL ONARAN	Güzel Sanatlar Fakültesi
Doç. Dr. Sergül DUYGULU	Hemşirelik Fakültesi
Doç. Dr. Şener KARABULUT	Ankara Sanayi Odası 1. OSB Meslek Yüksekokulu
Dr. Öğr. Üyesi Ümit IŞIK ERDOĞAN	Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatma BAYRAK	Eğitim Fakültesi
Öğr. Gör. Dr. Nalan KALKAN	Başkent OSB Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu
Öğr. Gör. Caner KÖYBAŞI	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
Merve Belgin DOĞRULUK	Kalite Komisyonu Ofisi
Eray BALCIOĞLU	Kalite Komisyonu Ofisi
Ömer ORAL	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri

Aile ve Tüketici Bilimleri	Ahmet GÜDELOĞLU - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Ayşegül ALTAY UĞUR - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Emre TAŞÇI - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Berk TALU - Sosyal Bilimler MYO (Öğrenci Değerlendirici)
Aktüerya Bilimleri	Filiz BİLGE - Eğitim Fakültesi (Raportör)
	Erdem İlker MUTLU - Hukuk Fakültesi (Değerlendirici)
	N.Tuğba KANDILCI - Eczacılık Fakültesi (Değerlendirici)
	Duygu AYDIN – Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Alman Dili ve Edebiyatı	Gülberk UÇAR - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Şeref Can GÜREL - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Şengül İNCE - İletişim Fakültesi (Değerlendirici)
	Elif Eda BOSTANCI –İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Almanca Öğretmenliği	Petek KORKUSUZ - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Filiz KURALAY - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Ali ERDOĞAN - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Alican NAZİK – Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Alternatif Enerji Kaynakları Teknolojisi	Gonca OKAY AHİ - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Ebru BODUR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Belgin ALTUN - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (Değerlendirici)
	Sena Naz GÖKDEMİR –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Ameliyathane Hizmetleri	Suna SABUNOĞLU - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Özlem ERDEN AKI - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Fazile EREN KAYA - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Hızır Abdülkadir KARADAĞ –Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Amerikan Kültürü ve Edebiyatı	Barış Özudoğru - Fen Fakültesi (Raportör)
	Doğu ATAŞ - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Reyhan Nergiz ÜNAL - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Seher TUNCEL –Güzel Sanatlar Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Antrenörlük	Dinçer GÖKCEN - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Esengül AYAZ AVAN - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Şehnaz ÖZYAVUZ ALP - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Tarık ÜNAL – Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Antropoloji	Çiğdem ARPA ÇALIŞIR - Fen Fakültesi (Raportör)
	Önder Tozman - Hukuk Fakültesi (Değerlendirici)
	Lale ÖZİŞİK - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Baran ALKAN - Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Arkeoloji	Mehmet Okan GÖRTAN - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Mehmet Ruhi ONUR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Ayşegül FIRAT - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Gülten Nur SARI – Sağlık Hizmetleri MYO (Öğrenci Değerlendirici)
Arp	Murat TORUN - Fen Fakültesi (Raportör)
	Bilge PEHLİVANOĞLU - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Yakut AKYÖN YILMAZ - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Serhat DOĞANLI – Sağlık Hizmetleri MYO (Öğrenci Değerlendirici)
Ağız ve Diş Sağlığı	Deniz DEMİRYÜREK - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Suat ALP - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Debi KONUKCU - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Ulaş Bora AKTAŞ –Diş Hekimliği (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Bale Dansçılığı	Cahit GELEKÇİ - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Mustafa ÇİMEN - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Uzay KOÇ VURAL - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Abdurrahman EROĞLU - Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Bando Şefliği	Seçil TOKGÖZ - Fen Fakültesi (Raportör)
	Kaan Kadir RENDA - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Volkan IŞIK - Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu (Değerlendirici)
	Merve ŞAHİNGÖZ - İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Sercan ŞEN - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Gül KARAKAYA - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Selçuk DAĞDELEN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Muhammed AKÇAY - Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Beslenme ve Diyetetik	Hakan EROĞLU - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Ömür ÇAĞLAR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Banu YÜKSEL ÖZKAYA - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Ekin ŞAHİN – Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Bilgi ve Belge Yönetimi	Meral ÇETİN - Fen Fakültesi (Raportör)
	Mustafa Serdar KÖKSAL - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Nilgün BEK - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Değerlendirici)
	Janserey KALMUK – İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Bilgisayar Programcılığı	Menekşe BOZ - Eğitim Fakültesi (Raportör)
	Günnur DİKMEN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Banu KILIÇASLAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Simay GÜLER – Fen Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	Nilgün SAYINALP - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Yasemin ÖZSÜREKÇİ - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Şölen KUMBAY YILDIZ - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Elifsu KESER –Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Biyoloji Öğretmenliği	Nazile KALAYCI - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Sibel ERSOY EVANS - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Ayşe Kevser ÖZDEN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Furkan ARIKEL – Fen Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	Ayça TARHAN - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Sibel KADAYIFÇILAR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Yelda BİLGİNER - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Hatice ERDEMİR Güzel Sanatlar Fakültesi, Deniz DİKER –Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Caz	Ali Ziya ALKAR - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Selcen ÖZTÜRK - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Hatice Yasemin BALABAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Oğuzhan ERBAY İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Dezenfeksiyon, Sterilizasyon ve Antisepsi	Melih ELÇİN - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Derya ERSEL - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Elif ERGEN - Güzel Sanatlar Fakültesi (Değerlendirici)
	Buse Su YATAR Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Dil ve Konuşma Terapisi	Özlem ÜLGER - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Raportör)
	Gamze YORGANCIOĞLU TARCAN - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Emre YILMAZKAYA - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Emin Canberk TÜLÜCE - Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Diş Hekimliği	Erol ÇUBUKÇU - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Ali Devrim KARAOSMANOĞLU - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Sevtap AYDIN DİLSİZ - Eczacılık Fakültesi (Değerlendirici)
	Ayşe Betül ZENGİN –Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Diş Protez Teknolojisi	Şafak GÜÇER - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Serhat ÖZTÜRK - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Nilüfer CAN DAŞKIN - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Müge ALPTEKİN Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Eczane Hizmetleri	Ayşen ERDEM - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Sibel HACİMAHMUTOĞLU - Hukuk Fakültesi (Değerlendirici)
	Zümriye AKSU - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Tarık Mürza AYÇİÇEK –Hukuk Fakültesi
Elektrik	Meral DEMİRÖREN - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Yasemin AKSOY - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Arzu ŞENER - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Aziz Can KARAN –Hukuk Fakültesi
Elektronörofizyoloji	Türkan DOĞAN - Eğitim Fakültesi (Raportör)
	Sevgi KINGİR - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Pergin ATİLLA - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	İsmail KÖSE –Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Endüstri Ürünleri Tasarımı	Seniha Esen YÜKSEL ERDEM - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Hale AKBULUT - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Aslı TUNCER - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Merve Nur EREN –İİBF (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Felsefe	Sırma ÇAPAR DİNÇER - Fen Fakültesi (Raportör)
	Reyhan ATASÜ TOPÇUOĞLU - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Samiye YABANOĞLU - Eczacılık Fakültesi (Değerlendirici)
	Kutlay KARAKOYUN – Ergoterapi (Öğrenci Değerlendirici)
Fen Bilgisi Öğretmenliği	Volga BAYRAKCI TUNAY - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Raportör)
	Serpil AKTAŞ ALTUNAY - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Cenk GÜRAY - Ankara Devlet Konservatuvarı (Değerlendirici)
	Hilal MURATOĞLU – Ergoterapi (Öğrenci Değerlendirici)
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	Mine Canan DURMUŞOĞLU - Eğitim Fakültesi (Raportör)
	Koray ÜSTÜN - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Meltem ŞENGELN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Berkay TARIM -Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Fizik Öğretmenliği	Özlem KASAP - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Banu ŞİT KÖŞGEROĞLU - Hukuk Fakültesi (Değerlendirici)
	Oya ÜNSAL TAN - Eczacılık Fakültesi (Değerlendirici)
	Öykü ÖZYÜREK – Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Fransız Dili ve Edebiyatı	Aslı ÖZKIRIM - Fen Fakültesi (Raportör)
	Emel UZUNOĞLU ÖZYÜREK - Dış Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Gizem ERBAŞ ÜNVERDİ - Dış Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Özge GÖVENÇ –Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Fransızca Öğretmenliği	Bora MAVİŞ - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Beyza GÜLTEKİN - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Berna OĞUZ - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Batuhan Kubilay YILMAZ Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Geomatik Mühendisliği	Esra BİRBEN - Fen Fakültesi (Raportör)
	Tansel ÇEBER - Güzel Sanatlar Fakültesi (Değerlendirici)
	Serra ÖRSTEN - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (Değerlendirici)
	Eslem Meryem GÜNAY -Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Gitar	Eda ÇELİK AKDUR - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Cemil AYDOĞDU - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Ebru Güneş YALÇIN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Melike AKINCI –Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Grafik	Zeynep Ayça GERMEN - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Ramazan AKÇAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Ayşe KARADUMAN - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Değerlendirici)
	Adnan GÜLAÇTI –Dil ve Konuşma Terapisi (Öğrenci Değerlendirici)
Harita ve Kadastro	Sedat IŞIKLI - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Ramazan ACUN - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Kemal KÖSEMEHMETOĞLU - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	İrem ÇELİK – Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Heykel	Şeyda ÇOLAK - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Fatma Burçin EROL - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Nalan METİN AKSU - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Semra KOÇAK –Dil ve Konuşma Terapisi (Öğrenci Değerlendirici)
Hukuk	Ayşe Zeynep AYDIN - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	İpek GÜLEÇ - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Sevgi TURAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Lütfiye KUZUCU –Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi	Serdar TEKGÜL - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Çiğdem KARACA - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Meshude AKBULUT SÖYLEMEZ - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Ali Harun DALDALLI –Fen Fakültesi(Öğrenci Değerlendirici)
İktisat	Fahriye Ceyda DUDAK ŞEKER - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Nüket PAKSOY ERBAYDAR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Tolga YILDIRIM - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Oğulcan BOZBAY – Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
İletişim	İbrahim Ahmet AYDEMİR - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Selçuk GÖLDERE - Ankara Devlet Konservatuvarı (Değerlendirici)
	Aysun ODABAŞI - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Ertuğ ŞEN –Barışcan ŞİMŞEK Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
İlk ve Acil Yardım	Dilek ASLAN - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Yasemin YALTA - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Hüseyin DEMİRCİOĞLU - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Alan Abrek KOÇKAR –Ankara Devlet Konservatuvarı (Öğrenci Değerlendirici)
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	Bülent ATİLLA - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Burcu BALAM YAVUZ - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Sinem BOZKURT - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Dilşah SARIKAYA –Sosyal Bilimler MYO (Öğrenci Değerlendirici)
İngiliz Dil Bilimi	Banu BULUT ACAR - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Oya ÖZDEMİR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Meltem TUNCER - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Eda Deniz MİNARECİ -Edebiyat Fakültesi, Fadimana KÜÇÜK – Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

İngiliz Dili ve Edebiyatı	Saniye EKİNCİ - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Ayhan EYMİRLİ - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Işık ÇADIRCI - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Özgürcan EDİS –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
İngilizce Öğretmenliği	Levent TEZCAN - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Nadire Şule Atılğan - Güzel Sanatlar Fakültesi (Değerlendirici)
	Buket Acar - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Mahdi KOUÇEHMESHKİPOURAN – Ege KEŞİFOĞLU –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
İnşaat Teknolojisi	Didem KART - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Selen SEREL ASLAN - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Değerlendirici)
	Güneş ERTUNÇ - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Bilge Nur GER – Hemşirelik (Öğrenci Değerlendirici)
İnşaat Mühendisliği	Gülten KOÇ - Hemşirelik Fakültesi (Raportör)
	Pelin Özlem ŞİMŞEK KİPER - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Yasemin DEMİRASLAN ÇEVİK - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Furkan TEMİZYAYAK – Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
İstatistik	Betül ARICA YEGİN - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Esin İLERİ GÜREL - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Gülfem Uysal - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Emine GÖKŞEN -Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Tuncay AKİ - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Serkan ÇELİK - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Sema ÇILDIR - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Ceren AŞKİT- Berat ÇOLAK –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

İşletme	Aysun SÜLOĞLU - Fen Fakültesi (Raportör)
	Yasemin Gençtürk - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Hakan UZUN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Burak DEMİRTAŞ –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Kimya Öğretmenliği	Akın BACIOĞLU - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Mustafa Barış GÜNCÜ - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Serkan DOĞAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Muhammed SARPALKAN –Diş Hekimliği (Öğrenci Değerlendirici)
Kompozisyon	Murat KÖKSAL - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Serhat KÜÇÜK - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Mustafa CANKURTARAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Özge ZORLU – Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Koreoloji	Bilge SÖZEN ŞAHNE - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Burcu HAYTA - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Esra POLAT - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Rahmi Doğucan ERTANE –Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Makine (ASO 1. OSB)	Ergün TUNCAY - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Canan ALTUNDAĞ - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Sezcan MÜMÜŞOĞLU - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Yusuf TOPÇU –Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Makine (Başkent OSB)	Ali DÜZOVA - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Güleda DOĞAN - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Atila YILMAZ - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Selenay AKDEMİR Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Makine Mühendisliği	İmatullah AKYAR - Hemşirelik Fakültesi (Raportör)
	Yavuz AYHAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Arif ÖZER - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Ayşen Eda DEMİRER -İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Maliye	Toros Güneş ESGÜN - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	İ.İrem ÇANKAYA - Eczacılık Fakültesi (Değerlendirici)
	Hande GÖRÜCÜ COŞKUNER - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Esra KESKİN –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Matematik Öğretmenliği	Özlem BIÇAK - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Mehmet TOP - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Güliz AKTAŞ - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Tolga Kaan KIYAK –Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Modern Dans	Müge YEMİŞÇİ ÖZKAN - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Duygu AYHAN BAŞER - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Örsan Öcal AKBULUT - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Samet Can BARIŞ –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	Mine SİLİNDİR GÜNAY - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Burcu ERÇAKMAK - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Ali Ekber ŞAHİN - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Deniz TAŞÇI –İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Müzikoloji	Ayşe Müge ANDAÇ ÖZDİL - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Fatma Gülay MİRZAOĞLU SIVACI - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Mevlûde KIZIL - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Müge KARATAŞ –Sosyal Bilimler MYO (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Odyoloji	Tülin GÜLER YILDIZ - Eğitim Fakültesi (Raportör)
	Faruk TAMER - Ankara Devlet Konservatuvarı (Değerlendirici)
	Zeynel Emre NAGAŞ - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Buket AKBAŞ – Emine AKTAŞ –Eczacılık Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Odyometri	Sedat ŞAHİN - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Leyla Berna ÇAĞIRANKAYA - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Esra AKI - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Mustafa Barın ÖZDEMİR –Edebiyat Fakültesi , Zübeyde Dilek KARAKURT Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Opera	Süleyman TOSUN - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Emine Nur OZANÖZGÜ - Güzel Sanatlar Fakültesi (Değerlendirici)
	Özlem TEKŞAM - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Hazal KAFADAR Edebiyat Fakültesi, Ali ABBASOV –Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Ortopedik Protez ve Ortez	Sinem Onaran - Fen Fakültesi (Raportör)
	İbrahim Erdem SEÇİLMİŞ - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Hakan Hamdi ÇELİK - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Ekinsu Sıla ERCAN – İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Oyunculuk	Abdullah OBUT - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Gonca BUMİN - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Cansu ATALAY - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Ahmet Batuhan DİNÇ – Sena ADLİM –Eczacılık Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Piyano	Tuncay ERGENE - Eğitim Fakültesi (Raportör)
	Oytun PORTAKAL AKÇİN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Elif BİLGİÇ - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Hatice Nur SARI –İİBF, Serap ŞİMŞEK – Başkent OSB (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Radyoterapi	Cenk TOKER - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Kadir DEDE - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Hatice BOYACIOĞLU - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Melis TEKE -Hemşirelik, Gökçen ÇAVUŞOĞLU -Hacettepe ASO (Öğrenci Değerlendirici)
Rekreasyon	İlkan TATAR - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Ayşen ÖZKAN - Güzel Sanatlar Fakültesi (Değerlendirici)
	Evrin AKALAN - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	İlker YÜKSEL –İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Resim	Cemil KOCAR - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Serap AYDIN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Mahir KUNT - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Serap ŞİMŞEK – Başkent OSB (Öğrenci Değerlendirici)
Sahne ve Gösteri Sanatları Teknolojisi	Fırat ATALAY - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Senar TEMEL - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Şennur UZUN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Mehmet ÇOLAK –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Sanat Tarihi	Çiğdem AYHAN - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Raportör)
	Rahşan GÖÇMEN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Evren BİLGENOĞLU - Ankara Devlet Konservatuarı (Değerlendirici)
	Ahmet Vehbi GENÇ - Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Sağlık Yönetimi	Yiğit Hayati ERBİL - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Esna Betül BUĞDAY - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Sevda MÜFTÜOĞLU - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Müge CEYLAN –Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Seramik ve Cam	Güney YILMAZ - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Sdıka KAYA - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Mehmet Ali HİNDİSTAN - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Büşra DEMİR –Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Sedef KIR - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Gülen Eda UTİNE - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Arif YILMAZ - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Mert KADİFE –Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Sosyal Hizmet	Ayşe UZGÖREN BARAN - Fen Fakültesi (Raportör)
	Kasırğa YILDIRAK - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	Meltem Gülsün AKPINAR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Eda CURA- Selin ÇENGELKAYA –İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Sosyoloji	Banu Şebnem Önder - Fen Fakültesi (Raportör)
	Can Ebru KURT - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Koray BAŞAR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Selin KINALIOĞLU –Hemşirelik (Öğrenci Değerlendirici)
Sınıf Öğretmenliği	Öznur YILMAZ - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Raportör)
	Bengisu AKARSU GÜVEN - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Ceylan ÖZCAN - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Rengin ÖZSOY –Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Tarih	Esin ÇETİN - Fen Fakültesi (Raportör)
	Betül ÇİÇEK ÇINAR - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Coşkun SALMAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Hüseyincan KAYNAK – Mühendislik Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Turizm ve Otel İşletmeciliği	Namık Atakan AYDOĞAN - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Ekim TAŞKIRAN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Dilara ZEYBEK - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Gökçe Nur DURAN –İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Türk Dili ve Edebiyatı	Serap DÖKMECİ - Tıp Fakültesi (Raportör)
	Aslı PINAR - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Berkan DÜLEK - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Ecem Dilhan GÜRKAN –Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Türk Halkbilimi	Fatoş KORKMAZ - Hemşirelik Fakültesi (Raportör)
	Mustafa ARICI - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Pınar AYDOĞDU - Fen Fakültesi (Değerlendirici)
	İsmail SEZER –Fen Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Türkçe Öğretmenliği	İhsan DAĞ - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Meltem Çiğdem KIRAZLI - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Fusun ÇUHADAROĞLU - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Hasan ARSLAN –Fen Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik	Süleyman Sadi SEFEROĞLU - Eğitim Fakültesi (Raportör)
	Gülşen TAŞDELEN TEKER - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Nilgün METİN - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Pınar HAZAN - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri	Burcu CANAR - İletişim Fakültesi (Raportör)
	Özgen ESER - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Zafer ERDEN - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi (Değerlendirici)
	Mustafa BEKTAŞ -Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Tıbbi Laboratuvar Teknikleri	Ömür ÇELİKBIÇAK - Fen Fakültesi (Raportör)
	Gamze BORA - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Sevtap ARIKAN AKDAĞLI - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Elif Ceyda ERDOĞAN –İİBF (Öğrenci Değerlendirici)
Uluslararası İlişkiler	Emine YARAR - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Ş.Alpan CİNEMRE - Spor Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Mehmet Ali KARACA - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Eda AKPINAR – Çocuk Gelişimi (Öğrenci Değerlendirici)
Yapay Zeka Mühendisliği	Merve BATUK - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Raportör)
	Gonca ELÇİN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	İrem Soydal - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Çağrı GÖLEN -Fen Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Yaylı Çalgılar	Kevser BİBEROĞLU - Eczacılık Fakültesi (Raportör)
	Barış AYDIN - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Gıyasettin DEMİRHAN - Spor Bilimleri Fakültesi (Değerlendirici)
	Yurdaer YAPICI –Tıp Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları	Hakan DÜNDAR - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Fatma Bilge ERGEN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Meryem UZAMIŞ TEKÇİÇEK - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Fatma DUMAN -Edebiyat Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Çevre Mühendisliği	Neyir KOLANKAYA - Edebiyat Fakültesi (Raportör)
	Bülent ÇEKİÇ - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Değerlendirici)
	Emel Tuğba ATAMAN DURUEL - Diş Hekimliği Fakültesi (Değerlendirici)
	Dide Ceren ŞEHRİBANOĞLU -Dil ve Konuşma Terapisi (Öğrenci Değerlendirici)

Tablo 5.3. Akademik Birim Ziyaretlerinde Görevlendirilen Değerlendirme Takımı Üyeleri (Devam)

Çocuk Gelişimi	Nilay BERELİ - Fen Fakültesi (Raportör)
	Dilek Sultan ACARLI - Eğitim Fakültesi (Değerlendirici)
	Funda Nuray YALÇIN - Eczacılık Fakültesi (Değerlendirici)
	Recep Mert GÖÇÜK –Mühendislik Fakültesi, Çağatay KOŞKA –Başkent OSB (Öğrenci Değerlendirici)
Özel Eğitim Öğretmenliği	Özcan DOĞAN - Sağlık Bilimleri Fakültesi (Raportör)
	Gülnihal KULAKSIZ ERKMEN - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Emre AKTAŞ - Mühendislik Fakültesi (Değerlendirici)
	Gökay ÖZTÜRK –Fen Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)
Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar	Özgür EKİCİ - Mühendislik Fakültesi (Raportör)
	Aytül ÖZÜM - Edebiyat Fakültesi (Değerlendirici)
	Yeşim ER ÖZTAŞ - Tıp Fakültesi (Değerlendirici)
	Ahmet Buğra ERTÜRK –Eğitim Fakültesi (Öğrenci Değerlendirici)

G. SIKÇA SORULAN SORULAR

Raporun bu bölümünde Öz Değerlendirme Raporunun hazırlanmasında akademik birimler için hazırlanmış olan en sık sorulan sorular ve cevaplarına yer verilmektedir.

Öz Değerlendirme Raporu neden hazırlanıyor?

YÖKAK eğilimleri doğrultusunda 2023 yılına kadar ülke genelinde tüm üniversitelerde İç Kalite Güvencesi sürecinin tamamlanmasını öngörmektedir. Buna paralel olarak üniversitemizde İç Kalite Güvencesinin tüm üniversite genelinde başlatılması, örnek uygulamaların diğer akademik birimlerle paylaşılarak yaygınlaştırılması amacıyla Öz Değerlendirme Raporu hazırlanması hedeflenmektedir.

Öz Değerlendirme Raporu neden hazırlanıyor?

YÖKAK eğilimleri doğrultusunda 2023 yılına kadar ülke genelinde tüm üniversitelerde İç Kalite Güvencesi sürecinin tamamlanmasını öngörmektedir. Buna paralel olarak üniversitemizde İç Kalite Güvencesinin tüm üniversite genelinde başlatılması, örnek uygulamaların diğer akademik birimlerle paylaşılarak yaygınlaştırılması amacıyla Öz Değerlendirme Raporu hazırlanması hedeflenmektedir.

Hangi birimler Öz Değerlendirme Raporu hazırlayacak?

Hacettepe Üniversitesi bünyesinde yer alan önlisans ve lisans diploması veren tüm akademik birimler Öz Değerlendirme Raporu hazırlayacaktır.

Akredite birimler neden Öz Değerlendirme Raporu hazırlıyor?

Dinamik bir süreç olan kalitenin Üniversitemizin bütün birimlerinde aynı anda değerlendirilebilmesi için akredite olan programlardan da Öz Değerlendirme Raporu hazırlaması beklenmektedir. Akredite birimler ziyaret sürecinden muaf tutulacaktır.

Öz Değerlendirme Raporu hazırlama komisyonu kimlerden oluşacaktır?

Öz Değerlendirme Komisyonu her akademik birim dekanı / müdürü katılımı ile bir öz değerlendirme koordinatörü kolaylaştırıcılığında en az üç öğretim üyesi, bir mezun ve en az bir

öğrenciden oluşturulacaktır. Yeterli öğretim üyesinin bulunmadığı programlarda komisyon öğretim elemanları tarafından da oluşturulabilir.

Mevcut Durumun / İyileştirmelerin Özetlenmesi kısmı nasıl hazırlanacak, nelere dikkat edilecek?

Genel durum değerlendirmesi niteliğinde olan Mevcut Durumun / İyileştirmelerin Özetlenmesi kısmı tüm raporun tamamlanmasını takiben gözlenebilir, ölçülebilir ve değerlendirilebilir tanımlamalarla doldurulması önerilmektedir. İfadelerin kısa, öz ve genel durumu yansıtacak şekilde ve 01 Eylül 2016 - 30 Haziran 2019 tarihleri arasında yapılan çalışmaları, güçlü ve gelişmeye açık yönleri kapsamalıdır.

Temel Standartlar İle İlgili Açıklamalar Yapılırken Nelere Dikkat Edilmelidir?

Temel standartlar ile ilgili yapılan açıklamanın bilgi içermesine ve kanıtlanabilir olmasına dikkat edilmelidir.

Öz Değerlendirme Raporu nasıl gönderilecek?

Öz Değerlendirme Raporu <https://ordik.hacettepe.edu.tr/> linkinde bulunan Öz Değerlendirme Formu doldurularak sisteme yüklenecektir. Öz Değerlendirme Raporu Formuna, birim öz değerlendirme raporlarını sisteme yükleme sorumlusunun Hacettepe uzantılı e-posta kullanıcı adı ve şifresi ile ulaşılmaktadır. Öz Değerlendirme Raporu ayrıca bir PDF ya da Word dosyası olarak gönderilmeyecektir.

Öz Değerlendirme Raporu'nun sisteme yüklenmesi esnasında standartlarla ilişkili ilave kanıtlar sisteme nasıl yüklenecek?

Öz Değerlendirme Raporu hazırlama esnasında standartlara ilişkin ilave kanıtların PDF dosyaları şeklinde yüklenmelidir.

Öz Değerlendirme Raporu yayınlanacak mı?

Öz Değerlendirme Raporu'nun her akademik birimin kendi web sayfasında ve Kalite Komisyonu - ÖRDİK web sayfasında yayınlanması planlanmaktadır.

Öz Değerlendirme Raporu her yıl güncellenecek mi?

Evet. Öz Değerlendirme Raporunda öne çıkan gelişime açık yönlerin analizinin ayrıntılı yapılması ve gerekçelendirilmesi amacıyla rapor her yıl güncellenecektir.

Sorularımız için nereye başvurabiliriz?

Hacettepe Üniversitesi Kalite Komisyonu Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme İzleme Alt Komisyonu (ÖRDİK) e-posta adresine ordik@hacettepe.edu.tr sorular yönlendirilebilir.

H. HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ KALİTE KOMİSYONU AKADEMİK TANIM VE TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Üniversite bütününde eğitim – öğretim süreçlerinin tanımlanması, ortak aklın işe koşulması ve deneyimlerin paylaşılarak geliştirilmesi için dil birliğinin sağlanması önemlidir.

Raporun bu bölümü Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu tarafından aşağıdaki kaynaklardan yararlanılarak oluşturulan “**Hacettepe Üniversitesi Kalite Komisyonu Akademik Tanım ve Terimler Sözlüğü**” içinde yer alan tanımları içermektedir. Bu çalışmanın farklı akademik alanlar ve disiplinlerin aynı kavram ya da terime farklı tanımları ile genişletilebileceğini düşünüyoruz.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Yükseköğretim Kalite Kurulu “Tanım ve Terimler Sözlüğü”
<https://portal.yokak.gov.tr/terimler-sozlugu/>
- Sözlük Dergisi “Tıp Terimleri Sözlüğü” Cilt: 6 Sayı: 4 Logos Tıp Yayıncılığı Nisan 2018
- Türk Dil Kurumu <https://kelimeler.gen.tr/sozlukte-ara?>

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

KALİTE KOMİSYONU

AKADEMİK TANIM VE TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

Açık uçlu soru *open-ended question* Kişinin konu hakkındaki bilgisi, düşüncesi ve önerisini öğrenmek için sorulan, “evet-hayır” gibi sözcüklerle yanıtlanamayan sorular. *krş.* **kapalı uçlu soru**

Akademik liyakat Akademik yaşamın tüm evreleri ve öğretim, yönetim ve akademik değerlendirmelere ilişkin görevlere uygun ve başarılı olmaktadır.

Akıl hocası *mentor* yönder

Akran *peer* Yaş, meslek, toplumsal durum vb. bakımından birbirine eşit olanlardan her biri. **paydaş**

Akran değerlendirmesi *peer evaluation* Gözden geçirme veya değerlendirmenin o konuda birbirlerine eşit veya aşağı yukarı aynı düzeyde olan bireyler tarafından yapılması. **akran gözden geçirmesi**

Akran gözden geçirmesi *peer review* akran değerlendirmesi

Akran sınaması *peer assessment* Sınamanın ilgili konuda birbirlerinin eşiği veya aşağı yukarı aynı düzeydeki bireyler tarafından yapılması.

Akranla öğrenme *peer assisted learning* Birbirlerine eşit olan veya aşağı yukarı aynı düzeyde olan bireylerin bir konuyu birbirlerini destekleyerek öğrenmeleri.

Akreditasyon *accreditation* eş yetkilendirme

Alan *domain* konu veya çalışma çevresi.

Alıştırma *practice* Bir davranışın veya uygulamanın iyileştirilmesi veya

/ustalaşma amacıyla yinelenmesi.
uygulama, pratik

Amaç *aim, goal* Eğitim alanında bir etkinliğe, bir eyleme veya bir işe başlarken erişilmek istenilen, öğrenim sürecine bütünlük ve anlam kazandıran sonuç.

Amaçlanan müfredat *intended curriculum* istenen eğitim programı

Amaçlı uygulamalar *deliberate practice* Hedefleri tanımlanmış ve her aşamada geri bildirim verilen tekrarlı uygulamalar.

Anahtar performans göstergesi Kurumun stratejik amaç ve hedefleri doğrultusunda mevcut ve gelecekteki başarısı için en kritik olan performans göstergeleridir. Kurumun misyonu ve hedefleri ile ilişkili, özgünlüğünü en çok yansıtan ve gelişimini izlemekte en önemli olduğunu düşündüğü temel performans göstergeleri olarak da tanımlanır.

Analitik değerlendirme *analytic assessment* çözümlenmeli değerlendirme

Araştırma *research* Belirli bir konuda neden sonuç ilişkisini kurmak üzere planlanmış, yöntemli bilimsel inceleme.

Araştırma görevlisi *resident* Belirli bir uzmanlık alanında, uzmanlaşmak için eğitim alan lisans mezunu kişi.

Artırılmış gerçeklik *augmented reality* Kullanıcı deneyimini artırmak amacıyla gerçek dünyadaki nesnelere veya yerlerine üzerine bilgisayarda oluşturulan sayısal bilgilerin yerleştirilmesi.

Atama Eğitim - öğretim kadrolarından herhangi birisinde ilk kez işe alınmayı ifade eder.

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ), yeterliliklerin anlaşılması ve karşılaştırılması için geliştirilen hayat boyu öğrenme politika aracıdır. AYÇ, yeterliliklerin işverenler, bireyler ve kurumlar tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlayarak, çalışanların ve öğrenenlerin yeterliliklerini diğer bir ülkede kullanabilmesinin yolunu açmakta, ülkelerin yeterlilik sistemlerinin birbirleriyle bağlantısını sağlayan ortak karşılaştırma aracı işlevi görmektedir. (<https://www.myk.gov.tr/index.php/tr/avrupa-yeterlilikler-cercevesi>)

Ayakta sağlık hizmeti *ambulatory care* Hastayı sağlık kuruluşuna yatırmadan verilen tedavi ve bakım hizmeti.

Ayakta sağlık hizmeti öğretimi *ambulatory care teaching* Hastayı sağlık kuruluşuna yatırmadan verilen tedavi ve bakım hizmetlerine ilişkin öğretim.

B

Bağımsız çalışma *independent study* Öğrencinin önceden belirlenmiş öğrenim hedeflerine ulaşmak için gözetim ve anında yönlendirme olmadan bağımsız olarak çalışması.

Bağımsız çalışma saatleri Öğrencilerin akademik ve sosyal ilgilerine yönelik kullanabilecekleri eğitim programı içerisinde tanımlanmış çalışma saatleridir.

Bağlılık *affiliation* Bir kurumun bir başka kurum veya organizasyonla ilişkisi, ortaklığı, üyelik.

Başarı *achievement* Kişinin yetenek ve yetiştirmeye bağlı olarak gösterdiği ansal veya eylemsel etkinliklerinin olumlu

ürünü. **Muvaffakiyet**

Başarı testi *achievement test* Bir öğrencinin veya bir öğrenci topluluğunun belli bir konuda, genellikle belirli bir öğretim sonunda elde ettiği bilgi, beceri ve anlayışı ölçen test.

Başarım *performance* performans

beceri *skill* Kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun biçimde sonuçlandırma yeteneği.

Belgelendirme (I) *certification* Bir kişinin, eğitim programının veya kurumunun belirli ölçütlere, düzenlemelere uygun olduğunun / yetkinliğinin bağımsız bir kurum veya kuruluş tarafından yazılı olarak belirlenmesi. *krş. belgelendirme (II)*

Belgelendirme (II) *licensure* Kişinin belirli bir alanda yeterli ve yetkin olduğuna dair belgelendirme, lisanslama. *krş. belgelendirme (I)*

Belirtke tablosu *blueprint* Bir eğitim programında yer alan hedefler, eğitim içeriği, değerlendirme öğelerinin ve ilişkilerinin gösterildiği çizelge.

Benzetim *simulation* simülasyon

Beyin fırtınası *brain storming* Kişilerin bir araya gelip herhangi bir konuyla ilgili düşüncelerini tartışmaksızın açıklayarak birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmaları.

Biçimlendirici sınav *formative assessment* Öğrencilerin hedeflenen kazanımlara ulaşip ulaşmadıklarını ve gelişim alanlarını belirleyerek gelişimlerini desteklemeyi amaçlayan sınav. *krş. gelişim sınavı*

Bilgi *knowledge* 1. Öğrenme, araştırma

veya gözlem yoluyla elde edilen gerçek. 2. Kurallardan yararlanarak kişinin konuya yönelttiği anlam.

Bilgilendirme *briefing* Simülasyon uygulamasının hemen öncesinde uygulama, ortam, dikkat edilecek noktalar konusunda bilgilendirme.

Bilgisayar okuryazarlığı *computer literacy* Temel bilgisayar kullanımını bilme, bilgisayar yardımıyla bilgiye ulaşma, bilgisayar teknolojilerini takip edebilme.

Bilgi yönetim sistemi Kurumun, bilgileri bir araya getirmeyi, düzenlemeyi, saklamayı ve gereksinim duyulduğunda kolaylıkla erişilebilmesini sağlayacak bilişim altyapısı ve sistemleridir.

Bilgi yönetimi Kurumların, misyon ve stratejilerini başarmak amacıyla; sahip olduğu kritik bilgiyi tanımlama, bilginin edinimi ve paylaşılması süreçleridir.

Bilişötesi *metacognition üstbilis*

Bilişsel alan *cognitive domain* Eğitim uygulamalarıyla bireylere kazandırılacak bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme bileşenlerini içeren alan. *krş. Bloom taksonomisi*

Bireyselleştirilmiş öğretim *individualized teaching* Öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları gözetererek her öğrenciye kendi beklentileri ve yeteneği ölçüsünde öğrenme olanağı sağlayan öğretim.

Birinci basamak tedavi hizmetleri *primary medical care* Yatırılarak hasta tedavi edilmeyen sağlık kuruluşlarınca sunulan ayaktan tedavi hizmeti.

Bloom Taksonomisi *Blooms Taxonomy* Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardaki hedeflerin aşamalı olarak en

basitten en karmaşığa doğru sıralandığı sınıflama.

Bologna Süreci *Bologna Process* Avrupa ülkeleri arasında yükseköğretim ve akademik konularda standartlar geliştirmek, ayrılıkları en aza indirgeyerek eğitim sistemlerini geliştirmek, şeffaflık, tanınırlık ve hareketlilik süreçlerinin artırılması amacıyla gerçekleştirilen toplantılar ve anlaşmaları kapsayan süreç.

Buldurucu *heuristic* Öğrencinin bağımsız araştırma ve inceleme yoluyla öğrenmeye özendirildiği bir öğretim yöntemi. **Buluşsal**

Buluşsal *heuristic* buldurucu

Bütüncül *holistic* kapsamlı

Bütüncül değerlendirme *holistic assessment* Performansı oluşturan özellikleri alt boyutlara ayırmadan tümü için yapılan değerlendirme.

Bütüncül değerlendirme ölçeği *global rating scale* Karmaşık veya kapsamlı beceri, işlem veya uygulamanın gerçekleştirilmesinin ve ne kadar iyi gerçekleştirildiğinin genellikle dereceli bir ölçek kullanılarak değerlendirilmesi için kullanılan ölçme aracı. *krş. bütüncül değerlendirme, kontrol listesiyle değerlendirme*

Bütünleme sınavı *make-up examination* Öğrencinin başarısız olduğu bir sınav için verilen yeniden değerlendirilme hakkı.

Bütünleşme *integration* Parçaların anlamlı ve uyumlu bir şekilde bir araya gelerek bütünü oluşturması.

Bütünleştirilmiş eğitim programı *integrated curriculum* Eğitim programının çeşitli yönlerini belirlenen konu alanlarına göre anlamlı bir birliktelik içerisinde

yapılandırarak düzenleyen eğitim programı.

Ç

Çekirdek eğitim programı *core curriculum*

Bir fakülte mezununun sahip olması gereken temel gerekliliklere veya yeterliklere yönelik olan ve fakülte eğitimi süresince her bir öğrencinin öğrenmesi gereken konuları ve bunların hangi düzeyde öğretilceğini veya kazandırılacağını içeren belge. **ÇEP**

ÇEP *core curriculum* “Çekirdek Eğitim Programı” teriminin Türkçe kısaltması.

Çıktı *output*: Bir sürecin sonunda ortaya çıkan ürün.

Çıraklık *apprenticeship* Bir meslek alanında mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarının gerçek çalışma ortamında ve uzman gözetimi altında geliştirilmesi.

Çok disiplinli *multidisciplinary* Birden çok akademik bilim dalını ilgilendiren.

Çok kaynaklı değerlendirme *multisource evaluation* Öğrencinin farklı gruplar tarafından değerlendirildiği, öğrenmeye rehberlik eden ve performans gelişimini destekleyen bir çeşit biçimlendirici değerlendirme yöntemi. **değerlendirme, 360° (I), değerlendirme, 360° (II)**

Çok kaynaklı geri bildirim *multisource feedback* Öğrencinin, farklı gruplar tarafından performansına ilişkin geri bildirim alması.

Çok meslekli *multiprofessional* Karşılıklı bir etkileşim olmaksızın birden çok meslek grubunun içinde olduğu, birden çok

meslek grubunu ilgilendiren.

Çoktan seçmeli sorular *multiple choice questions, MCQ* Kök, yönlendirme (soru) ve olası seçeneklerden oluşan, genellikle tek seçeneğin doğru olduğu bilgi alanının ölçme ve değerlendirmesinde kullanılan test maddesi. **ÇSS**

Çözümleme *debriefing* Simülasyon uygulaması sonrasında katılımcıların yansıtma (refleksiyon) yaptığı, akranların ve yönlendiricinin geri bildirim verdiği eğitsel süreç.

Çözümlemeli değerlendirme *analytic assessment* Performansı oluşturan özellikleri alt boyutlara ayırarak yapılan değerlendirme. **analitik değerlendirme**

ÇSS *multiple choice questions, MCQ* “Çoktan Seçmeli Sorular” teriminin Türkçe kısaltması.

D

Danışma *ounseling* Bilgi ve görüş alma.

Davranış *behavior* *organizmanın uyarımlar karşısındaki tepkilerin bütünü.*

Değerlendirme (I) *appraisal* Niteliklerini, başarılarını veya ihtiyaçlarını değerlendirmek için birisini veya bir şeyi inceleme eylemi. *krş. değerlendirme (II), değerlendirme (III), eleştirel değerlendirme*

Değerlendirme (II) *assessment* **1.** Ölçme ve değerlendirme. **2.** Bilgisini, yeteneğini, yeterliliğini veya niteliğini yoklamak, sınamak. *krş. değerlendirme (I), değerlendirme (III), eleştirel değerlendirme*

Değerlendirme (III) *evaluation* Ölçümle elde edilen verilerin bir ölçütle karşılaştırılarak yorumlanması, anlam çıkarılması, karara ve sonuca varılması. *krş.*

değerlendirme (I), değerlendirme (II), eleştirel değerlendirme

Değerlendirme ölçeği *rating scale*
Değerlendirilecek nesneyi doğru, nesnel bilgilere göre ve önceden belirlenmiş özellikler açısından değerlendirmek amacıyla düzenlenen ölçme aracı.

Değerlendirme, 360° (I) *assessment, 360°*
çok kaynaklı değerlendirme

Değerlendirme, 360° (II) *evaluation, 360°*
çok kaynaklı değerlendirme

Demonstrasyon *demonstration* gösterme

Deneyerek öğrenme *experiential learning*
Bireylerin önceki deneyimleri ışığında yeni deneyimlerini anlamlandırmak amacıyla eylemlerini düşünerek analiz etmesi, değerlendirmesi ve yeniden yapılandırması. **yaşantısal öğrenme**

Deneyisel öğrenme *experimental learning*
deneyerek öğrenme

Ders *lecture* sunum

Ders dışı etkinlikler *extracurricular activities* Eğitim programı kapsamı dışındaki etkinlikler.

Ders öğrenme çıktıları / kazanımları Bir ders öğrenme sürecinin sonunda öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklerdir. Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor anlamda öğrencinin bir ders sonunda kazanacaklarını gösterir.

Devinişsel alan *psychomotor domain*
psikomotor alan

Dillendirme *speak up* Karşılaşılan problemleri bir durumu bildirme, anlatma, açıklama sorumluluğu gösterme.

Dış bileşenler ilgili bakanlığı, meslek örgütleri (birlikler, alan uzmanlık dernekleri vb.), toplum ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları gibi taraflardır.

Dış değerlendirici Kurumsal dış değerlendirme programında görev yapmak üzere Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından görevlendirilen dış değerlendirme sürecini yürütmeye yetkin kişidir.

Dış değerlendirme Bir yükseköğretim kurumunun ya da programının kalitesinin bağımsız dış değerlendirme ve akreditasyon kuruluşları tarafından değerlendirilme sürecidir.

Disiplin temelli yaklaşım *discipline-based approach* Klasik eğitim olarak da adlandırılan, eğitim programının organ sistemleri yerine bilim alanları temelinde oluşturulduğu eğitim yaklaşımı.

Disiplinler arası *interdisciplinary* Bilim alanları arası. *krş.* **disiplinler arası öğrenme**

Disiplinler arası öğrenme *interdisciplinary learning* Sorunlar veya konuların bir başlangıç noktası olarak alınarak farklı bilim alanlarına ait açılardan incelenmesi.

Doğru-yanlış tipi test maddesi *true-false item* Sınananın doğruluğuna veya yanlışlığına karar verdiği, bilginin ölçme ve değerlendirmesinde kullanılan önerme.

Doktor *doctor* 1. Tıp fakültesi mezunu.
2. Doktora eğitimini tamamlayan.

Dönüt *feedback* geri bildirim

Duyuşsal alan *affective domain* Eğitim

uygulamalarıyla bireylere kazandırılacak ilgi, değer verme, farkındalık, sorumluluk ve tutumlar gibi davranış eğilimleri ve duygusal bileşenlerini içeren alan. *krş.*

Bloom taksonomisi

E

E-gelişim dosyası *e-portfolio* Elektronik ortamlar kullanılarak hazırlanan gelişim dosyası. **e-portfolio**

Eğitici *educator* Eğitimi sağlayan, eğitim işiyle uğraşan

Eğitici instructor 1. Eğitimi sağlayan, eğitmeye elverişli veya eğitsel değerleri bulunan kişi. **2.** Belli bir bilgiyi veya beceriyi öğretmeyi kendisine meslek edinmiş kimse.

Eğitici gelişimi *faculty development* Eğiticilerin rollerini yerine getirmelerini sağlayan yetkinlikleri geliştirmelerini ve üretkenliklerini korumalarını destekleyen süreçlerin tamamı.

Eğitici gelişim programları Öğretim elemanlarının kurumsal ve akademik rolleri bağlamında ortaya çıkan gereksinimlerine yönelik olarak düzenlenen, eğitim programı amaç ve hedefleri, öğretim stratejileri, ölçme-değerlendirme süreçlerinin iyileştirilmesi, yürütülmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine ilişkin eğitim becerilerinin kazandırılması amacı ile geliştirilen eğitim programlarıdır.

Eğitici hasta *patient instructor* Kendi bedeni üzerinde girişimsel olmayan muayeneleri öğretmek üzere eğitim almış standart hasta.

Eğitim *education* Bireyde davranış değiştirme süreci.

Eğitim amaçları Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir.

Eğitim bilimcisi *educationist* Eğitim bilimi alanında uzman kişi.

Eğitim hedefleri *educational objectives* Bir eğitim sürecinin sonunda kazandırılacak olan hedefler.

Eğitim iklimi *educational climate* Eğitim ortamındaki kişiler tarafından algılanan ve davranışları etkileyen öğrenme ortamının niteliği ve bunun temel alındığı ortak davranışlar bütünü.

Eğitim - öğretim kadrosu Üniversitelerde görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerini ifade eder.

Eğitim - öğretim kalite politikası Kurumun paydaşlarının katılımı ile oluşturduğu; eğitim - öğretim süreçlerindeki eğitime bakış açısını, önceliklerini, hedeflerini ve iş yapış biçimini ifade eden bir çerçevedir.

Eğitim programı *curriculum* Öğrenene, okul ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği. **Müfredat**

Eğitim programı standartları *curriculum standards* Eğitim programının bir kurul veya yetkili organizasyon tarafından asgari şartları belirlenmiş ölçütleri.

Eğitim yönlendiricisi *tutor* Öğrenen merkezli uygulamalarda öğrencilerin öğrenim kazanımlarına ulaşmalarını destekleyen veya kolaylaştırıcı rol üstlenen öğretim elemanı, kolaylaştırıcı. *krş.* **klirik**

eğitim yönlendiricisi

Eğitimsel *educational* eğitimsel

Eğitsel *educational* Eğitici yönü veya değeri olan, eğitimle ilgili.

Ekip çalışması Meslek ekiplerinin her bir üyesinin kendi alanına özgü çalışma sürdürmesinin yanı sıra birbirini tamamlayan nitelikte işbirliği yapmasıdır.

Elektronik öğrenme *e-learning* e-öğrenme

Eleştirel değerlendirme *critical appraisal* Kanıtların geçerliliğinin, sonuçlarının ve kişinin çalışmasıyla olan ilgisinin sistematik olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması süreci.

Empati *empathy* Karşısındaki bir kişinin iç dünyasındaki duyguları ve bakış açısını anlamayı ve bu anlayışı iletebilmeyi içeren bilişsel özellik.

En iyi kanıta dayalı tıp eğitimi *best evidence medical education, BEME* Eğitim yöntem ve yaklaşımlarında en iyi kanıtların temel alınması.

En iyi uygulama *bestpractice* Doğru veya en etkili olduğu kabul edilen veya öngörülen mesleki işlemler ve süreçler bütünü.

Entegre öğretim *integrated teaching* Öğrenim kazanımlarının farklı disiplinlerin katılım ve katkısıyla bir arada işlenerek bütünsel öğrenmeye ulaşmayı hedefleyen program modeli.

E-öğrenme *e-learning* Bireyin bilgiye zaman ve mekândan bağımsız olarak senkron (eş zamanlı) veya asenkron (farklı zamanlarda) erişmesini ve öğrenmesini sağlamak amacıyla internet ve benzeri iletişim teknolojilerinin kullanılması, elektronik öğrenme.

E-portfolyo *e-portfolio* e-gelişim dosyası

Erken klinik temas *early clinical contact* Klinikle erken karşılaşma.

E-sağlık *e-health* İnternet üzerinden sağlanan her türlü elektronik sağlık hizmeti

Eş yetkilendirme *accreditation* Yasal bir organın bir eğitim kurumunu veya eğitim programını amaçlanan eğitim hizmetlerini sunmak için onaylanmış ölçütleri karşılaması açısından araştırması, değerlemesi ve tanınması süreci.

Akreditasyon

Etik *ethics* İyi ve doğru kavramlarının ne olduğunu, “mutlak iyi, mutlak doğru”nun olup olmadığını, bunlara ulaşılabileceğini araştıran felsefe dalı.
krş. Meslek etiği

Etkin öğrenme *active learning* Öğrenme sorumluluğunun öğrencide olduğu ve sürece aktif katılım ve katkısının beklendiği öğrenme.

F

Fakülte *faculty* Bir üniversitenin, öğrenim alanı veya uzmanlık konusu bakımından - *eğitim programının sonunda diploma veren-* ayrılmış kollarından her biri.

Flexner Raporu *Flexner Report* Tıp eğitiminin “Temel Bilimler ve Klinik Bilimler” dönemlerine ayrılarak tam zamanlı çalışan eğitimciler tarafından yürütülmesine ve bilimsel temellere dayalı olarak yapılandırılmasına önemli etkisi olan, 1910 yılında Abraham Flexner tarafından yazılan “Birleşik Devletler ve Kanada’da Tıp Eğitimi” adlı rapor.

G

Geçerleme *validation* Geçerliliğin değerlendirilmesinde ne tür ve ne ölçüdeki kanıtın hangi gerekçeyle nasıl analiz edileceğine ilişkin izlenecek yol ve bu değerlendirmeye temel oluşturan kanıtların ortaya konmasında kullanılan yöntem, teknik ve işlemlerin tamamı.

Geçerlik *validity* geçerlilik

Geçerlilik *validity* Test veya ölçek gibi ölçme araçlarıyla gerçekleştirilen ölçümle elde edilmiş puanlar üzerinden yapılan yorumların ve alınan kararların uygunluk ve yeterliliğinin kuramsal dayanak ve ampirik kanıtlar tarafından desteklenme derecesi hakkında belirli bir çerçevede yürütülen değerlendirmelerin tamamına göre varılmış olan yargı **geçerlik**

Geçme notu belirleme *standard setting* ölçüt belirleme

Gelişim dosyası *portfolio* Tanımlanmış bir süreç boyunca öğrenenin ortaya koyduğu öğrenme ürünlerini yansıtan, çalışmalarını ve etkinliklerini içeren ve öğrenenin bireysel gelişimi ve performansı hakkında ayrıntılı bilgi sağlayan dosya.

Gelişim dosyası değerlendirme *portfolio assessment* Bir dönem boyunca gelişim dosyasında biriktirilen tüm çalışmaların önceden belirlenen puanlama yönergelerine göre değerlendirilmesi, tümel değerlendirme.

Gelişim dosyası temelli öğrenme *portfolio-based learning* Deneyimlerle ilgili yansıtıcılar (refleksiyonlar) yazarak oluşturulan ürün dosyalarının süreçleri belgelendirdiği öğrenme.

Gelişim sınavı *progress test* Bir eğitim

programı süresince öğrenenlerin edindikleri kazanımlara ilişkin zaman içinde ortaya çıkan değişimin düzenli ve sistematik olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla süreli olarak gerçekleştirilen bilgi sınavları.

Gerçekçi sınav etkinliği *authentic assessment* Öğrencilerin bilgi ve becerilerini; gerçek yaşamla bağlantılandırarak mesleki uygulama koşullarında kullanmalarını gerektiren bir değerlendirme etkinliği.

Gerçeklik *authenticity* Gerçeğe, aslına uygunluk.

Gereksinim çözümlemesi *need analysis* Bir amaca ulaşmak için gerekli istemlerin ve verilerin çözümlenmesi işi.

Geri bildirim *feedback* Yapılan bir davranışın, düzenlemenin sonucu hakkında çevreden edinilen bilgi. **dönüt**

Geri öğretme *teach back* Kişiden veya hastadan ne anladığını kendi sözcükleriyle anlatmasını isteme.

Gizli eğitim programı *hidden curriculum* örtük eğitim programı

Gösteri *demonstration* gösterme

Gösterim *demonstration* gösterme

Gösterme *demonstration* Teknik veya klinik becerinin eğitim alan gruba örnek uygulama olarak sunulması. **gösteri, gösterim, demonstrasyon**

Gözlem yoluyla öğrenme *observational learning* Bireyin bir başkasının davranışını gözleyerek yaptığı algısal öğrenme biçimi.

Güvenirlilik *reliability* Farklı hata kaynaklarına bağlı olarak ölçüme ilişkin

ortaya çıkabilecek rastlantısal hataların ölçüm sonuçlarını etkileme ve değiştirme derecesi.

Güvenirlilik *accountability* sosyal güvenirlilik

H

Halk sağlığı *public health* Organize edilmiş toplumsal çalışmalar sonunda çevre sağlık koşullarını düzelterek, bireylere sağlık bilgisi vererek, bulaşıcı hastalıkları önleyerek, hastalıkların erken tanı ve koruyucu tedavisini sağlayacak sağlık örgütleri kurarak, toplumsal çalışmaları her bireyin sağlığını sürdürecektir bir yaşam düzeyini sağlayacak biçimde geliştirerek hastalıklardan korunmayı, yaşamın uzatılmasını, beden ve ruh sağlığıyla çalışma gücünün artırılmasını sağlayan bir bilim ve sanat.

Halk sağlığı *community medicine* toplum hekimliği

Harmanlanmış öğrenme *blended learning* Web tabanlı- elektronik ortam ve klasik yüz yüze eğitim yöntemlerinin bir arada kullanıldığı eğitim modeli.

Hasta yönetimi problemleri *patient management problems, PMP* Hastalıkların/olguların yönetimi sırasında hekimin alması gereken kararların simüle edildiği ve klinik karar vermeyi ölçmek için kullanılan sınama yöntemi.

Hastabaşı eğitim *bedside teaching* Gerçek hastaların bulunduğu ortamda tanı süreci ve hasta bakımında bütüncül bir yaklaşım sağlamak üzere anamnez alma ve fizik muayene becerilerinin mesleki tutumla birleştirildiği, bağlamsal öğrenmenin gerçekleştirildiği, sağlık hizmetinin sunulduğu klinik eğitim

yöntemi.

Hastalık *disease* Organlarda, organ sistemlerinde veya bir organizmada tanınabilir belirti ve bulguları olan ve birçok durumda bilinen bir nedene bağlı bedensel işlev bozukluğu veya yıkıcı süreçler.

Havalanma *venting* Simülasyon uygulamasının hemen ardından uygulamayla ilgili duyguları, heyecan yaratan anları paylaşma.

Hedef *objective* Kişide geliştirmek istenen özellikler.

Hekim *physician* Tıbbi uygulamalar için eğitim görmüş ve kanun tarafından yetkilendirilmiş kişi. **doktor**

Hesap verebilirlik *accountability* sosyal güvenirlilik

Hibrit simülasyon *hybrid simulation* karma simülasyon

Hipokrat Andı *Hippocratic Oath* Tıbbın babası kabul edilen Hipokrat'ın (MÖ 460-377) adıyla anılan, hekimlik mesleğinin etik değer, davranış ve sorumluluklarını içeren ve hekimlerin mesleğe başlarken tutma sözü verdikleri yemin.

I

İç bileşenler Üniversite yönetimi, akademik birim (fakülte, yüksekokul vb.) yönetimi, eğitim ile ilgili kurul ve komisyonlar, öğretim üyeleri ve öğrenciler gibi taraflardır.

İç kalite güvence sistemi Kurumun kalite güvence politikasını, eğitim - öğretim standartlarını, araştırma standartlarını,

topluma hizmet standartlarını, uluslararasılaşma standartlarını, yönetim standartlarını, bu standartlara uygun akademik yaşamın kanıtlarını ya da iyileştirme adımlarını içerir. Özellikle, eğitim -öğretim, araştırma - geliştirme ve yönetim kalite güvencesi alt sistemlerinden oluşan üniversitenin misyon ve vizyonu ile uyumlu stratejileri ve bu stratejileriyle ilişkili hedeflerine ulaştığının belirlenmesi amacıyla oluşturduğu mekanizmaları, değerlendirme süreçleri ve ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleridir.

İdari birimler Yükseköğretim idari birimleri, üniversitelerin temel süreçlerini desteklemek üzere yürütülen, öğrenciye ve çalışanlara yönelik destek hizmetlerini yürüten birimlerdir.

İdari yapılanma Kurumun eğitim - öğretim, araştırma - geliştirme, toplumsal katkı, idari destek süreçlerinin yönetilmesini ve tüm uygulamaların kurumsallaşmasını sağlamak üzere oluşturulan organizasyonel yapıdır.

İhtiyaç analizi *needs analysis* Gereksinim çözümlemesi.

İletişim *communication* **1.** Düşünce veya duygunun jestler, mimikler, yazılı veya görsel araçlar gibi çeşitli araçlarla bir kişiden diğer kişiye aktarımı. **2.** Hekim ile hasta arasında karşılıklı anlama veya anlayışın sağlanması.

İletişim becerileri *communication skills* Düşünce veya duygunun bir kişiden diğer kişiye aktarımı için uygun araçları ve yöntemleri kullanabilme.

İnsan bilimlerinde tıp *medical humanities* Sanat, tarih, felsefe, etik, sosyoloji,

antropoloji, teoloji gibi insana dair alanlarda tıp, sağlık ve sağlık çalışanlarına dair üretilen veya bu alanların perspektifinden sağlığı anlamaya ve anlatmaya çalışan yaklaşım.

İnsan kaynakları yönetimi (İKY)

Kurumların en değerli varlığı olan, bireysel ve toplu olarak örgütsel amaçlara ulaşılmasına katkıda bulunan çalışanların stratejik, kapsamlı ve iç tutarlılığı olan bir yaklaşımla yönetilmesidir.

İntörnlük *internship* Tıp fakültesi son sınıf öğrencilerinin hastane ortamında klinik karar verme ve temel klinik becerilerini uygulayarak veya kullanarak kapsamlı klinik deneyim elde ettikleri ve ilgili becerileri geliştirdikleri eğitim süreci.

İstenen eğitim programı *intended curriculum* Belirlenen eğitim amacına bağlı kalınarak planlanan ve öğrencilerin kazanması hedeflenen yeterliliklere ulaştırılması sürecini ve yöntemini tanımlayan ayrıntılı program. **amaçlanan müfredat**

İş birliği *collaboration* Ortak bir amaç veya hedef doğrultusunda oluşturulan çalışma ortaklığı.

İş birliğine dayalı öğrenme *cooperative learning* iş birlikli öğrenme

İş birliğiyle öğrenme *cooperative learning* Küçük gruplar oluşturarak bir problemi çözmek veya bir görevi yerine getirmek üzere ortak bir amaç uğruna birlikte çalışma yoluyla bir konuyu öğrenme yaklaşımı, iş birliğine dayalı öğrenme. *krş. iş birlikli öğrenme*

İş birlikli öğrenme *collaborative learning* Öğrenenlerin ortak bir amaç için birlikte çalışmalarlarıyla yürütülen öğrenme şekli. *krş. iş birliğiyle öğrenme*

İş birliği Yönetimi Kuruluş dışı işbirliklerinin kurumun misyonu ve hedefleri doğrultusunda oluşturularak, sürdürülebilir yarar sağlamak üzere yönetilmesi sürecidir.

İş ortamında değerlendirme *workplace-based assessment* Adayların klinik becerilerinin sağlık hizmetinin verildiği çalışma koşullarında değerlendirilmesi ve bu amaçla kullanılan ölçme değerlendirme yöntemleri. *krş. mini klinik değerlendirme (mini-KS), çok kaynaklı değerlendirme*

İş yükü Öğrenme çıktılarına ulaşmak için öğrencinin harcadığı zamana / emeğe denir.

İş yükü temelli kredi Hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşabilmek amacıyla her bir dersin tamamlanması için gerekli öğrenci iş yükünü gösteren sayısal değerdir.

İşlem *procedure* Belli bir amaçla belli bir yöntem kullanarak yapılan iş, eylem.

İşlem becerilerinin doğrudan gözlemi *direct observation of procedural skills, DOPS* Öğrenenlerin iş ortamında gerçekleştirdikleri işlemler sırasında gözlenerek değerlendirildiği ve geri bildirim aldıkları biçimlendirici sınama yöntemi. *krş. biçimlendirici sınama*

İyileştirme çevrimi (PUKO Döngüsü) Süreçlerde Planlama, Uygulama, Kontrol etme ve Önlem alma aşamalarından oluşan iyileştirme çevrimi.

K

Kabul edilebilir performans düzeyi *acceptable level of performance, ALP* Bir görevden (genellikle ölçme değerlendirme etkinliklerinden) başarılı sayılmak için

tamamlanması gereken sınır. *krş. ölçüt belirleme*

Kalite garantisi *quality assurance* nitelik güvencesi

Kalite güvencesi *quality assurance* nitelik güvencesi

Kalite güvence sistemi Yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idari hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi ve akreditasyon süreçlerini planlama ve uygulama esaslarının tümünü kapsar.

Kalite güvencesi kültürü Kalite güvencesi yaklaşımının günlük akademik yaşamda paydaşların izleyebileceği şekilde kurumsal, birimler düzeyinde ve bireysel olarak benimsenmesi ve içselleştirilmesini ifade etmektedir.

Kalite komisyonu Yükseköğretim kurumlarının, kendi kurumlarında kalite güvencesi çalışmalarının yürütülmesi amacıyla oluşturulan komisyondur.

Kalite politikası Kurumun kalite güvence stratejisi, kurumdaki eğitim ve araştırma ilişkisi, kalite güvence uygulamalarını, mekanizmalarını ve süreçleri ile kalite güvence organizasyonunun tanımlandığı çerçeve esasları.

Kanıt dayalı uygulamalar Öğrencilerin, karşılaşılabilecek sorunları ve güçlüklerle ilgili karar verme, problemleri çözme süreçlerinde bilimsel kanıt ve deneyimleri kullanabilme becerilerini geliştirecek kuramsal ve uygulamalı etkinliklerdir.

Kapalı uçlu soru *closed-ended question* Yanıtı önceden tanımlanmış seçeneklerden birisi olan soru. *krş. açık uçlu soru*

Kapsamlı eşleştirme soruları *extended*

matching questions, EMQ Bir konu alanına özel soru setleri hâlinde hazırlanan ve konu, seçenek listesi, yönergeyle bir veya daha fazla sayıda olgudan oluşan çoktan seçmeli test maddeleri.

Karar verme *decision-making* Var olan seçenekler arasından mantıklı bir seçim yapmayı sağlayan düşünce süreci. *krş.*
klınık karar verme

Karma simülasyon *hybrid simulation* Sağlık alanındaki simülasyonlarda; bir parça görev eğitimcisinin (örn. üriner kateter modeli) bir simule/standardize/ standart hastayla gerçekçi bir şekilde birleştirildiği ya da bir senaryo içerisinde ardışık zamanlarda bir yüksek gerçeklikli simülatörle bir simule/standardize/ standart hastanın kullanıldığı bütünleşik yöntem. **hibrit simülasyon**

Karşılaştırmalı değerlendirme *benchmarking* Bir organizasyonun performans düzeyini artırmak için kendi içinde ve/veya diğer organizasyonlardaki en iyi uygulamayı tespit ederek kendi organizasyonuna uyarlaması.

Kavram haritası *concept mapping* Kavramları ve kavramlar arasındaki ilişkileri gösteren, anlamlı öğrenmeyi ve bilgilerin kalıcılığını destekleyen görsel grafik.

Kazanım *outcome* ürün

Kendi kendine öğrenme *self-directed learning* Bireyin kendi bilgi düzeyini fark edip eksik olduğu alanları bilgiye ulaşıarak tamamlayabilmesi.

Kısa yanıtli sorular *short-answer questions, SAQ* Yanıtı genellikle bir kelime veya kısa bir cümle yazarak verilen ölçme ve değerlendirme aracı. **KYS**

Klinik akıl yürütme *clinical reasoning* Hastayla ilgili bilgi ve ipuçlarını kullanarak uygun tanı koyma, tedaviyi planlama, uygulama ve sonuçları değerlendirme süreci.

Klinik değerlendirme sınavı *clinical evaluation exercise* Klinik performansın eğitim sürecinde klinik ortamlarda gözlemlendiği, geri bildirimlerle öğrenmenin desteklendiği değerlendirme yöntemi.

Klinik eğitim yönlendiricisi *clinical tutor* Klinik uygulamalarda, öğrenenin gözetiminden veya değerlendirilmesinden sorumlu öğretim elemanı, doktor veya diğer sağlık personeli *krş.* **eğitim yönlendiricisi**

Klinik karar verme *clinical decision-making* Karşılaşılan sağlık sorunlarına tanı koyma süreci.

Klinik rehberler *guidelines* Tanı koyma ölçütleri ve karar süreçleri, hasta yönetimi, tedavi gibi sağlık bakımı alanlarında yol gösterme amacıyla hazırlanan doküman. **Rehberler**

Klinik sözlü sınav *clinical oral examination, COE* Değerlendirmecilerin sözel olarak iletildiği sorulara veya isteklere ilişkin olarak öğrencilerin klinik performansını değerlendirdiği, yapılandırılmadığı takdirde geçerlik ve güvenilirlik kaygısı içeren bir değerlendirme yöntemi.

Klinik stajlar *clerkships* Tıp öğrencilerinin eğitim programının son yıllarında dönüşümlü olarak tıp uygulamaları yaptıkları dilimler.

Klinik yeterlik *clinical competence* Hasta bakımıyla doğrudan ilişkili görevleri geçerli veya kabul edilebilir şekilde uygulayabilmek.

Klinikle erken karşılaşma *early clinical contact* Klinik öncesi yıllarda hastalığı veya sağlık çalışanının rolünü öğrenmeyi güçlendirecek sosyal veya klinik bağlamda gerçek hastayla karşılaşma.

Koçluk *coaching* Hedefe ulaşmak, beceri veya yetkinlik geliştirmek için bir kişiye veya bir gruba yön verme veya yönlendirme.

Kolaylaştırıcı *facilitator* eğitim yönlendiricisi

Kontrol listesi *checklist* Yapılacak işlem veya uygulamanın basamaklar şeklinde tanımlandığı liste.

Kontrol listesiyle değerlendirme *checklist evaluation* Basamaklar şeklinde tanımlanan bir listeyle bir işlem veya uygulamanın değerlendirilmesi.

Konu temelli öğretim *subject-based teaching* İlgili alana ait değişmeyen evrensel bilginin önceden belirlenen konular ve düzeylerle öğrenciyi kazandırılmasını temel alan öğretim.

Koruma *prevention* Sağlam kişilerin hasta olmaması veya hastalıklara erken dönemde tanı konarak uygun tedavinin yapılabilmesi için kaynak, bulaşma yolu ve sağlam kişiye yönelik tüm işlemler.

Koruyucu hekimlik *preventive medicine* Bireylerin, toplumun sağlığına odaklanan; sağlığın geliştirilmesi ve korunmasını, iyilik hâlini, hastalıklardan, sakatlıklardan ve ölümden korunmayı hedefleyen hekimlik uygulamaları.

Kriter *criterion* ölçüt

Kurs *course* Öğretim ve öğrenim etkinlikleri dizisi.

Kurumsal amaçlar Akademik birimin eğitim, araştırma ve hizmet ile ilgili gerçekleştirmeye çalıştığı kazanımlardır. Akademik birim eğitim, araştırma ve hizmet öğelerine ilişkin kurumsal amaç ve hedeflerini; eğitim yaklaşımları, araştırma, hizmet sunumunda ortaya çıkan gelişmeleri dikkate alarak tanımlar.

Kurumsal dış değerlendirme programı Yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin, beş yılda en az bir defa olmak üzere Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından periyodik olarak gerçekleştirilecek dış değerlendirme süreci.

Kurumsal dış değerlendirme takımı Bir yükseköğretim kurumunun dış değerlendirme programını yürütmek üzere takım başkanı ve dış değerlendiricilerden oluşan takımı ifade etmektedir.

Kurumsal geri bildirim raporu (KGBR) Kurumsal dış değerlendirme programı kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumu için dış değerlendiriciler tarafından hazırlanan kurumun güçlü ve iyileşmeye açık alanlarını içeren rapordur.

Kurumsal iç değerlendirme Bir yükseköğretim kurumunun ya da programının kalitesini kendi içinde mekanizmalar yardımıyla değerlendirmesi.

Kurumsal iç değerlendirme raporu (KİDR) Yükseköğretim kurumunun; eğitim - öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idari hizmetlerine ilişkin kalite güvencesi süreçlerini izlemek amacıyla yükseköğretim kurumu tarafından her yıl hazırlanan rapor.

Kurumsal performans yönetimi

Performans yönetim modeli planlama aşamasıyla ile başlar. Planlama aşamasında; vizyon, stratejiler, iç ve dış paydaş beklentileri gibi unsurlar dikkate alınarak performans öncelikleri belirlenir. Bu aşamada uygun ölçüm sisteminin (ölçüm yöntemi, ölçütler, ölçüm araçlarından oluşur) de belirlenmesi gerekir. Daha sonra Sürekli İyileştirme ve Değişim Yönetimi uygulamalarıyla kurumsal performans geliştirilir. Belirli periyotlarda ise kurumsal performans ölçülür ve sonuçlar değerlendirilerek gözden geçirme süreci (Kurum İç Değerlendirme Raporları vb.) tamamlanır. Gözden geçirme sonucunda elde edilen bilgilerle de planlama aşamasına geri bildirim sağlanır. Dışsal gereksinimler ve performans referansları da performans değerlendirmede girdi sağlayarak bu süreçte yer alırlar. Performans referansları; rekabete dayalı kıyaslama, üniversite sıralamaları, dış değerlendirmeler, paydaş anketleri ve rakip analizlerinden oluşabilir.

Küçük grupta öğretim *small group teaching* Belirli bir konunun özgürce tartışılmasına tüm öğrencilerin katıldığı, öğrenen merkezli eğitim etkinliği.

KYS *short-answer questions, SAQ* “Kısa Yanıtlı Sorular” teriminin Türkçe kısaltması.

L

Liderlik *leadership* Sorunların çözümüne yönelik bilgiye dayalı karar verme ve uygulamalarla sorumluluk üstlenen kişi.

Liderlik Liderlik, ortak amaçları gerçekleştirmek üzere kurumun iç ve dış paydaşları arasında hedef birliği sağlama ve paydaş gruplarını yönlendirme sürecidir

Lisanslama *licensure* belgelendirme (II)

M

Madde item test maddesi

Madde analizi *item analysis* Bir testi oluşturan soruların kalitesini ve testi bir bütün olarak değerlendirilebilmek için öğrenci yanıtlarını ayrıntılı olarak inceleme ve yorumlama süreci. **Soru analizi**

MAE *Interprofessional Education, IPE* “Mesleklerarası Eğitim” teriminin Türkçe kısaltması.

MAİ *Interprofessional Collaboration, IPC* “Mesleklerarası İşbirliği” teriminin Türkçe kısaltması.

Mali Kaynakların Yönetimi Kurum finansal (mali) kaynaklarını, misyon ve stratejilerini başarmak üzere ve uygulamaların sürdürülebilirliğini güvence altına alacak şekilde yönetilmesidir.

Manken *manikin, mannequin* insan vücudunun tümü veya belirli bir bölümünü temsil eden araç.

MAÖ *Interprofessional Learning, IPL* “Meslekler arası Öğrenme” teriminin Türkçe kısaltması.

Mentor *mentor* yönder

Meslek dili *jargon* Aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığı.

Meslek etiği *professional ethics* Meslek mensuplarının uyması ve uygulaması beklenen ilke ve kurallar bütünü. **krş. Etik**

Meslekler arası *interprofessional* Karşılıklı

etkileşim zemininde birden çok meslek grubunun içinde olduğu, birden çok meslek grubunu ilgilendiren.

Meslekler arası eğitim *interprofessional education, IPE* İki veya daha fazla sayıda meslek grubu öğrencisinin, etkili iş birliğini geliştirmek ve sağlık hizmetinin niteliğini artırmak için konu hakkında ve birbirleri hakkında bilgi edinmelerini ve birbirlerinden öğrenmelerini sağlayan eğitim yöntemi. **MAE**

Meslekler arası iş birliği *interprofessional collaboration, IPC* Farklı meslek grubundan sağlık çalışanının, etkili iş birliğini geliştirmek ve sağlık hizmetinin niteliğini artırmaya yönelik bir ekip içinde birlikte çalışması. **MAİ**

Meslekler arası öğrenme *interprofessional learning, IPL* İki veya daha fazla meslek grubunun birlikte çalışma becerisini ve hizmet kalitesini artırmak amacıyla birlikte, birbirleri hakkında ve birbirlerinden öğrenmeleri. **MAÖ**

Mesleksi beceri laboratuvarı *clinical skills laboratory* Öğrencilerin temel mesleki becerileri gerçek hastalarla karşılaşmadan önce modeller veya mankenler üzerinde edinmelerine olanak sağlayan eğitim ortamı.

Mezun graduate Bir okulu bitirerek diploma almış (kimse).

Mezuniyet sonrası tıp eğitimi *graduate medical education, GME, postgraduate medical education* Bir akademik alanda lisans eğitiminin tamamlanmasının ardından uzmanlaşmayı sağlayan, eğitim, öğretim ve uygulamalı çalışmalarla ilgili bilimsel araştırmaların sonuçlarını ortaya koyup değerlendirmeyi kapsayan eğitim.

Mezunun toplumdaki rol ve sorumlulukları Mezunun alan eğitimi sürecinde kazandığı bilgi, beceri ve tutumları mesleksi değerler doğrultusunda toplumun beklentilerini karşılayabilecek yeterli ve yetkinlikte icra etme sorumluluğudur.

Mini-KD *mini-clinical evaluation exercise, mini-CEX* “mini-klinik değerlendirme” teriminin Türkçe kısaltması.

Mini-klinik değerlendirme *mini-clinical evaluation exercise, mini-CEX* Öğrenenlerin gerçek hastayla karşılaşmalarının gözlemlenerek değerlendirildiği ve başarımları konusunda gözlemciden yapıcı geri bildirim aldıkları biçimlendirici bir ölçme ve değerlendirme yöntemi. *krş.* **biçimlendirici sınav, iş ortamında değerlendirme, mini-KD**

Minimum temel gereksinimler *minimum essential requirements* Tıp fakültesi mezununun, uzmanlık eğitimine başlamaya veya (gözetim altında veya bağımsız) sağlık hizmeti sunmaya hazır olduğundan emin olmak için sahip olması gereken tıbbi temel bilgi, beceri, tutum, profesyonel davranış ve etik değerlerin tümü.

Misyon Yükseköğretim kurumunun “Neden varız?”, “Ne iş yaparız?” ve “Kime hitap ederiz?” gibi soruları yanıtladığı ve var oluş sebebini açıklayan bildirgesi.

Modifiye edilmiş metin tipi soru *modified essay question, MEQ* Özel bir tema / hasta senaryosu etrafında yapılandırılan, ardışık açık uçlu sorulardan oluşan test maddesi.

Mulaj *moulage* Simülasyona gerçekçilik katmak için makyaj ve kalıpların (kan, kusmuk, açık kırıklar vb.) insan veya simülatörün değişik bölümlerine (kol, göğüs, kafa vb.) uygulanması.

Müfredat curriculum eğitim programı

N

Nesnel örgün klinik sınav *objective structured clinical examination* yapılandırılmış klinik sınav

Nesnel yapılandırılmış klinik sınav *objective structured clinical examination* yapılandırılmış klinik sınav

Nicel quantitative **1.** Nicelikle ilgili, kantitatif. **2.** Sayılabilen, ölçülebilen niceliksel veriler.

Nitel qualitative **1.** Nitelikle ilgili, kalitatif. **2.** Sayılamayan, ölçülemeyen niteliksel veriler.

Nitelik geliştirme *quality improvement* Kalitenin artırılması için yapılan işlem.

Nitelik güvencesi *quality assurance* Bir şeyi tanımlayan temel özelliklerinin garantisi. Kalite güvencesi, kalite garantisi.

Norm dayanaklı *norm referenced* Bireyin performansıyla grup performansını karşılaştırmayı sağlayan.

Not sistemi *grading system* Öğrencilere ait sınav değerlendirmelerini belirli bir ölçekle sınıflandırıp sıralamaya koyan sistem.

NÖKS *objective structured clinical examination* “nesnel örgün klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

NYKS *objective structured clinical examination* “nesnel yapılandırılmış klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

O

Olgu yönetimi *case management* Bir hastanın sağlık ve bakım gereksinimlerini karşılamak için özellikle hastanın birden fazla sağlayıcıdan hizmet alması gereken durumlarda hizmetlerin eş güdümü.

Olguya dayalı öğrenme *case-based learning, CBL* Gerçek yaşamla bağlantılı senaryoların, olguların tartışıldığı, bilgi kazanımını, analizi, iletişim becerilerini destekleyen öğrenme yöntemi.

Organ temelli öğretim *organ-based teaching* Organ sistemleri temel alınarak yapılandırılmış eğitim.

OSCE *objective structured clinical examination* “nesnel yapılandırılmış klinik sınav” teriminin İngilizce kısaltması.

Oyunlaştırma *role playing* rol oynama

Ö

Öğrenen merkezli eğitim uygulamaları Öğrencilerinin öğrenme sorumluluğunu alabilecekleri ve kendi kendine öğrenme becerilerinin gelişmesini sağlayacak küçük grup çalışmaları, probleme dayalı öğrenim oturumları, özel çalışma modülleri gibi eğitim etkinlikleridir.

Öğrenme iklimi Öğrenme iklimi, öğrenmeyi etkileyen tüm değişkenleri kapsar. *Eğitici ve öğrenciler tarafından algılanan ve davranışlarını etkileyen öğrenme ortamının niteliği ve bunun temel alındığı ortak davranışlar bütünüdür.* Sunulan eğitim programının yanı sıra sınavlar, derslikler ya da uygulama alanındaki etkinliklerde farkına

varılan öğrenme iklimi; öğretim yapısı, yönetim, öğrenci başarısını değerlendirme sistemi, öğrencilere sunulan hizmetler, öğrencilerin özgürce katıldığı eğitici-sosyal faaliyetler ve fakültenin çevresiyle olan ilişkileri ile şekillenir. Kurumsal özelliklere göre farklılaşan *öğrenme iklimi, eğitim ortamının önemli bir bileşenidir.*

Ölçme değerlendirme uygulamalarının geçerliği Geçerlik, bir ölçme - değerlendirme aracının ya da yönteminin, ölçülmek istenen değişkeni ölçüp ölçmediğini ifade eder. Geçerlik, bir derece sorundur. İstatistiksel bir takım değer ve rakamlara indirgenemez, daha çok ya da daha az geçerli olabilir. Bir uygulamanın geçerliği, kullanılış amacına, uygulandığı gruba, uygulama ve puanlama biçimine de bağlıdır.

Ölçme - değerlendirme yöntemleri Bilgi, beceri, tutum gibi farklı öğrenme alanlarına yönelik ölçme - değerlendirme yöntem ve uygulamalarıdır.

Önceki öğrenmelerin tanınması Bireylerin örgün, hayat boyu öğrenme ve / veya serbest öğrenme yoluyla edinmiş olduğu öğrenme kazanımlarının resmi olarak tanınmasını ve belgelendirilmesini sağlamaktadır.

Öğrenci destek hizmetleri Öğrencilerin öğrenmeleri ve çeşitli özelliklerini geliştirmeleri için destek sağlamaya yönelik yapı ve birimler.

Öğrenci merkezli öğrenme – öğretme Öğrenme - öğretme süreçlerinde öğrencilerin dersin merkezinde olduğu aktif olarak derse katıldığı süreçlerdir. Kazanımlar / çıktılar, öğretim yöntem ve teknikleri, araç ve gereçler başta olmak üzere tüm öğeler etkileşime girerek öğrencilerin derste yaparak yaşayarak

öğrenme uygulamalarına yönelik yönergelere dönüşür.

Öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme Öğrencilerin ölçme - değerlendirme süreçlerinde aktif olarak görev almasıdır. Öğrencinin başarısı ve öğretim sürecinin etkililiği hakkında bilgi toplamak için ölçme ve değerlendirme tekniklerine başvurulur. Sürece ve ürüne dayalı ölçme değerlendirme yapılıdır.

Öğrenen learner Öğrenme, araştırma veya gözlem yoluyla veri elde etmeye çalışan kişi.

Öğrenen merkezli eğitim learner-centred education Eğitim programının öğrenenin gereksinimine ve elde edeceği yeterlilik veya yetkinliklere göre yapılandırıldığı eğitim modeli.

Öğrenilen eğitim programı learned curriculum İstenen eğitim programından öğrencilerin gerçekte öğrendikleri bölüm.

Öğrenme learning Bilgiyi araştırma veya gözlem yoluyla zihne yerleştirme, gerektiğinde geri çağırma ve kullanma süreci.

Öğrenme kaynakları learning resources Bilgi elde etmek için kullanılan yazılı, görsel, işitsel eğitim materyali.

Öğrenme kaynakları Öğrencilerin öğrenme eylemlerini gerçekleştirdikleri ve öğrenmeleri için destek ve tamamlayıcı olan kaynaklardır.

Öğrenme ortamı learning environment Paydaşları öğrenen, öğreten ve eğitim programından oluşan, öğrenme sürecinin gerçekleştiği ortam.

Öğreten merkezli eğitim teacher-centred

education Tüm kararların öğretmen tarafından alınması ve uygulanması, öğrencinin ise kendisine sunulan içeriği pasif bir şekilde dinlemesi ve izlemesi esasına dayalı eğitim.

Öğretim instruction **1.** Belli bir amaca göre gereken şeyleri öğretme işi. **2.** Bir eğitim kurumunda bir küme öğrenciye belli dal veya konularda bilgi verme. **3.** Öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme eylemi.

Öğretim hedefleri instructional objectives Bir öğretim dönemi sonunda kazandırılacak olan hedefler.

Öğretim üyesi faculty Yükseköğretim kuruluşlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi, akademisyen.

Ölçek scale Kıyaslama, tanımlama aracı.

Ölçme measurement ilgilenilen niteliklerin veya özelliklerin amaca, araca ve olanaklara bağlı olarak nicelleştirilmesi veya sayısallaştırılması çabası, işlemi veya süreci.

Ölçün standard Bir yargıya varmak veya değer vermek için başvurulmuş ilke, kıstas, kriter. **Standart**

Ölçüt criterion Bir yargıya varmak veya değer vermek için başvurulmuş ilke. **Kriter**

Ölçüt belirleme standard setting Ölçme değerlendirme sonuçlarını (geçme-kalma sınırını) belirleyen kesme (cut-off) puan değerini belirleme yöntemi. *krş.* kabul edilebilir başarı düzeyi. Standart belirleme, geçme notu belirleme

Ölçüt imi benchmark Herhangi bir konuda yapılacak değerlendirmede temel alınan ölçüt veya değer.

Ölçüte dayalı değerlendirme criterion-referenced assessment Önceden belirlenmiş bir ölçüte göre değerlendirme (o ölçüte ulaşıldığının veya üstüne çıkıldığının değerlendirilmesi).

Ön araştırma pilot study Ana araştırmanın temel bileşenlerinin kullanılabilirliğini değerlendirmek amacıyla öncesinde yürütülen küçük ölçekli çalışma.

Ön bilgilendirme prebriefing Simülasyon uygulaması öncesinde katılımcıları bilgilendirme, hazır bulunuşluğu sağlama.

Ön test pretest Eğitim sürecinin başlangıcında uygulanan ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini değerlendiren test.

Örgün eğitim formal education **1.** Kişilerin iş ve meslek alanlarında çalışmaya başlamadan önce okul veya okul niteliği taşıyan yerlerde genel ve özel bilgiler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen eğitim. **2.** Düzenli, planlı ve yöntemli biçimde verilen herhangi bir eğitim.

Örgün eğitim programı explicit curriculum Örgün eğitime ait ders planı ve ilgili tüm belgelerini içeren program. **Müfredat**

Örtük eğitim programı hidden curriculum Resmî olarak tanımlanmamış, sosyal ve toplumsal etkileşimler sonucu ortaya çıkan bazı değer ve normların öğrencilere aktarıldığı program. **gizli eğitim programı**

Öz değerlendirme self-assessment Konuyla ilgili kendi bilgi ve beceri düzeyini ayırt edebilme.

Öz değerlendirme Kurumun toplumsal katkı uygulamalarını kendisinin ölçütlere göre kapsamlı değerlendirmesini içerir.

Öz düzenleyici öğrenme *self regulated learning* Kişinin kendi bilişsel süreçlerini tanıma, kendi kendine öğrenme yolunda kullandığı süreç ve strateji.

P

Parça görev eğitici *task trainer, part-task trainer, partial task trainer* Öğrenilen işlem veya becerinin (venöz kan alma, lomber ponksiyon yapma, göğüs tüpü yerleştirme vb.) anahtar özelliklerinde eğitim vermek üzere tasarlanmış maket veya model.

Paydaş Bir yükseköğretim kurumu için paydaş; kurumun eğitim - öğretim, araştırma - geliştirme ve toplumsal katkı faaliyetleri ile ilişkili olan kamu ve özel sektörde yer alan kurum ve kuruluşlar ile doğrudan toplumdaki bireylerin dahil olduğu geniş bir kitleyi ifade eder.

Paydaş katılımı Bir yükseköğretim kurumunun mevcut başarıları ve geleceğe yönelik planları hakkında paydaşlarla iletişim kurmayı ve görüşlerini almayı içerir. Paydaş görüşleri daha sonra iyileştirme sürecine uygun şekilde dahil edilebilir.

PDÖ *Problem-Based Learning, PBL* "Probleme Dayalı Öğrenim" teriminin Türkçe kısaltması.

Performans *performance* Belirli bir görevi yerine getirme. **Başarım**

Performans değerlendirme *performance assessment* Sınama durumlarında öğrencilerin belirli bir görev veya işteki edim düzeylerini belirlemeye yönelik yapılan değerlendirme.

Performans göstergesi Bir yükseköğretim kurumunun stratejik amaç ve hedeflerine

ulaşmadaki başarısını ölçmek için kullandığı parametrelerdir. Performans göstergeleri, belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Performans göstergeleri, ölçülebilirliğin sağlanması için miktar ve zaman boyutunu içerecek şekilde ifade edilir.

Planlanan eğitim programı *planned curriculum* Uygulamak üzere hazırlanan eğitim programı.

Politika belgesi Bir yükseköğretim kurumunda yürütülen fonksiyonun kendisi için ne anlama geldiğini, hangi süreç veya mekanizmaları içerdiğini, nasıl örgütlendiğini kısaca özetleyen metinlerdir.

Pratik *practice* alıştırma

Pratik yapmak *practice* alıştırma yapmak, uygulama yapmak

Problem çözme *problem solving* Bir problemin tanımlanması, nedenlerinin belirlenmesi, çözüm alternatiflerinin bulunarak uygulanması eylemi.

Probleme dayalı öğrenim *problem-based learning, PBL* Bir senaryo temelinde ve saptanan sağlık sorunlarının çözümlenmesine yönelik çalışma sürecinde öğrencilerin önceki bilgilerini kullanmaları, gereksinim duydukları öğrenim hedeflerini belirlemeleri, öğrenmeleri ve tartışmalarına dayanan öğrenci merkezli aktif eğitim yöntemi.

Profesyonizm *professionalism* Yaşantımızdaki söz ve sorumlulukları uygulamak için gerekli nitelikler seti, mesleğe ilişkin profesyonelleşme süreci.

Program çıktıları Öğrencilerin ilgili programdan mezun oluncaya kadar

kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir.

Program değerlendirme program evaluation Eğitim programının izlenmesi, niteliği ve etkinliğinin artırılması amacıyla tasarımı, uygulaması ve sonuçlarına ilişkin bilgilerin sistematik olarak toplanması ve analiz edilmesi süreci.

Program geliştirme program development Eğitim programının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen bulgulara göre yeniden düzenlenmesi süreci.

Proje tabanlı öğrenme project based learning Öğrencilerin otantik, ilgi çekici ve karmaşık bir sorunun veya yaşamlarında karşılaşılabilecekleri gerçek bir problemin çözümü üzerinde bireysel veya küçük gruplar hâlinde yaşama benzeyen bir yaklaşımla çalıştıkları öğrenme.

Psikomotor alan psychomotor domain Duyu organları, zihin ve kas koordinasyonunu gerektiren becerilerle ilgili alan. **devinişsel alan**

Puanlama yönergesi rubric Öğrenci performansının daha önceden belirlenen ölçütlere göre dereceli olarak puanlanması.

R

Rastlantısal öğrenme incidental learning Önceden planlanıp amaçlanmayan, bir etkinlik veya yaşantı sonucu rastgele koşullar içerisinde gerçekleşen öğrenme.

Refleksiyon reflection yansıtma

Rehber hasta guiding patient Kendi bedeni üzerinde girişimsel (ürolojik, rektal

ve genital) muayeneleri öğretmek üzere eğitim almış standart hasta.

Rehberler guidelines klinik rehberler

Rehberli öğrenme guided learning Eğiticinin yönlendirmesi, yardımı ve önerileriyle tasarlanmış bir plana göre gerçekleşen öğrenme.

Rol oynama role play, role playing Bilgi ve becerilerin geliştirilmesi veya artırılması için öğrenenlerin bir olgudaki belirli rolleri sergilediği deneyime dayalı eğitim tekniği.

Rolden çıkma de-roling Simülasyon uygulaması sonrasında üstlenilen görevde canlandırılan kişi olmaktan uzaklaşma, canlandırılan kişiye dışarıdan bakma.

S

Sağlığın geliştirilmesi health promotion Sağlık eğitimi, nitelikli sağlık hizmeti, çevre koşullarının iyileştirilmesi gibi çalışmalarla bir toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi.

Sağlık health Herhangi bir hastalık ve sakatlık hâlinin olmaması, beden, ruhen ve sosyal bakımdan tam bir iyilik durumu.

Sağlık bakımı health care Bireylerin ve toplumun bedensel ve ruhsal sağlıklarını korumak, iyileştirmek için programlı ve planlı olarak sunulan örgütsel ve teknik hizmetler.

Sağlık düzeyi health status Bir toplumun sağlıklılığının ifadesi.

Sağlık hizmeti niteliği quality of care Topluma sunulan koruyucu ve tedavi edici her türlü hizmetin özellikleri.

Sağlık hizmetleri health services Toplumun sağlıkla ilgili istek ve gereksinimlerini

karşlamak amacıyla ülke düzeyinde örgütlenmiş kurumlar tarafından gerçekleştirilen hizmetler.

Sağlık politikası *health policy* Sağlık hizmetlerinin örgütlenme modeli, finans kaynakları, kullanılacak insan gücünün tür ve nitelikleri, hizmetin sunulduğu biçimi gibi konularda üst düzeyde belirlenen ilke ve kuralların tümü.

Sağlık sistemi *health system* Bir toplumun sağlık düzeyini yükseltmek amacıyla sunulan ve toplum tarafından kullanılan tüm etkinlikler.

Sağlık yönetimi *health management* Sağlık hizmetlerinin planlanması, örgütlenmesi, işletilmesi, eş güdümü, denetlenmesi ve değerlendirilmesi etkinliklerinin bütünü.

Sağlıklı davranış *healthy behavior* Hastalık ve ölümleri azaltabilen sağlıklı yaşam biçimi uygulamaları veya davranışları.

Sanal gerçeklik *virtualreality* Bilgisayar teknolojisi kullanılarak nesnelerin var olduğu duygusunu veren, üç boyutlu ve etkileşimli bir dünya (çevre) yaratılması.

Sanal hasta *virtual patient* Metinle (olgu) sınırlı veya etkileşimli olarak tasarlanmış ekran temelli hasta uygulamaları.

Seçmeli *elective* Zorunlu olmayan. *krş. seçmeli program*

Seçmeli program *elective programme* Öğrencilere zorunlu tıbbi dersleri içermeyen kendi seçimleri olan konular veya projeleri seçme fırsatının verildiği eğitsel program.

Seçmeli programlar Ders, uygulama, staj, alan dışı uygulamalar, özel çalışma modülleri gibi öğrencilerin kendi eğilimlerine ve ilgi alanlarına uygun

konularda daha derin çalışmalar yapmalarına olanak sağlayan, öğrencilerin seçerek katıldıkları, programın kredi yüküne dahil edilmiş eğitim programlarıdır.

SH Simulated Patient (SP), Standardized Patient (SP) "Simüle Hasta / Standart Hasta" teriminin Türkçe kısaltması.

Sınama *assessment* Eğitimde öğretme ve öğrenmenin etkisinin belirlenmesi amacıyla söz konusu eğitimle ilgili verilerin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanması sistematik süreçlerini içeren olgusal veya sayımsal işlem.

Sınanan *examinee* Bir sınav uygulamasında uygulamanın hedef kişisi, sınav olan kişi

Sınav *examination* Kişilerin bilgi, beceri veya tutumlarının derecesini veya düzeyini anlamak için yapılan yoklama.

Sınav olan kişi *examinee* sınanan

Sınayan *examiner* Ölçme ve değerlendirme uygulamasını gerçekleştiren (kişi). **Ayirtman**

Simülasyon *simulation* Kişilerin uygulamak, öğrenmek, değerlendirmek, test etmek, sistem ve/veya insan eylemlerini anlamak için gerçek bir olaya benzer deneyim yaşamasına olanak sağlayan bir durum veya ortam yaratan teknik. benzetim *krş. Simülatör*

Simülasyon gerçeklikliği *simulation fidelity* Belirli bir simülasyon uygulamasının gerçek duruma benzerlik derecesi. "low-medium-high fidelity: düşük- orta-yüksek gerçeklikli"

Simülatör *simulator* Simülasyonu gerçekleştirmeye yarayan düzenek, cihaz,

bilgisayar programı veya sistem. *krş.*

Simülasyon

Simüle hasta *simulated patient, SP* Gerçek bir hastayı (yalnızca öyküsünü değil, beden dili, fizik bulguları, duygusal ve kişilik özelliklerini de ortaya koyarak) her görüşmede tutarlı biçimde sunmak üzere eğitilmiş gerçek hasta veya sağlıklı birey.

Simüle hasta / müvekkil vb. Belli bir durum konusunda doğru öykü ve bulgular tablosu çizilmesi amacı ile eğitilmiş normal bir kişidir.

SMG *Continuing Professional Development, CPD* "Sürekli Mesleki Gelişim" teriminin Türkçe kısaltması.

Sonuç *outcome* ürün

Sonuç temelli eğitim *outcome-based education* ürün temelli eğitim

Soru analizi *item analysis* madde analizi

Soru bankası *item-bank* Test sorularının hazırlanması, toplanması, biriktirilmesi, sınava seçilmesi, analizi vb. işlevleri olan genellikle elektronik ortam.

Sosyal güvenilirlik *social accountability* Tıp Fakültelerinin eğitim, araştırma ve sağlık hizmeti etkinliklerini toplumun, bölgenin ve/veya görev yapmak zorunda oldukları ulusun öncelikli sağlık sorunlarına yönlendirmeye yöneltme yükümlülüğü.
hesap verebilirlik, güvenilirlik

Sosyal sorumluluk *social responsibility* Toplumun gereksinimlerine yanıt verme görevinin farkında olma durumu.

Sosyal sorumluluk projeleri Toplumun gereksinimleri doğrultusunda sosyal gelişim ve iyileşme sağlamak amacıyla bireysel ekonomik kazanç gözetmeden gönüllülük temelinde hazırlanan,

gerçekleştirilen ve süreklilik sağlanan etkinliklerdir.

Sosyal yanıt verebilirlik *social responsiveness* Toplumun gereksinimlerine önem ve öncelik veren davranış biçimi.

Sosyal yükümlülükler Akademik birimin kendi alanına ilişkin ya da daha geniş bakış açısı ile toplumun öncelikli sorunlarını kavrayan, önleyen, çözüm üreten, geliştiren, belirleyicilerine müdahale edebilen mezun yetiştirme yükümlülüğüdür. Bu kavram, sosyal sorumluluk, sosyal duyarlılık ve sosyal güvenilirlik (hesap verebilirlik) bileşenlerini içerir.

Sözlü sınav *oral examination* Sorulan sorulara sözlü yanıt verilmesi gereken sınav.

Standart *standard* ölçün

Standart belirleme *standard setting* ölçüt belirleme

Standart hasta *standardized patient, SP* Gerçek bir hastayı (yalnızca öyküsünü değil, beden dili, fizik bulguları, duygusal ve kişilik özelliklerini de ortaya koyarak) görüşmeden görüşmeye geçmeyen ve tutarlı biçimde sunmak üzere eğitilmiş gerçek hasta veya sağlıklı birey.

Standardize hasta / müvekkil vb. Simüle hasta / müvekkil vb. yanı sıra kendi hastalıklarını standardize ve değişmez bir şekilde anlatması için eğitilmiş gerçek kişilerdir.

Standart katılımcı *standardized participant, SP 1.* Bir senaryo içerisinde hasta dışında kalan ve gereğince kendisine tanımlanan davranışları göstermek üzere eğitim almış kişi (hasta yakını, personel,

sağlık çalışanı). **2.** Sağlık dışında bir alanda yürütülen simülasyon uygulamasında yer alan, senaryoda tanımlı kişiyi canlandırmak üzere eğitim almış kişi.

Standart sözlü sınav *standardized oral examination, SOE* Hekimin gerçekçi hasta olguları kullanılarak hazırlanmış standart soruları yönelterek uyguladığı bilgi sınavı.

STE *Continuing Medical Education, CME* “Sürekli Tıp Eğitimi” teriminin Türkçe kısaltması.

Sunum *lecture* Bilgiyi öğrenen konumundaki kişiye, görsel ve işitsel araçlar kullanarak aktarma süreci.

Sunuş yoluyla öğretim *expository teaching* Belirli bir konudaki temel kavram, ilke ve genellemelerin ardışıklık ilkesine göre öğrencilere açıklanarak aktarılması ve interaktif yöntemlerle pekiştirilerek ve anlamlandırılarak öğrenciye kazandırılması yoluyla öğretim.

Süreç yönetimi Kurumun süreçlerinin belirlenmesi, tanımlanması, sahiplendirilmesi, sürekli izlenmesi ve iyileştirilmesidir.

Süreçler yönetimi Yönetim yapısını süreçlere odaklanarak oluşturmaktır. Her seviyede süreçleri sahiplendirmek ve kurumsal hedefler doğrultusunda süreçleri yönetmektir. Böylece kurumda süreç sahipleri süreçlerin hedeflendiği şekilde çalışmasından, izlenmesinden ve gerektiğinde iyileştirilme çalışmalarının başlatılmasından sorumludur.

Sürekli mesleki gelişim *continuing professional development, CPD* Mesleki alanda kendini geliştirme ve sosyal yetkinlik, yönetsel beceri gibi tıp dışı alanlarda da yeterliğin geliştirilmesini amaçlayan eğitim etkinlikleri.

Sürekli mesleki gelişim Mezuniyet öncesi eğitim ve / veya mezuniyet sonrası eğitimi tamamladıktan sonra başlayan ve her mezunun çalışma hayatı boyunca devam eden, eğitim ve gelişim dönemidir. Gelişmeler doğrultusunda eğitim ve alanındaki mevcut mesleki bilgilerin güncellenmesini kapsamaktadır.

Sürekli tıp eğitimi *continuing medical education, CME* Hekimlerin bilgi, beceri ve mesleki yeteneklerini geliştirmeyi, pekiştirmeyi ve uygulamayla ilgili ilişkilerini sürdürmeyi amaçlayan; örgün eğitim etkinlikleri dışındaki eğitim etkinlikleri. *krş. sürekli mesleki gelişim, SMG*

T

Takım çalışması *teamwork* Farklı yetkinliklere ve görüşlere sahip bireylerin belirlenen ortak hedeflere etkin şekilde ulaşmak amacıyla bir araya gelerek güç, emek ve bilgilerini birleştirmesi.

Takıma dayalı öğrenme *team-based learning, TBL* Kalabalık sınıflarda çok sayıda küçük öğrenci takımının aynı ortamda çalıştırılmasıyla uygulanan öğrenci merkezli aktif eğitim yöntemi.

Tam öğrenme *mastery learning* Öğrenenin konuya hâkim olması için küçük gruplarda yeterli zaman ve bireyselleştirilmiş geri bildirim verilerek bilgisini ilerletmesine olanak tanıyan öğretim felsefesi.

Tamamlayıcı öğretim *remedial instruction* Öğrenme eksikliklerini gidermek için yapılan ek eğitim çalışmaları.

Tanı *diagnosis* Bir sorun veya klinik durum karşısında elde edilen verilerden yola çıkarak varılan sonuç, tanı koyma.

Tartışma discussion Bir sorun karşısında farklı fikirlerin veriler, gerekçeler ve olaylar üzerinden aktarılması ve değerlendirilmesi.

Taska dayalı öğrenim task-based learning, TBL taska dayalı öğrenme

Taska dayalı öğrenme task-based learning, TBL Klinik tıp eğitimi döneminde uygulanması önerilen, probleme dayalı öğrenim, entegre sistemi multidisipliner öğretim ve öğrenme bakış açısıyla kaynaştırıcı, farklı disiplinlerin zengin öğrenme fırsatlarını öğrenciye sunan eğitim modeli. taska dayalı öğrenim

Taşınır ve taşınmaz kaynakların yönetimi Kurum, taşınır ve taşınmaz tüm fiziksel kaynaklarının yönetiminde kaynakların sürdürülebilirliğini ekonomik ve ekolojik açıdan etkilerini dikkate alarak yönetmelidir.

Taydaş peer akran

TDÖ (I) task-based learning, TBL "Taska Dayalı Öğrenme" teriminin Türkçe kısaltması.

TDÖ (II) task-based learning, TBL "Taska Dayalı Öğrenim" teriminin Türkçe kısaltması.

TDÖ (III) team-based learning, TBL "Takıma Dayalı Öğrenme" teriminin Türkçe kısaltması.

Tedarik zinciri Bir ürün ya da hizmetin tedarikçiden müşteriye ya da hizmet alıcılara kadar geçirdiği tüm süreçtir.

Tek meslekli uniprofessional Tek meslek grubuna yönelik, tek meslek grubunu ilgilendiren.

Teknik beceriler technical skills Sağlık

alanında, belirli bir tıbbi görevi başarmak için gereken bilgi, beceri ve yeti. Örneğin damar yolundan ilaç uygulama becerisi. **krş. teknik olmayan beceriler**

Teknik olmayan beceriler non-technical skills Sağlık alanında, belirli bir tıbbi görevi başarmak için gereken ve teknik beceriler dışında kalan (iletişim, liderlik, takım çalışması, durumsal farkındalık, karar verme, kaynak yönetimi, güvenli uygulama, olumsuz olayın en aza indirilmesi/azaltılması ve profesyonellik) beceriler. **krş. teknik beceriler**

Temel sağlık hizmetleri primary health care Pratik temellere oturmuş, bilimsel ve sosyal açıdan kabul edilebilir yöntemler ve teknoloji kullanılarak yapılan, bireylerin veya ailelerin tam katılımını sağlayabilecek ve kabul edilebilecek bir maliyette olan, evrensel düzeyde ulaşılabilir sağlık hizmetleri.

Tersyüz edilmiş sınıf flipped classroom tersyüz sınıf

Tersyüz sınıf flipped classroom Öğrencilerin bilgi edinme gibi temel düzeyde beceri gerektiren görevleri sınıf dışında ve ders öncesinde, ilgili uygulama, problem çözme, yaratıcılık gibi üst düzey becerileri gerektiren görevleri ise sınıfta ve öğretmen rehberliğinde gerçekleştirdikleri eğitim yöntemi. **tersyüz edilmiş sınıf**

Test maddesi item Bir ölçme veya sınavda aracıda yer alan, önerme veya soruların her biri.

Tıbbi bilişim medical informatics Sağlık hizmetinin iyileştirilmesi ve hastaların daha nitelikli bakım almasını sağlamak için hem tıp hem de bilgisayar bilimlerindeki becerilerin bir araya geldiği bilim dalı.

Tıp eğitici medical educator Tıp eğitimi

süreçlerinde yer alan eğitici. *krş. tıp eğitimi, tıp eğitimcisi*

Tıp eğitimcisi *medical educationist* Tıp eğitimi alanında uzman kişi. *krş. tıp eğitimi, tıp eğitimcisi*

Tıp eğitimi *medical education* Bir kişinin tıp uygulamalarını yapma yetkinliğine ulaşması için bilgi, beceri, deneyim, özellik, sorumluluk ve değerlerin bütünleşmesini içeren öğrenme-öğretme süreci. *krş. tıp eğitimcisi, tıp eğitimcisi*

Tıp fakültesi *medical school* Mezuniyet öncesi ve sonrası tıp eğitimi programları uygulayan yükseköğretim kurumu.

Tıpta insan bilimleri *humanities in medicine* Tıp ve tıp eğitiminde edebiyat, tarih, felsefe, etik, sosyoloji, antropoloji, sanat, psikoloji gibi insan odaklı alanları içeren disiplinler arası bir yaklaşımdır. *krş. insan bilimlerinde tıp*

Topluluk *community* Nitelikleri bakımından bir bütün oluşturan kimselerin hepsi, toplum.

Topluma dayalı eğitim Öğrenme etkinliklerinin toplum içinde yürütüldüğü, sadece öğrencilerin değil, eğitimcilerin, toplum bireylerinin, farklı sektör temsilcilerinin eğitim deneyimlerine aktif olarak katıldığı, toplumdan en geniş şekilde yararlanması yaklaşımıdır.

Topluma yönelik eğitim Eğitim programının, toplumun öncelikli, sık görülen ve önemli sorunları ve gereksinimleri dikkate alınarak düzenlenmesidir.

Toplumsal katkı Yükseköğretim kurumlarının, sahip oldukları bilgi potansiyelini, çeşitli mekanizmalar aracılığıyla topluma transfer etmeleri, toplum için yarar sağlamalarıdır.

Toplumsal katkı çıktısı Bir kurumun yaptığı toplumsal katkı uygulamalarının katkısı alan bireyler ya da toplum üzerinde meydana getirdiği bilişsel, duyuşsal ya da psiko-motor kazanımlar olarak tanımlanabilir.

Toplumsal katkı fonksiyonları ve uygulamaları Toplumsal katkı fonksiyonları bir kurumdaki yapılan toplumsal katkı süreçlerindeki çeşitliliğini ifade etmektedir. Uygulamalar bu fonksiyonlara göre yapılan çeşitli etkinlikleri kapsar.

Toplumsal katkı kaynakları Yükseköğretim kurumlarının topluma yönelik hizmetler için ayırmış olduğu kaynaklar ile bu tür hizmetlerden elde etmiş olduğu mali kaynaklar.

Toplumsal katkı politikası Yükseköğretim kurumlarının, öğrencilerin dışında, içinde buldukları topluma (bölgeye, yöreye) yönelik çıktı ve yararlarıyla ilgili vizyon ve / veya misyonları.

Toplumsal katkı strateji ve hedefleri Toplumsal katkı stratejisi kurumun toplumsal katkı uygulamaları ile ilgili ortak bakış açısını yansıtır. Stratejiler, kurumun hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren kararlar bütünüdür. Hedefler bir kurumun toplumsal katkı ile ilgili stratejik amaçlarının gerçekleştirilmesine yönelik öngörülen çıktı ve sonuçlarıdır.

Toplum yönelimli eğitim *community-oriented education* Eğitim programı ve hedeflerinin toplumun öncelikli sağlık sorunlarına göre yapılandırılması.

Topluma dayalı eğitim *community-based education, CBE* Eğitim etkinliğinin belirli bir bölümünün toplumun içinde gerçekleştiği eğitim programı.

Toplumsal sorumluluk *social accountability* sosyal sorumluluk

Tutum *attitude* Tutulan yol, tavır.

Tümel değerlendirme *holistic assessment* bütüncül değerlendirme

Tümel değerlendirme *portfolio assessment* gelişim dosyası değerlendirme

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yükseköğretim dahil, mesleki, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yollarıyla kazanılan tüm yeterlilik esaslarını gösteren ulusal yeterlilikler çerçevesidir. (<http://www.myk.gov.tr/index.php/en/tuerkiye-yeterlilikler-cercevesi>)

U

Ulusal çekirdek eğitim programı Akademik birimlerin kendi eğitim programlarını geliştirirken esas alacakları ulusal düzeyde hazırlanan çerçeve programdır.

Uluslararası akademik alan eğitimi amaç ve hedefleri ^{İSEP}Uluslararası kabul görmüş, akademik alanda çalışan ilgili kuruluşlarca kanıta dayalı belirlenmiş ve yayınlanmış amaç ve hedeflerdir.

Ustalık *mastery* Bir şeyde tam denetime, tekniğe veya üstün beceriye sahip olma veya sergileme.

Uygulama *practice* alıştırma

Uzaktan eğitim *distance education* Amaç, hedef, süre ve çıktısı belirlenmiş eğitim programının çevrim içi yöntemler veya farklı yollarla farklı mekânlarda olan

kişilere ulaştırılmasıyla yürütülen eğitim.

Uzmanlık eğitimi *residency* Belirli bir alanda yeterlik ve yetkinlik kazandırma amacıyla planlanmış olan eğitim programı.

Uzun olgu *long case* Bir klinik sorunun neden, süreç ve sonuçlarını içeren eğitim materyali.

Ü

Ürün *outcome* Bir tutum veya davranışın ortaya çıkardığı sonuç veya kazanım.

Ürün temelli eğitim *outcome-based education* Girdiler veya süreçlerden çok, belirlenen hedeflere yönelik oluşan çıktılara odaklanan eğitim yaklaşımı, sonuç temelli eğitim.

Üstbilis *metacognition* Kişinin kendi düşünme süreçlerinin farkında olması ve bu süreçleri kontrol edebilmesi. **bilisötesi**

V

Verimlilik *efficiency* Zaman ve kaynakları yerinde kullanarak bir görevi tamamlayabilme veya sonuç elde etme.

Vizyon Yükseköğretim kurumunun “Nereye varmak istiyoruz?”, “Gelecekteki statü - konumumuz ne olacak?” ve “Amacımız nedir?” gibi soruları yanıtladığı geleceğini tanımladığı bildirgesi.

Y

Yanlılık *bias* Taraf tutma, ön yargılı yaklaşma.

Yansıtıcı düşünme *reflective thinking* Öğrenenin kendi deneyimleriyle bilgiler

edinmesi, bu bilgileri kullanması, yeni bilgilerle ilişkilendirmesi ve kendini değerlendirmesi. *krş. Yansıtma*

Yansıtma *reflection* Bir süreç sonrasında o süreçte yaşanan durum ve duyguları gözden geçirerek sonuçlarını değerlendirme ve bir sonraki süreçte neler yapılabileceğini belirtme, refleksiyon. *krş. yansıtıcı düşünme*

Yapıcı geri bildirim *constructive feedback* Bir eylem veya olgunun olumlu ve geliştirilebilecek noktalarını ortaya koymayı ve alıcının gelişimini sağlamayı amaçlayan geri bildirim. *krş. geri bildirim*

Yapılandırılmış klinik sınav *objective structured clinical examination, OSCE* Klinik bilgi/beceri veya mesleksi becerilerin ölçme ve değerlendirilmesinde kullanılan, istasyon veya istasyonlardan oluşan sınav veya sınav düzeneği. **nesnel örgün klinik sınav, NÖKS, nesnel yapılandırılmış klinik sınav, NYKS, yapılandırılmış klinik sınav, YKS, yapılandırılmış objektif klinik sınav, YOKS**

Yapılandırılmış objektif klinik sınav *objective structured clinical examination* yapılandırılmış klinik sınav

Yaşam boyu öğrenme *life-long learning* İnsanın hayatı boyunca bilgiye ulaşma ve kendini geliştirmeye devam etmesi.

Yaşam boyu öğrenme *life-long learning* Bireyin yaşamı süresince üstleneceği rol, içinde bulunacağı durum ve ortamlarda güvenle, yaratıcılığa dayalı ve zevkle uygulayabileceği mesleksi ve sosyal bilgi, beceri ve değer anlayışı sağlayan sürekli gelişim sürecidir.

Yaşam kalitesi *quality of life* Birey veya toplumun genel refah düzeyi.

Yaşantısal öğrenme *experiential learning* deneyerek öğrenme

Yatay ve dikey entegrasyon Eğitim programının düzenlenmesi ve uygulanması sırasında aynı uygulama dilimi içindeki (yatay) ya da önceki ve sonraki uygulama dilimleri arasındaki (dikey) farklı disiplin ve kavramların birlikte ele alınmasıdır.

Yazılı yoklama *essay test* Yanıtların uzun anlatımlar şeklinde yazılmasının istendiği sınav yöntemi.

Yazılı, kompozisyon türü *essay* Konuyu etkili ve düzgün bir biçimde anlatmak için yaptırılan yazılı çalışma.

Yerinde simülasyon *in-situ simulation* Gerçek çalışma ortamında yürütülen simülasyon.

Yeterliğe dayalı eğitim *competency-based education* Öğrenenlerin beceriyi kendi hızında edinmesi ve geliştirmesine olanak sağlayan, kolaylaştırıcı ve rehberler eşliğinde yaparak öğrenmeye dayalı öğrenci merkezli eğitim yöntemi.

Yeterlik *competence* Eğitim sürecinin belirli bir noktasında içerikle ilgili bilgi, beceri ve tutumları yeterli düzeyde edinmiş olma durumu.

Yeterlik Bireylerin, bilgi, beceri, tutum, değer, davranış gibi yönlerden sahip olmaları öngörülen özellikler ya da nitelikler bütünüdür ifade eder. Bir meslek alanına özgü görevlerin yapılabilmesi için gerekli olan mesleki bilgi, beceri ve tutumlara sahip olma durumu.

Yeterlik / yetkinlik / kazanımlar (program çıktıları) Akademik birim mezununun sahip olması beklenen bilgi - beceri, davranış ve sosyal bilimler, hukuk,

toplumsal ve etik değerler eğitimleriyle kazanılmış becerileridir.

Yeterlik kurulu board ilgili uzmanlık eğitimini düzenleyen, programın geliştirilmesi, değerlendirilmesine yönelik standartlar belirleyen, yeterlik belgelendirmesi ve eğitim birimlerinde akreditasyon çalışmaları gerçekleştiren yapı.

Yeterlik kurulu sınavı board examination Yeterlik kurulları tarafından gerçekleştirilen, uzmanlık eğitiminin gerektirdiği yetkinlikleri ve eğitim programı hedeflerini kapsayan, kabul edilebilir başarı düzeyinin üzerinde başarı gösteren adaylara yeterlik belgesi verilen sınav.

Yetişkin eğitimi adult education Zorunlu okul yaşı üzerindeki bireylere okullarda kazandırılan bilgi ve beceriler dışında veya onları zenginleştirici nitelikte bilgi ve beceriler kazandırmayı amaçlayan örgün eğitim çalışması. **krş. yetişkin eğitimi bilimi**

Yetişkin eğitimi bilimi andragogy Eğitimi yetişkinlerin öğrenme özelliklerine göre yapılandırarak öğrenmelerine yardımcı olmayı amaçlayan bilim ve sanat. **krş. yetişkin eğitimi**

Yetkinlik competency Tanımlanmış bir alandaki bilgi, beceri ve tutum gerektiren görevleri tam olarak yerine getirebilme durumu.

YKS objective structured clinical examination “yapılandırılmış klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

YOKS objective structured clinical examination “yapılandırılmış objektif klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

Yönder mentor Herhangi bir iş yerinde farklı görevlerde çalışarak deneyim kazanmış, danışan kişinin hedefine ulaşmasını sağlayacak yolu bulmasına yardımcı kimse, akıl hocası, mentor.

Yönetim bilişim sistemleri Çeşitli bilişim sistemleri yoluyla yönetilen bilgilerin yöneticilerin yararlanacağı ve kararlarında kullanabileceği şekilde analiz eden, görselleştiren ve erişilebilir hale getiren bilişim sistemidir.

Yönetsel yapılanma Kurumun eğitim - öğretim, araştırma - geliştirme, toplumsal katkı, idari destek süreçlerinin bütüncül olarak yönetilmesi sağlamak üzere oluşturulan yönetim yapısıdır.

Yönlendirme programı orientation program Yeni başlayanların gerekli tutum ve bilgileri edinerek ve becerileri kazanarak en kısa zamanda çalışma veya eğitim ortamına uyum göstermelerini amaçlayan program.

Yükseköğretim Kurumu Kalite Güvence Politikası Kurumun paydaşlarının katılımı ile oluşturduğu; uzun vadeli gelişimini yönlendiren ilke, kural ve standartlar ile kalite güvencesi yaklaşımında önceliklerini, hedeflerini ve iş yapış biçimini ifade eden politika belgesidir.

Yükseltme Bir üniversitede doktor öğretim üyesi ya da doçent kadrosunda bulunan bir öğretim üyesinin, akademik hiyerarşide bir üst kadroya ilerlemesini ifade eder.

Z

Zorunlu eğitim obligatory education Herkes için gerekli olan ve yasalar tarafından tanımlanan eğitim.

Yabancı dillerden terim ve kavramlara Türkçe karşılık önerileri

Terim	:	Türkçe
acceptable level of	:	kabul edilebilir
performance, ALP	:	performans düzeyi
accountability	:	güvenirlilik
accreditation	:	eş yetkilendirme
achievement	:	başarı
achievement test	:	başarı testi
active learning	:	etkin öğrenme
adult education	:	yetişkin eğitimi
affective domain	:	duyuşsal alan
affiliation	:	bağlılık
aim, goal	:	amaç
ambulatory care	:	ayakta sağlık hizmeti
teaching	:	öğretim
analytic assessment	:	çözümlemeli değerlendirme
andragogy	:	yetişkin eğitimi bilimi
appraisal	:	değerlendirme (I)
apprenticeship	:	çıraklık
assessment	:	değerlendirme (II)
assessment	:	sınama
assessment, 360°	:	değerlendirme, 360° (I)
attitude	:	tutum
augmented reality	:	artırılmış gerçeklik
authentic assessment	:	gerçekçi sınama etkinliği
authenticity	:	gerçeklik
basic medical sciences	:	temel tıp bilimleri
bedside teaching	:	hastabaşı eğitim

behavior	:	davranış
benchmark	:	ölçüt imi
benchmarking	:	karşılaştırmalı değerlendirme
best evidence medical education, BEME	:	en iyi kanıta dayalı tıp eğitimi
best practice	:	en iyi uygulama
bias	:	yanlılık
blended learning	:	harmanlanmış öğrenme
Bloom's Taxonomy	:	Bloom Taksonomisi
blueprint	:	belirtke tablosu
board	:	yeterlik kurulu
board examination	:	yeterlik kurulu sınavı
Bologna Process	:	Bologna Süreci
brain storming	:	beyin fırtınası
briefing	:	bilgilendirme
case management	:	olgu yönetimi
case-based learning, CBL	:	olguya dayalı öğrenme
certification	:	belgelendirme (I)
checklist	:	kontrol listesi
checklist evaluation	:	kontrol listesiyle değerlendirme
clerkships	:	klirik stajlar
clinical competence	:	klirik yeterlik
clinical decision-making	:	klirik karar verme
clinical evaluation exercise	:	klirik değerlendirme sınavı
clinical oral examination, COE	:	klirik sözlü sınav
clinical reasoning	:	klirik akıl yürütme
clinical skills laboratory	:	mesleksi beceri laboratuvarı
clinical tutor	:	klirik eğitim yönlendiricisi
closed-ended question	:	kapalı uçlu soru
coaching	:	koçluk

cognitive domain	:	bilişsel alan
collaboration	:	iş birliği
collaborative learning	:	iş birlikli öğrenme
communication	:	iletişim
communication skills	:	iletişim becerileri
community	:	topluluk
community medicine	:	halk sağlığı
community-based education, CBE	:	topluma dayalı eğitim
community-oriented education	:	toplum yönelimli eğitim
competence	:	yeterlik
competency	:	yetkinlik
competency-based education	:	yeterliğe dayalı eğitim
computer literacy	:	bilgisayar okuryazarlığı
concept mapping	:	kavram haritası
constructive feedback	:	yapıcı geri bildirim
continuing medical education, CME	:	sürekli tıp eğitimi
continuing professional development, CPD	:	sürekli mesleki gelişim
cooperative learning	:	iş birliğiyle öğrenme
core curriculum	:	çekirdek eğitim programı
counseling	:	danışma
course	:	kurs
criterion	:	kriter
criterion-referenced assessment	:	ölçüte dayalı değerlendirme
critical appraisal	:	eleştirel değerlendirme
curriculum	:	eğitim programı
curriculum standards	:	eğitim programı standartları
de-roling	:	rolden çıkma
debriefing	:	çözümleme
decision-making	:	karar verme

deliberate practice	:	amaçlı uygulamalar
demonstration	:	gösterme
diagnosis	:	tanı
direct observation of procedural skills, DOPS	:	işlem becerilerinin doğrudan gözlemi
discipline-based approach	:	disiplin temelli yaklaşım
discussion	:	tartışma
disease	:	hastalık
distance education	:	uzaktan eğitim
doctor	:	doktor
domain	:	alan
e-health	:	e-sağlık
e-learning	:	e-öğrenme
e-portfolio	:	e-gelişim dosyası
early clinical contact	:	klinikle erken karşılaşma
education	:	eğitim
educational	:	eğitsel
educational climate	:	eğitim iklimi
educational objectives	:	eğitim hedefleri
educationist	:	eğitim bilimcisi
educator	:	eğitici
efficiency	:	verimlilik
elective	:	seçmeli
elective programme	:	seçmeli program
empathy	:	empati
essay	:	yazılı, kompozisyon türü
essay test	:	yazılı yoklama
ethics	:	etik
evaluation	:	değerlendirme (III)
evaluation, 360°	:	değerlendirme, 360° (II)

examination	:	sınav
examinee	:	sınanan
examiner	:	sınayan
experimental learning	:	deneysel öğrenme
explicit curriculum	:	örgün eğitim programı
expository teaching	:	sunuş yoluyla öğretim
extended matching questions, EMQ	:	kapsamlı eşleştirme soruları
extracurricular activities	:	ders dışı etkinlikler
facilitator	:	kolaylaştırıcı
faculty	:	fakülte
faculty development	:	eğitici gelişimi
feedback	:	geri bildirim
Flexner Report	:	Flexner Raporu
flipped classroom	:	tersyüz sınıf
formal education	:	örgün eğitim
formative assessment	:	biçimlendirici sınav
global rating scale	:	bütüncül değerlendirme ölçeği
grading system	:	not sistemi
graduate	:	mezun
graduate medical education, GME, medical education, postgraduate	:	mezuniyet sonrası tıp eğitimi
guided learning	:	rehberli öğrenme
guidelines	:	linik rehberler
guiding patient	:	rehber hasta
health	:	sağlık
health care	:	sağlık bakımı
health management	:	sağlık yönetimi
health policy	:	sağlık politikası
health promotion	:	sağlığın geliştirilmesi
health services	:	sağlık hizmetleri

health status	:	sağlık düzeyi
health system	:	sağlık sistemi
healthy behavior	:	sağlıklı davranış
heuristic	:	buldurucu
hidden curriculum	:	örtük eğitim programı
Hippocratic Oath	:	Hipokrat Andı
holistic	:	bütüncül
holistic assessment	:	bütüncül değerlendirme
humanities in medicine	:	tıpta insan bilimleri
hybrid simulation	:	karma simülasyon
in-situ simulation	:	yerinde simülasyon
incidental learning	:	rastlantısal öğrenme
independent study	:	bağımsız çalışma
individualized teaching	:	bireyselleştirilmiş öğretim
instruction	:	öğretim
instructional objectives	:	öğretim hedefleri
instructor	:	eğitici
integrated curriculum	:	bütünleştirilmiş eğitim programı
integrated teaching	:	entegre öğretim
integration	:	bütünleşme
intended curriculum	:	istenen eğitim programı
interdisciplinary	:	disiplinler arası
interdisciplinary learning	:	disiplinler arası öğrenme
internship	:	intörnlük
interprofessional	:	meslekler arası
İnterprofessional collaboration, IPC	:	meslekler arası iş birliği
interprofessional education, IPE	:	meslekler arası eğitim
interprofessional learning, IPL	:	meslekler arası öğrenme
item	:	test maddesi
item analysis	:	madde analizi

item-bank	:	soru bankası
jargon	:	meslek dili
key features	:	anahtar özellikler
key features questions, KFQ	:	anahtar özellikler soruları
knowledge	:	bilgi
leadership	:	liderlik
learned curriculum	:	öğrenilen eğitim programı
learner	:	öğrenen
learner-centred education	:	öğrenen merkezli eğitim
learning	:	öğrenme
learning environment	:	öğrenme ortamı
learning resources	:	öğrenme kaynakları
lecture	:	sunum
licensure	:	belgelendirme (II)
life-long learning	:	yaşam boyu öğrenme
long case	:	uzun olgu
make-up examination	:	bütünleme sınavı
manikin, mannequin	:	manken
mastery	:	ustalık
mastery learning	:	tam öğrenme
measurement	:	ölçme
medical education	:	tıp eğitimi
medical educationist	:	tıp eğitimcisi
medical educator	:	tıp eğiticisi
medical humanities	:	insan bilimlerinde tıp
medical informatics	:	tıbbi bilişim
medical school	:	tıp fakültesi
mentor	:	yönder
metacognition	:	üstbiliş

mini-clinical evaluation exercise, mini-CEX	:	mini-klinik değerlendirme
minimum essential requirements	:	minimum temel gereksinimler
modified essay question, MEQ	:	modifiye edilmiş metin tipi soru
moulage	:	mulaj
multidisciplinary	:	çok disiplinli
multiple choice questions, MCQ	:	çoktan seçmeli sorular, ÇSS
multiprofessional	:	çok meslekli
multisource evaluation	:	çok kaynaklı değerlendirme
multisource feedback	:	çok kaynaklı geri bildirim
needs analysis	:	gereksinim çözümlemesi
non-technical skills	:	teknik olmayan beceriler
norm referenced	:	norm dayanaklı
objective	:	hedef
objective structured clinical examination, OSCE	:	yapılandırılmış klinik sınav
obligatory education	:	zorunlu eğitim
observational learning	:	gözlem yoluyla öğrenme
open-ended question	:	açık uçlu soru
oral examination	:	sözlü sınav
organ-based teaching	:	organ temelli öğretim
orientation program	:	yönlendirme programı
outcome	:	ürün
outcome-based education	:	ürün temelli eğitim
output	:	çıktı
patient instructor	:	eğitici hasta
patient management	:	hasta yönetimi
problems, PMP	:	problemler
peer	:	akran
peer assessment	:	akran sınaması
peer assisted learning	:	akranla öğrenme

peer evaluation	:	akran değerlendirmesi
peer review	:	akran gözden geçirmesi
performance	:	başarım
performance assessment	:	başarım değerlendirme
physician	:	hekim
pilot study	:	n araştırma
planned curriculum	:	planlanan eğitim programı
portfolio	:	gelişim dosyası
portfolio assessment	:	gelişim dosyası değerlendirme
portfolio-based learning	:	gelişim dosyası temelli ğrenme
practice	:	alıştırma
prebriefing	:	n bilgilendirme
pretest	:	n test
prevention	:	koruma
preventive medicine	:	koruyucu hekimlik
primary health care	:	temel sağlık hizmetleri
primary medical care	:	birinci basamak tedavi hizmetleri
problem solving	:	problem çözme
problem-based learning, PBL	:	probleme dayalı ğrenim, PD
procedure	:	işlem
professional ethics	:	meslek etiği
professionalism	:	profesyonizm
program development	:	program geliştirme
program evaluation	:	program değerlendirme
progress test	:	gelişim sınavı
project based learning	:	proje tabanlı öğrenme
psychomotor domain	:	psikomotor alan
public health	:	halk sağlığı
qualitative	:	nitel
quality assurance	:	kalite güvencesi

quality improvement	:	nitelik geliştirme
quality of care	:	sağlık hizmeti niteliği
quality of life	:	yaşam kalitesi
quantitative	:	nicel
rating scale	:	değerlendirme ölçeği
reflection	:	yansıtma
reflective thinking	:	yansıtıcı düşünme
reliability	:	güvenirlilik
remedial instruction	:	tamamlayıcı öğretim
research	:	araştırma
residency	:	uzmanlık eğitimi
resident	:	araştırma görevlisi
roleplay, roleplaying	:	rol oynama
role playing	:	oyunlaştırma
rubric	:	puanlama yönergesi
scale	:	ölçek
self regulated learning	:	öz düzenleyici öğrenme
self-assessment	:	öz değerlendirme
self-directed learning	:	kendi kendine öğrenme
short-answer questions, SAQ	:	kısa yanıtli sorular
simulated patient, SP	:	simüle hasta
simulation	:	simülasyon
simulation fidelity	:	simülasyon gerçekliği
simulator	:	simülatör
skill	:	beceri
small group teaching	:	küçük grupta öğretim
social accountability	:	sosyal güvenirlilik
social responsibility	:	sosyal sorumluluk
social responsiveness	:	sosyal yanıt verebilirlik
speak up	:	dillendirme

standard	:	ölçün
standard setting	:	ölçüt belirleme
standardized oral examination, SOE	:	standart sözlü sınav
standardized participant, SP	:	standart katılımcı
standardized patient, SP	:	standart hasta
subject-based teaching	:	konu temelli öğretim
task trainer, part-task trainer, partial task trainer	:	parça görev eğitici
task-based learning, TBL	:	taska dayalı öğrenim
teach back	:	geri öğretme
teacher-centred education	:	öğreten merkezli eğitim
team-based learning, TBL	:	takıma dayalı öğrenme
teamwork	:	takım çalışması
technical skills	:	teknik beceriler
true-false item	:	doğru-yanlış tipi test maddesi
tutor	:	eğitim yönlendiricisi
uniprofessional	:	tek meslekli
validation	:	geçerleme
validity	:	geçerlilik
venting	:	havalanma
virtual patient	:	sanal hasta
virtual reality	:	sanal gerçeklik
workplace-based assessment	:	iş ortamında değerlendirme